

รายงานการวิจัย
การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์
สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรีย
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371.102 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ส 691 ร รายงานการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์
สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ศรียูมิ อัครมาส และคณะ.
กรุงเทพฯ : สกศ., 2545.
189 หน้า
ISBN 974-241-712-1
1. การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ-วิจัย.
2 ศรียูมิ อัครมาส และคณะ. 3. ชื่อเรื่อง

รายงานการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับ
นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 122/2545

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2546

จำนวน 2,000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0 2668 7123 ต่อ 2526

โทรสาร 0 2668 7329

Web Site : <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์

296 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์

แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

โทรศัพท์ 0 2433 0026-7, 0 2433 8586

โทรสาร 0 2433 8587

คำนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพนับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นไปได้ต่อเมื่อระบบการศึกษาตระหนักถึงความแตกต่างและสามารถตอบสนองเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกัน กลุ่มผู้เรียนเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสี่ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น”

สำหรับประเทศไทย องค์ความรู้และหลักวิชาที่ถูกต้องในเรื่องการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย โดยเฉพาะด้านภาษา ซึ่งไม่เพียงแต่จะมีคุณค่าในตัวเองเท่านั้น ยังเป็นส่วนสำคัญที่เสริมให้ความสามารถด้านอื่นๆ โดดเด่นไปด้วย เด็กกลุ่มนี้จะสามารถรับรู้หรือเรียนรู้ทางภาษาได้รวดเร็วลึกซึ้งกว่าเด็กทั่วไป พูดได้ก่อนวัย ชอบเล่นคำ เล่นภาษา รักการอ่าน สนใจกิจกรรมทางภาษา มีอารมณ์ขัน เป็นต้น หากเด็กเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่ดูแล พัฒนาความสามารถอย่างถูกต้อง เหมาะสม ความสามารถโดดเด่นที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลจะนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานในหลากหลายสาขาที่มีคุณประโยชน์อย่างอนันต์ต่อสังคม

ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการเสาะหาและกระบวนการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านภาษา สามารถนำไปปฏิบัติ ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา และเหมาะสมกับบริบทของประเทศ ไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงสนับสนุนให้ ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒ ร่วมกับโรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ดำเนินการวิจัยเชิง ปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนารูปแบบและหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนา ผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระดับมัธยม ศึกษาตอนปลายขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ขอขอบคุณคณะผู้ วิจัย ผู้บริหาร คณะครู อาจารย์ และนักเรียนของโรงเรียนดังกล่าว ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ร่วมมือและช่วยเหลือ จนทำให้การ ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาของไทยอย่าง กว้างขวางต่อไป

๕๐ ๓: —
๖

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คำ ๒๒๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สนับสนุนให้ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนารูปแบบและหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสมาคมครู - ผู้ปกครองให้เงินอุดหนุนสมทบการดำเนินงานวิจัยดังกล่าวด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อรายงานผลการใช้หลักสูตร การผลิตสื่อ และคู่มือครู ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ที่จะเป็นทรัพยากรอันมีค่าของประเทศต่อไป

เอกสารเล่มนี้ เป็นรายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เอกสารชุดนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 14 เล่ม จำแนกตามโปรแกรมการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ซึ่งแต่ละโปรแกรมจะประกอบด้วย รายงานการวิจัย 1 เล่ม คู่มือและแผนการสอน 1 เล่ม ดังรายชื่อเอกสารต่อไปนี้

1. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrich-

ment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5. รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

6. คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

7. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

8. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment

Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

9. รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

10. คู่มือและแผนการสอนหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

11. รายงานการวิจัยการประเมินพัฒนาการสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

12. คู่มือการจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

13. สรุปรายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

14. รายงานสรุปสภาพปัจจุบันและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา สำหรับเด็กและ เยาวชนที่มีความสามารถพิเศษของประเทศไทย

คณะผู้วิจัยและผู้ดำเนินงานโครงการฯ

คำนำ

คำชี้แจง

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลัง	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา	8
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 ลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา	11
2.2 แนวทางการกำหนดความถนัดทางภาษาขั้นสูง ของผู้เรียน	15
2.3 หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	17
2.4 ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรของเด็ก ที่มีความสามารถพิเศษกับหลักสูตรของเด็กปกติ	23
2.5 เป้าหมายของหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความ สามารถพิเศษ	27

	หน้า
2.6 ลักษณะของหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ	28
2.7 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	34
2.8 การจัดตารางเรียนเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ	35
2.9 การพัฒนาบุคลากรสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	36
2.10 ทำไมจึงต้องพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	37
2.11 การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	37
2.12 การทำโครงการในหลักสูตรขยายประสบการณ์	41
บทที่ 3 รายงานผลของการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ	45
3.1 การพัฒนาหลักสูตรและการกำหนดความถนัดทางภาษาขั้นสูงของผู้เรียน	45
3.2 กระบวนการเสาะหาผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา	47
3.3 หลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program)	48
3.4 บริบทของการนำหลักสูตรไปใช้	57
3.5 แผนการเรียนหลักสูตรขยายประสบการณ์	59

	หน้า
3.6 การประเมินคุณภาพหลักสูตร	62
บทที่ 4 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	148
4.1 การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ	148
4.2 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ	151
4.3 การอภิปรายผลกระทบจากโครงการ	153
4.4 ข้อเสนอแนะ	160
บรรณานุกรม	163
ภาคผนวก	171
ตัวอย่างทำเนียบนักเรียน	173
ตัวอย่างผลงานนักเรียน	182

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์และหลักสูตรขยาย ประสบการณ์	40
2.2 ลักษณะร่วมกันของหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์	41
3.1 แบบประเมินความพร้อมของโรงเรียน	58
3.2 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	64
3.3 แบบสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ โครงการจัดหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตร เพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ ของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	67
3.4 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	100

ตารางที่	หน้า
3.5 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)	102
3.6 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีวิทยา	119
3.7 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ โดยนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียนหลังการเรียน	136

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เป็นกระบวนการพัฒนาบุคคล (อุษณีย์ โพธิสุข, 2541) เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (คณะกรรมการการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542) การศึกษาจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่งในการเตรียมคนให้สามารถเผชิญกับโลกอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางนวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างด้านประชากรและสังคมด้วย

อินัม อัล มุฟตี (1996) กล่าวว่าภารกิจที่รับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวได้ดีนั้น แผนการปฏิรูปการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติจะต้องก้าวไปให้ไกลกว่าการวางแผนการจัดสรรงบประมาณ ในลักษณะแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งหมดควรต้องวางเป้าหมายสูงสุดไว้ที่ “การบรรลุความเป็นเลิศทางการศึกษา”

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า รัฐบาลและหน่วยงานระหว่างประเทศในประเทศที่กำลังพัฒนา ต่างก็พยายามแก้ปัญหา

อันเนื่องมาจากการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อยุติการขยายขอบรรลุเป้าหมาย “การศึกษาเพื่อปวงชน” ของยูเนสโก แต่การขยายตัวทางการศึกษากลับพุ่งเป้าไปที่การตอบสนองในเชิงปริมาณ โดยไม่ให้ความสนใจเชิงคุณภาพเท่าใดนัก ผลลัพธ์ที่ตามมาคือ จำนวนนักเรียนที่แออัดกันในห้องเรียน วิธีสอนที่ล้าสมัยที่อิงการท่องจำ และครูอาจารย์ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับแนวทางการสอนสมัยใหม่ ซึ่งเน้นการกระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมของชั้นเรียนตามครรลองประชาธิปไตย สภาวะดังกล่าวคืออุปสรรคในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน

ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นก็คือ การขยายระบบการศึกษาในเวลาอันรวดเร็วจนทำให้หลาย ๆ ประเทศต้องแบกรับภาระที่หนักเกินขีดความสามารถ ส่งผลให้ไม่สามารถที่จะเข้ามาดูแลในเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งวางเป้าหมายไว้ที่การจัดให้บริการการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการอันหลากหลายของผู้เรียน ที่มีความสามารถที่แตกต่างกันออกไป ความต้องการของผู้เรียนที่มีศักยภาพสูงจึงถูกละเลย แต่ถึงแม้จะมีความมุ่งหวังที่ดีเพียงใดก็ตาม การไม่เปิดโอกาสที่เหมาะสมทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีศักยภาพโดดเด่นก็เท่ากับเป็นการปิดกั้นไม่ให้สังคมมีทรัพยากรมนุษย์ที่ดีที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องตระหนักและสนองความต้องการในเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษให้กับนักเรียนที่มีศักยภาพโดดเด่นด้วย เป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้มากขึ้น โดยการจัดสร้างหลักสูตรและใช้วิธีการสอนที่มีความก้าวหน้ามากกว่าเดิม เพื่อสนองความแตกต่างในศักยภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ท้าทายความสามารถของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

นอกจากนั้นครูผู้สอนก็ควรได้รับการฝึกอบรมให้สามารถตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนเหล่านี้ด้วย เป้าหมายลำดับแรก ๆ ของทุก ๆ โรงเรียนควรจะมุ่งไปที่การพัฒนาหลักสูตรที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน และเปิดโลกทัศน์ที่ก้าวไกลในทุกแง่มุมภารกิจดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด เพราะเท่ากับเป็นการสร้างผู้นำในอนาคต ซึ่งจะนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในที่สุดได้

ดังนั้น การวางเป้าหมายไว้ที่ความเป็นเลิศทางการศึกษาก็คือการพยายามยกร่างหลักสูตรที่มีความเข้มข้นและหลากหลายมากกว่าเดิม เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการพิเศษที่หลากหลายของนักเรียนทุกคน นอกจากนี้ยังต้องดูแลให้มีการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนให้ประจักษ์ รวมทั้งพัฒนาและดูแลเอาใจใส่ความสามารถโดดเด่นของนักเรียนบางคนด้วย และที่สำคัญมากเช่นกันคือ จะต้องมีการฝึกอบรมครูให้เรียนรู้วิธีการใช้หลักสูตรในระดับสูงที่พัฒนาขึ้นมาอย่างถูกต้อง เพราะมีเช่นนั้นแล้วสาระที่สังคมสื่อสารไปยังตัวนักเรียนก็คือการวางเป้าหมายการเรียนรู้ไว้ที่ระดับพอใช้ได้แทนความเป็นเลิศทางการศึกษาอย่างแน่นอน

แนวทางดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของไทยในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยมีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 10 วรรคสี่ ที่ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคล” เพื่อมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษา

สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งต้องการหลักสูตรที่เหมาะสมและสนองตอบตามความต้องการของเด็กแต่ละคน เพื่อมุ่งหวังที่จะได้พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของเด็กเหล่านี้ให้สูงขึ้นต่อไป จากกรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาอังกฤษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2539 ในระดับมัธยมศึกษา มุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่านและเขียน สำหรับการเรียนภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐานตอนปลายในชั้นมัธยมศึกษาให้ต่อเนื่องตลอดแนว แต่อย่างไรก็ตามการเน้นกระบวนการเรียนและหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่นำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริงยังไม่ชัดเจนนัก ดังนั้นนักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่สามารถคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

นักการศึกษาหลายท่านกล่าวว่า การจัดการศึกษาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ควรมุ่งส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการคิดเป็นสำคัญ อาทิเช่น

มาร์ค (Marks, 1981) และเคล็นเด็นนิง กับเดวิส (Clendening and Davies, 1980) กล่าวว่า หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษควรยืดหยุ่น เป็นนามธรรม พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การให้เหตุผล การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล และส่งเสริมให้เด็กใช้ความสามารถในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

โรเบิร์ต ซิลเนสเตอร์ (Robert Slynester, 1995) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความสามารถทางภาษาในอนาคตว่า หลักสูตรต้อง 1) ส่งเสริมความสามารถในการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกในการดำรงชีวิต 2) ส่งเสริมอภิปราย

โดยการจัดกิจกรรมการคิด ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 3) กิจกรรมของหลักสูตรต้องส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม และสอดคล้องกับสังคม โดยให้ผู้ปกครองและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล 4) ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน หลีกเลี่ยงการฝืนความรู้สึกที่ผู้เรียนรู้สึกว่าถูกบีบบังคับให้เรียน และ 5) หลักสูตรต้องเห็นความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและความคิด ความรู้สึก จิตใจ ดังนั้นองค์ประกอบของหลักสูตรจะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ที่ดี ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียนด้วย

การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ **คุณวีบริพัตร, หม่อม (2540)** ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ ผลผลิตอันผสมผสานกันระหว่างเนื้อหาและวิธีการเสนอให้แก่เด็ก กล่าวคือต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาและวิธีการ เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างแท้จริง หลักสูตรที่พัฒนาแล้ว (differentiated program) สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องคำนึงถึงลักษณะนิสัย ความต้องการ ความสนใจและศักยภาพของเด็ก

อาจจะกล่าวได้ว่า การสร้างหลักสูตรที่พัฒนาให้เหมาะกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น ต้องการการคัดสรรเนื้อหา วิธีการสอนและเสนอผลงานบนพื้นฐานของลักษณะนิสัย ความต้องการและความสนใจของเด็กแต่ละคน ต้องเป็นหลักสูตรที่ทั้งครูและเด็กสร้างขึ้นร่วมกัน ทำไปพร้อมกับการเรียนการสอนของเด็กตลอดเวลา เพราะเป็นการพัฒนา ซึ่งเน้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์

การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่กระตุ้นและท้าทายเด็กให้คิดค้นคว้าทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการสร้างกรอบนอก (หลักสูตร) ให้เหมาะสมกับระดับเนื้อใน คือ (ความสามารถพิเศษของเด็ก)

หลักสูตรที่พัฒนาแล้วจะต้องเป็นหลักสูตรที่เรียกร่อง (และบังคับ) ให้ครูปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ต้องเป็นหลักสูตรที่ไม่พึ่งพาหนังสือหรือแบบฝึกหัดบทใดบทหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่พึ่งพาครูคนเดียวและไม่พึ่งตารางสอน มิฉะนั้นหลักสูตรที่พัฒนาจะไม่มีลักษณะยืดหยุ่น มีหลายรูปแบบตามความต้องการของเด็กแต่ละคน

หลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ จึงเป็นหลักสูตรพิเศษที่กลุ่มนักการศึกษา นักวิชาการ ครูหรือผู้อำนวยการอื่นช่วยสร้างมาเพื่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษโดยเฉพาะ ไม่ใช่การเปลี่ยนหลักสูตรซึ่งเขียนสำหรับเด็กทั่วไปมาสอนให้เร็วขึ้น หรือมีปริมาณมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

- 1) สร้างและพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program) สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2) จัดกระบวนการเรียนการสอนหลักสูตรดังกล่าว เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ
- 3) พัฒนาคู่มือและแผนการสอนสำหรับเป็นแนวทางในการ

จัดการศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ

4) นำผลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่ให้เกิดการดำเนินการในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษอย่างกว้างขวางต่อไป

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

เดิมเมื่อเริ่มโครงการในเดือนตุลาคม 2543 มีโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ 7 โรงเรียน แต่เมื่อผ่านกระบวนการตรวจสอบและสร้างความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ระหว่างเดือนตุลาคม 2543 ถึงมีนาคม 2544 พบว่ามีโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการเพียง 3 โรงเรียนคือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา เพราะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเข้าร่วมโครงการได้ครบถ้วน

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาหลักสูตรการเรียนภาษาต่างประเทศและบริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยแล้ว นักเรียนที่เหมาะสมจะเข้าหลักสูตรขยายประสบการณ์ ควรต้องผ่านหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program) มาก่อน แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและการจัดสรรงบประมาณ การวิจัยจึงต้องให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนทั้งสองหลักสูตรควบคู่กันไปในเวลาเดียวกัน

ดังนั้น ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียน

กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จำนวน 1,771 คน และกลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ได้จากการใช้กระบวนการเสาะหา จำนวน 67 คน โดยทำการวิจัยเพื่อพัฒนา คัดแยก และหาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา ระหว่างเดือน เมษายน 2544 - 30 พฤศจิกายน 2544

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

- 1) กำหนดสมมติฐานแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ
- 2) กำหนดและพัฒนาหลักสูตร (วัตถุประสงค์ โครงสร้าง กิจกรรม แนวการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องและสามารถตอบสนอง สมมติฐานและแนวคิดในข้อ 1
- 3) ประเมินผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร ก่อนเริ่มโครงการ
- 4) ดำเนินการ ให้พัฒนาการเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา
- 5) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร เมื่อสิ้นสุดโครงการ
- 6) วิเคราะห์ข้อมูล
- 7) เขียนรายงานการวิจัย

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) รูปแบบและวิธีการจัดหลักสูตร สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ
- 2) แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์ สำหรับ

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3) หลักสูตรขยายประสบการณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมกิจกรรมสื่อ และตัวอย่างผลงานของผู้เรียน

4) คู่มือครูการจัดหลักสูตรขยายประสบการณ์ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5) องค์ความรู้เกี่ยวกับระดับความสามารถพิเศษของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษในอนาคต หมายถึง นักเรียนที่ผ่านหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาแล้ว แต่ในงานวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ เนื่องจากเป็นปีแรกจึงยังไม่มีนักเรียนดังกล่าว จึงใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเดียวกันกับที่ได้รับคัดเลือกเข้าเรียนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์

การพัฒนาความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ หมายถึง การพัฒนาความสามารถในด้านทักษะทางภาษาอังกฤษ คุณธรรม และจริยธรรม ทักษะการคิดและจิตพิสัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และเครื่องมือในการประเมินหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กระบวนการและ

วิธีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรขยายประสบการณ์ ซึ่งจะใช้เวลาดำเนินการ ประมาณ 1 ภาคการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร หมายถึง แบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน แบบประเมินตนเอง แบบวัดแวว แบบสังเกต และวัดพฤติกรรมของผู้เรียน และผลงานที่นำมาใช้เพื่อวัดคุณภาพของหลักสูตร และประสิทธิภาพของหลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียน

ภาษาอังกฤษ หมายถึง ภาษาศาสตร์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารสารสนเทศกับประชาคมโลก และเป็นภาษาที่มุ่งให้เกิดความสามารถในการสื่อสารทั้งทางด้านการใช้ภาษาในการเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และการใช้ภาษาในการสื่อความหมายอย่างถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ (อ้างอิงจากหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ลักษณะของผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

ในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา คำถามที่มักจะมีผู้ถามอยู่ตลอดเวลา คือ “ความสามารถพิเศษทางภาษา” คืออะไร และรู้ได้อย่างไรว่าใครคือผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา คำตอบเรื่องนี้ต้องอาศัยทฤษฎีทางภาษาและทฤษฎีพหุปัญญา กล่าวคือ

ทฤษฎีทางภาษาได้แบ่งความสามารถในการใช้ภาษาตามลักษณะของเจตนาในการสื่อสารออกเป็น (สำออง หิรัญบุรณะ, 2544)

1. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ เช่น ความซาบซึ้งในความงาม หรือความสุนทรีย์ อารมณ์รัก เศร้า อาฆาต หรือ หดหู่ เป็นต้น ผู้ที่เก่งด้านนี้มักจะเป็นกวี นักเขียน ผู้ชำนาญในการแต่งคำสวดดี

2. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเล่าเรื่องราว บรรยายเหตุการณ์ให้ชวนติดตาม อยากรฟัง ตื่นเต้น สมจริง แม้ว่าบางทีจะเป็นแค่จินตนาการ

3. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อแสดงเหตุและผลเชิงตรรกะอันได้แก่ ความสามารถของนักคิด นักปราชญ์ นักค้นคว้าทฤษฎี

ปรัชญา

4. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสร้างความบันเทิง ความเพลิดเพลิน ผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านนี้ได้แก่ นักแต่งเรื่องตลก ขบขัน นักเสียดสีสังคม เช่น นักเล่นลำตัด นักพูด นักเขียนการ์ตูน ล้อเลียนบุคคลทางการเมือง และสังคม

5. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อหว่านล้อมให้คนเห็นด้วย ให้ทำตาม อันเป็นความสามารถของครู นักเทศน์ และศาสดาของ ศาสนาต่าง ๆ

ส่วนการ์ตเนอร์ (Gardner, 1993) ได้ให้ความหมายของความ สามารถพิเศษทางภาษาว่า คือ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสร้าง ความตื่นเต้น (excite) ความพึงพอใจ (please) ผู้มีความสามารถพิเศษ ทางภาษามักจะเป็นคนที่ชอบคิด ชอบอ่าน ชอบเขียน เรียนรู้ได้ดีใน เรื่องภาษาจากการได้เห็น ฟังเสียง สามารถเข้าใจความหมายของ หลักเกณฑ์ทางภาษา การสร้างสรรค์ทางภาษา

ฉะนั้น ถ้าสรุปว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาคือใคร ก็พอจะกล่าวได้ว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา คือเด็กที่สามารถใช้ภาษาเพื่อสร้างอารมณ์ ใช้ภาษาเพื่อเล่าเรื่องราว ใช้ภาษา เพื่อแสดงเหตุและผลเชิงตรรกะ ใช้ภาษาเพื่อสร้างความบันเทิง และ ใช้ภาษาเพื่อหว่านล้อมให้คนเห็นด้วย ซึ่งความสามารถเหล่านี้จะแสดง ออกมาเด่นชัดและสูงกว่าเด็กในวัยเดียวกัน ซึ่งบางคนอาจจะแสดงเด่น ชัดในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อก็ได้

นอกจากนี้ยังมีนิยามของนักการศึกษาอื่น ๆ ที่น่าสนใจดังนี้

พาร์ค (Parke, 1989) ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มี

ความสามารถพิเศษว่าประกอบด้วย

ก. **ลักษณะทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Characteristics)** คือมีความสามารถสูงในการแปลค่าสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น อักษร เสียง อุปมาอุปไมย ฯลฯ เด็กเหล่านี้มีความสามารถในการจำที่ทำให้เขาสามารถกักเก็บข้อเท็จจริงต่าง ๆ มากมายไว้ในหัว สามารถเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างทะลุปรุโปร่งและมีสมาธิดี

ข. **ลักษณะทางจิตพิสัย (Affective Characteristics)** คือมีความรู้สึกไวต่อตนเอง คนอื่น และสิ่งแวดล้อม ชอบที่จะอยู่กับผู้ใหญ่หรือเด็กที่มีอายุมากกว่า มีความมานะบากบั่นที่จะเห็นผลสำเร็จของงาน เจ้าความคิด สามารถแก้ปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ดี มักจะแสดงความเป็นผู้นำ

ค. **ลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ (Characteristics of Creative Student)** คือ มีสติปัญญาสูง ชอบทดลองความคิดใหม่ ๆ เรื่องใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีสายตาว้างไกลมองสิ่งต่าง ๆ ในภาพรวมได้ ชอบทำงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ มีความคิดเป็นของตนเอง ชอบความสนุกสนาน ขี้เล่น

ส่วนแวน ทัสเซล-บาสกา (Van Tassel-Baska, 1996) เสนอว่า ผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษามีลักษณะดังนี้

1. มีความคล่องในการอ่านและอ่านหนังสือได้ถูกต้อง
2. สนใจคำศัพท์และความสัมพันธ์ของคำ
3. สามารถใช้ศัพท์สูง
4. ลำดับเรื่องราวที่อ่านได้
5. สนุกสนานในการพูดคุยเรื่องของวรรณคดี

6. เขียนบรรยายเรื่องราวและสื่อสารได้ดี
7. อ่านหนังสือได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
8. สนุกสนานกับการเล่นปริศนาและเกมทางภาษา
9. สนุกกับการใช้ภาษาทั้งการพูดและการเขียน
10. แสดงออกว่ามีความเข้าใจโครงสร้างของภาษาโดยการพูดและการเขียน

รูบิน และทอมสัน (สำออง หิรัญบุรณะ, 2542 อ้างอิงจาก Rubin and Thomson, 1983) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความสามารถทางภาษาไว้ดังนี้

1. ค้นพบวิธีการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
2. มีการจัดระเบียบข้อมูลเกี่ยวกับภาษา
3. มีความคิดสร้างสรรค์และมีการทดลองใช้ภาษา
4. สร้างโอกาสให้กับตนเองและค้นหายุทธวิธีในการฝึกใช้ภาษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน
5. เรียนรู้ที่จะอาศัยความไม่แน่นอนสร้างความแน่นอนหรือเป็นไปได้ และพัฒนากลยุทธ์ที่จะเข้าใจภาษาโดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจทุกคำ
6. ใช้คำคล้องจอง ความสัมพันธ์ของคำในการจำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว
7. นำสิ่งที่ผิดไปใช้ให้ถูก (Make error work)
8. ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ในภาษาแม่ของผู้เรียน เพื่อให้บังเกิดความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ภาษาที่สอง
9. ใช้คำอธิบายความหมายประกอบบางตอน ช่วยให้ผู้เรียน

เข้าใจเรื่องราวที่อ่าน

10. เรียนรู้ที่จะใช้ภาษาในการเดาอย่างชาญฉลาด
11. เรียนรู้ภาพรวมของภาษาและระเบียบของภาษาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการใช้ภาษา
12. เรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ ในการใช้ภาษา เช่น เทคนิคในการช่วยให้บทสนทนาดำเนินต่อไป เป็นต้น
13. มีลีลาการเรียนรู้ที่แตกต่างกันทั้งการพูดและการเขียน รวมทั้งเรียนรู้รูปแบบของภาษาที่ใช้ตามสถานการณ์ที่เป็นทางการด้วย

2.2 แนวทางการกำหนดความถนัดทางภาษาขั้นสูงของผู้เรียน

ในสมัยอดีตคนที่เก่งภาษาก็จะมีผลงานออกมาในลักษณะการเขียนหนังสือ โคลง กลอน นวนิยาย ซึ่งก็ไม่ค่อยจะประสบความสำเร็จทางด้านอาชีพนักเขียนเท่าที่ควร จนมักจะมีคำหนึ่งที่ติดหูคือ “นักเขียนไส้แห้ง” แต่สำหรับปัจจุบันคำดังกล่าวคงจะใช้ไม่ได้อีกแล้ว เพราะจะเห็นว่าความสามารถพิเศษทางภาษาออกมาแสดงตนจนเป็นที่ยอมรับในสังคม

แต่ความสามารถพิเศษทางภาษานั้นมิได้หมายถึงผู้ที่มีความสามารถทางด้านวรรณกรรมเท่านั้น มีหลายสาขาวิชาที่ต้องการความสามารถพิเศษทางภาษา นักการเมือง นักกฎหมาย นักวิชาการ นักผลิตสื่อ ครู นักนิเทศ นักพูด ล้วนแต่ต้องการความสามารถพิเศษด้านภาษาทั้งสิ้น ดังนั้นการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษจึงควรเป็นการพัฒนา เติมเต็มให้แก่ผู้ที่มีศักยภาพทางด้านภาษาไม่ว่าจะ

เป็นนักเรียนสายวิทยาศาสตร์หรือสายศิลปะ และหลักสูตรจะต้องเปิดช่องว่างให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ได้พัฒนาความสามารถนี้ให้เต็มศักยภาพ **สำออง หิรัญบุรณะ** ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถพิเศษด้านภาษาและอาชีพที่เหมาะสมดังนี้

ความสามารถพิเศษทางภาษา	อาชีพที่เหมาะสม
ช่างเจรจา ช่างพูด	นักพูด นักการเมือง นักไต่สวน
ชอบเล่นกับภาษา เจ้าคารม	พิธีกร นักเขียนบทประพันธ์
ล้อเลียนหรือเลียนแบบวิธีพูดของคนอื่นได้ดี	นักแสดง ล่าม นักแปล
สนใจและชอบศึกษาที่มาของภาษา ชอบวิเคราะห์	นักภาษาศาสตร์ ครูภาษา
ชอบเล่นเกม หรือทำเกมภาษา เช่น ปริศนาอักษรไขว้	ครูภาษา นักภาษาศาสตร์
ชอบสร้างคำศัพท์หรือสำนวนแปลก ๆ ขึ้นใช้เอง	กวี นักเขียน Copy writer
ชอบท่องและจำคำศัพท์ ความจำดี จำอะไรได้ยาว ชอบจดบันทึก ชอบสะสม บทประพันธ์ คำกลอน เจ้าบทเจ้ากลอน สามารถแต่งบทกวีนิพนธ์ได้ถึงระดับ มืออาชีพ	ศิลปินทางภาษา
ชอบเล่านิทาน สามารถแต่งเรื่องราวที่ ซับซ้อน พิศดารเต็มไปด้วยจินตนาการ	นักเขียนนวนิยาย เรื่องสั้น นักเขียนบทละคร
ชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือติดตัวเป็น ประจำ เป็นขุมทรัพย์ทางความรู้	นักคิด นักหนังสือพิมพ์

ความสามารถพิเศษทางภาษา	อาชีพที่เหมาะสม
ชอบแสดงความคิดเห็น ชอบขีดเขียน เช่น สารคดี บทความ	บุคลากรทางการสื่อสารมวลชน นักการเมือง นักคิด
มีอารมณ์ขัน ชอบความสนุกสนาน มีความสามารถในการเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนาน น่าติดตาม ประสบความสำเร็จในการด้นกลอนสด ลำตัด เพลงฉ่อย ฯลฯ	ดาราตลก นักเขียนบทละคร ตลก ศิลปินพื้นบ้าน นักเขียน สไลด์แกนโฆษณา

2.3 หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

การจัดหลักสูตรโดยทั่วไปมีอยู่หลายประเภท ซึ่ง แกลททอน ได้แบ่งหลักสูตรออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ (Glattthorn อ้างโดย นาดยา ปิลันธนานนท์ และคณะ, 2542)

1. Recommended Curriculum เป็นหลักสูตรที่องค์กร หน่วยงาน หรือบุคคลจัดทำขึ้น เพื่อตั้งใจให้เป็นหลักสูตรตามอุดมการณ์ปรัชญาที่ผู้จัดทำต้องการให้เห็นเป็นแนวทางในการนำไปใช้ โดยทั่วไปหลักสูตรประเภทนี้มีได้เป็นหลักสูตรที่บังคับให้ใช้ทั่วประเทศ แต่เป็นเพียงหลักสูตรที่มุ่งให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก่ท้องถิ่นและสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรของตนเองขึ้นมา

2. Written Curriculum เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ซึ่งประกอบด้วย คู่มือ หรือคำแนะนำหลักสูตร (curriculum guides) แผนภูมิแสดงขอบข่ายและการจัดลำดับการเรียนรู้ในมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนโปรแกรมการเรียนรู้ หลักสูตรประเภทนี้ถือเป็นหลักสูตรที่เป็นทางการ มีผลบังคับใช้กับ

สถานศึกษาหรือท้องถิ่นนั้น ๆ (official curriculum) เพราะเป็นหลักสูตรที่ใช้ควบคุมการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนของท้องถิ่นหรือสถานศึกษา เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายการจัดการศึกษาของท้องถิ่นหรือสถานศึกษาได้มีการนำไปปฏิบัติจริง จนสู่ห้องเรียน

3. Taught Curriculum เป็นหลักสูตรที่ครูได้นำไปใช้จัดการเรียนการสอนจริงในห้องเรียน

4. Supported Curriculum เป็นหลักสูตรที่รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกในการจัดโปรแกรมการเรียนต่าง ๆ ข้อมูลเหล่านี้อาจเป็นข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงข้อมูลในลักษณะสิ่งพิมพ์ สื่อการศึกษา และเทคโนโลยีทางการศึกษาในรูปแบบลักษณะต่าง ๆ แม้กระทั่งสถานที่และแหล่งความรู้ต่าง ๆ ในชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนข้อมูลความรู้ทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่ส่งเสริมสนับสนุนการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน

5. Test/assessed Curriculum ได้แก่ แบบทดสอบ และการประเมินผลนักเรียนในลักษณะต่าง ๆ

6. Learned Curriculum เป็นหลักสูตรระดับล่างสุด เพราะคือทุกสิ่งทุกอย่างที่นักเรียนได้เรียนรู้จริงในโรงเรียน ไม่ว่าจะจากการได้รับการเรียนการสอนโดยตรง หรือจากประสบการณ์ต่าง ๆ โดยอัตโนมัติโรงเรียนจัดให้

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เช่น เฟลลูเซน ไวแมน (Felhusen Wyman, 1980) คลาร์ก (Clark, 1983) ซาโต้และ จอห์นสัน (Sato and Johnson, 1978) เคเพลน (Kaplan,

1979) เมเกอร์ (Maker, 1982) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษควรแตกต่างจากหลักสูตรธรรมดา ซึ่งต้องสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเด็ก

Joseph. S. Rensulli ได้กล่าวไว้ในบทความ “How to Develop an Authentic Enrichment Cluster” ว่า การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้นควรจะเป็น “หลักสูตรเพื่อชีวิต” โดยใช้หลักการสำคัญ 4 ประการ คือ

1. หลักสูตรจะต้องใช้โจทย์ชีวิต หรือสิ่งที่นักเรียนพบในชีวิตจริง เพราะจะทำให้ผู้เรียนสนใจและกระโดดเข้าไปจัดการกับโจทย์ดังกล่าว และทุ่มเทให้ในการแก้โจทย์ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ความสนใจไม่ติดตางาน ความกระหายที่จะหาทางเลือกต่าง ๆ

2. โจทย์ชีวิต หรือสิ่งที่นักเรียนพบในชีวิตจริงนั้นมักจะไม่มีการตอบกันอยู่แล้ว ถ้าหากโจทย์ที่นำมาใช้นี้มีคำตอบที่ใครเขียนไว้แล้ว โจทย์นี้ก็จะเป็นเพียงโจทย์สำหรับการฝึก (training exercises) ที่ไม่ต่างไปจากโจทย์ในหนังสือเรียน ยกตัวอย่างเช่น สมเด็จพระเทพฯ เคยทรงเล่าให้อาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฟังว่า เมื่อทรงพระเยาว์ทรงเบื่อการทำโจทย์คณิตศาสตร์ เวลาปิดเทอมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงโปรดให้ศิษย์รายได้ รายรับของครอบครัวชาวเขาอย่างละเอียด เพื่อตอบคำถามว่าจะต่อสู้กับความยากจนของเขาเหล่านั้นได้อย่างไร จะเห็นได้ว่าโจทย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นโจทย์ที่ไม่มีสิ่งที่คนคิดไว้ให้เรียบร้อย เป็นโจทย์ที่จะสร้างความอยู่ดีกินดีให้กับคนกลุ่มหนึ่งที่มีตัวตนจริง

3. โจทย์ชีวิต หรือปัญหาจริง ๆ ของนักเรียนนั้น ผู้ที่เข้ามาแก้ โจทย์จะต้องหาข้อมูลใหม่ หรือสร้างสิ่งใหม่ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติความเชื่อของกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายในโจทย์ เช่น เด็กนักเรียนไปเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูทีวีของเด็กวัยรุ่นในชุมชนของตน เพื่อนำมาวิเคราะห์รายงาน ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลใหม่ที่ทำให้คนเริ่มคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ของเด็กวัยรุ่น

4. โจทย์ชีวิตนั้นจะต้องมีกลุ่มเป้าหมายจริงที่เป็นผู้ให้ข้อมูล เล่าเหตุการณ์ให้บริการ หรือมีสิ่งของผลผลิตจริง ไม่ใช่การสมมติหรือ จัดฉาก เช่นครูอาจจะให้นักเรียนรายงานในห้องเรียน ผลของการ สัมภาษณ์เจ้าอาวาสถึงประวัติของวัดที่มีอายุมากกว่า 100 ปี แต่การ รายงานในห้องเรียนนี้เป็นเพียงการซ้อม หรือเตรียมตัวเด็ก รายงานนี้ จะต้องไปถึงมือสมาชิกกลุ่มประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่อ่านข่าวนี้ที่ได้ อ่านข่าวนี้ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอย่างสนใจ

น่าเสียดายที่การเรียนรู้ในห้องเรียนทั่วไปนั้นมักไม่เหมือนชีวิตจริง ในห้องเรียนจะมีการจัดตารางสอนที่แยกชีวิตออกเป็นวิชา แยกวิชา ออกเป็นหัวข้อตามศาสตร์ของแต่ละวิชา อันกลายเป็นตัวบังคับข้อมูล ที่จะให้นักเรียนไปค้นคว้าและกิจกรรมที่ให้เขาทำ หลังจากนั้น การ สอบเกรดที่ได้ก็จะเป็นตัวตัดสินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเขา รูปแบบที่ตึงและรัดตัวเช่นนี้ ไม่นานก็จะปิดกั้นการกระหายใคร่เรียน เพราะนักเรียนไม่เห็นประโยชน์ว่าจะเอาไปใช้ได้อย่างไร การจัดห้อง เรียนจึงควรเป็น “ห้องเรียนชีวิต” ซึ่งจะต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่มี การค้นคว้า มีการสร้าง การผลิต ที่นักเรียนเข้าสวมบทบาทของนักวิจัย นักเขียน ศิลปินหรืออาชีพอื่น ๆ

ตัวอย่างของหลักสูตรเพื่อชีวิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้นำไปใช้จัดเป็นห้องเรียนชีวิต

ด้านภาษา ศิลปะ วรรณคดี มนุษยศาสตร์

1. ชมรมนักเขียน
2. ยุวกวี
3. สมาคมวรรณกรรมไทย - จีน
4. ชมรมนักหนังสือพิมพ์
5. นิตยสารเพื่อนเด็ก

ด้านวิทยาศาสตร์ (ชีววิทยาและฟิสิกส์)

1. สมาคมเพื่อนช้าง
2. สถาบันวิจัยทางชีววิทยาและวิทยาศาสตร์กายภาพ
3. ชมรมพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
4. ทีมนักประดิษฐ์หุ่นยนต์
5. ชมรมนักซ่อมและประดิษฐ์เครื่องไฟฟ้าและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

ด้านทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง

1. สถาบันวิจัยดนตรีอิเล็กทรอนิกส์
2. การสร้างผลงานทางทัศนศิลป์ (ผลิตภัณฑ์ งานหัตถกรรม บรรจุภัณฑ์ ของที่ระลึกให้นักท่องเที่ยว ฯลฯ)
3. ชมรมศิลปะการแสดง (รับแสดงในงานต่าง ๆ)

4. ชมรมจำและแอ่วเพลงอีสาน (รับแสดงในงานต่าง ๆ)
5. ชมรมผลิตรายการทีวี (รับแสดงในงานต่าง ๆ)
6. วงดุริยางค์สากล (รับแสดงในงานต่าง ๆ)
7. ชมรมดนตรีไทย (รับแสดงในงานต่าง ๆ)
8. ชมรมถ่ายภาพ (สร้างโปสการ์ดท้องถิ่น รับผิดชอบต่อบริการในงานต่าง ๆ)

ด้านสังคมศาสตร์

1. ชมรมไทดำ (หรือชนกลุ่มน้อยในท้องถิ่นตน)
2. ชมรมประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
3. ทีมนักวิจัยสังคม
4. ชมรมภูมิศาสตร์
5. ชมรมนักแผนที่สมัครเล่น

ด้านคณิตศาสตร์

1. บริษัทสื่อสิ่งพิมพ์คณิตศาสตร์
2. สมาคมผู้เชี่ยวชาญอุปถัมภ์คณิตศาสตร์
3. ชมรมนักคณิตศาสตร์สตรี
4. สมาคมแข่งขันคณิตศาสตร์
5. Math Puzzle Challenge ราย 3 เดือน

ด้านคอมพิวเตอร์

1. ชมรม Graphic Design

2. บริษัทผลิตรีดไอเกม
3. สมาคมครูสอนคอมพิวเตอร์
4. สมาคมสื่อสร้างสรรค์โดยคอมพิวเตอร์
5. สมาคมสื่อสิ่งพิมพ์บนจอ

ด้านพลศึกษา

1. The Experimental Games Research Team
2. The Physiology of Sport Study Group
3. The Physical Fitness Support Group
4. The Institute for the Study of Multicultural Recreation

ด้านอุตสาหกรรมศิลป์ และคหกรรมศาสตร์

1. สมาคมนักออกแบบเฟอร์นิเจอร์
2. นักวิจัยสถาปัตยกรรม
3. สมาคมผู้คุ้มครองผู้บริโภค
4. สมาคมลดความอ้วน
5. สถาบันแฟชั่นในอนาคต

2.4 ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรของเด็กที่มีความสามารถพิเศษกับหลักสูตรของเด็กปกติ

จุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนาหลักสูตรให้กับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ คือการสร้างประสบการณ์ให้กับเด็กกลุ่มนี้ ที่มีคุณภาพแตกต่างไปจากหลักสูตรปกติ (M.U.M. Gross and other, 2001) คือ

1. เป้าหมายของหลักสูตรนั้นจะต้องแสดงให้เห็นและเสริมความสามารถพิเศษของเด็กกลุ่มนี้ ซึ่งจะต้องแตกต่างไปจากเด็กปกติ

2. เน้นการใช้ทักษะการคิดระดับสูงอันเป็นนามธรรมอย่างลับซับซ้อน

3. ทำให้เด็กทุกคนตระหนักรู้และแสดงออกมาอย่างเต็มศักยภาพ

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงควรปรับหลักสูตรปกติให้เหมาะสมใน 4 เรื่องต่อไปนี้คือ

1. เนื้อหา (Content)
2. กระบวนการ (Process)
3. ผลงานผู้เรียน (Product)
4. สภาพแวดล้อม (Learning Environment)

เทอร์เทิล และ เบเกอร์ (Tuttle and Becker, 1983) ให้ความสำคัญเห็นถึงหลักสูตรเด็กที่มีความสามารถพิเศษว่า แตกต่างจากหลักสูตรปกติ 4 ด้าน คือ ด้านทักษะความคิดระดับสูง (higher cognitive thinking skills) ทักษะทั่วไปขั้นสูง (advanced general skills) ทักษะในเนื้อหาระดับสูง (advanced content skills) และเวลาในการเรียนรู้

1. **ทักษะความคิดระดับสูง** หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ระดับสูงของบลูม (Bloom Taxonomy of Educational Objectives) ซึ่งเป็นขั้นการวิเคราะห์ (analysis) การสังเคราะห์ (synthesis) และการประเมินค่า (evaluations) ซึ่งนักเรียนสามารถใช้ทักษะสามตอนนี้ได้โดยไม่ต้องใช้เวลาเรียนในชั้นความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้

2. ทักษะทั่วไปขั้นสูง ได้แก่ ความคิดวิจารณ์ญาณ ทักษะการแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์

3. ทักษะในเนื้อหาระดับสูง เป็นทักษะที่ต้องใช้เมื่อเรียนในชั้นสูงขึ้น เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา

4. เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ ของเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระดับสติปัญญาต่ำจนถึงระดับสติปัญญาสูง จะกลับกันกับเด็กปกติ ดังแสดงในแผนภูมินี้

	การประเมินค่า	เวลา
	การสังเคราะห์	
	การวิเคราะห์	
	การนำไปใช้	
	ความเข้าใจ	
	ความรู้ความจำ	
เวลา		

นักเรียนปกติ

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

นอกจากนี้ ศรียา นิยมธรรม (2535) ได้เสนอหลักในการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง ไว้ดังนี้

1. เน้นกระบวนการ (Process - Oriented) ทักษะด้านการคิดมีใช้จะเป็นเพียงการได้รู้ความจริงจากตัวอย่างข้างต้น ควรจะเน้นกระบวนการ

การของการเปรียบเทียบ ซึ่งจัดเป็นทักษะของการคิด

2. เน้นที่ผลลัพธ์ (Product - Oriented) ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างจริงจัง เช่น สร้างหุ่นจำลองของส่วนต่าง ๆ ของเครื่องจักร เช่น ข้อต่อที่หัวเข่าและบานพับ

3. เด็กเป็นผู้เลือก (Student - Selected) กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ควรให้แต่ละคนได้มีโอกาสเลือกตามความสนใจ ความต้องการ ความจำเป็น และความสามารถที่แตกต่างกัน เช่น เด็กสามารถจะทำงานให้เสร็จโดยวิธีใดก็ได้

4. คุณภาพมีไ้ปริมาณ (Quality Not Quantity) เด็กปัญญาเลิศสามารถทำงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายได้แทบทั้งหมด จึงมีแนวโน้มที่ครูจะให้งานแก่เด็กมากกว่าคนอื่น แต่ต้องไม่ลืมว่าควรจะให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้โดยตัวเองด้วย

ในขณะที่เดียวกัน **คุณฐฎี บริพัตร ณ อยุธยา (2540)** กล่าวว่าต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาและวิธีการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และการสร้างหลักสูตรที่พัฒนาให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้นต้องการการสรรเนื้อหา วิธีการสอนและเสนอผลงานบนพื้นฐานของลักษณะนิสัย ความต้องการและความสนใจของเด็กแต่ละคน ต้องเป็นหลักสูตรที่ทั้งครูและเด็กสร้างขึ้นร่วมกัน ทำไปพร้อมกับการเรียนการสอนของเด็กตลอดเวลา เพราะเป็นการพัฒนาซึ่งเน้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมของเด็ก ซึ่งกระตุ้นและท้าทายเด็กให้คิดค้นคว้า ทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการสร้างกรอบนอก (หลักสูตร) ให้เหมาะสมและรับกับเนื้อหา (ความสามารถพิเศษของเด็ก)

กลยุทธ์ที่พัฒนาแล้วต้องเป็นกลยุทธ์ที่เรียกร่อง (และบังคับ) ให้ครูปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ต้องเป็นกลยุทธ์ที่ไม่พึ่งพาหนังสือหรือแบบฝึกหัดบทใดบทหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่พึ่งพาครูคนเดียวและไม่พึ่งตารางสอน มิฉะนั้นกลยุทธ์ที่พัฒนาจะไม่มีลักษณะยืดหยุ่น มีหลายรูปแบบตามความต้องการของเด็กแต่ละคน

2.5 เป้าหมายของกลยุทธ์สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

เด็กที่มีความสามารถพิเศษทุกคนควรจะได้รับ การส่งเสริมพัฒนา ด้านต่าง ๆ ให้เต็มศักยภาพของความอัจฉริยะ ฉะนั้นแนวโน้มของ กลยุทธ์จึงต้องพัฒนาในด้าน ต่าง ๆ ดังนี้ (Correll, 1978)

1. พัฒนาความสำเร็จสูงสุดของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และ ให้โอกาสเด็กในการค้นหาศักยภาพของตนเอง
2. ความมีอิสระ เป็นตัวของตัวเอง และแบ่งเวลาได้เหมาะสม
3. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง คนรอบข้างและสังคม
4. เป็นผู้มีความสนใจ
5. เป็นคนใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. มีความคิดและการกระทำที่สร้างสรรค์
7. มีวิธีการคิดของตนเองในการแก้ปัญหาและหาทางออกของ ปัญหา
8. เตรียมพร้อมที่จะประกอบอาชีพ และดำเนินชีวิตในสังคม

2.6 ลักษณะของหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

หลังจากที่นักเรียนผ่านกระบวนการคัดเลือกว่าเป็นผู้มีความสามารถพิเศษ เรามักพบว่าหลักสูตรปกตินั้น มักจะมีเนื้อหาที่เด็กเหล่านี้มีความสามารถแล้ว หรือใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เป็นการทบทวนและตอกย้ำที่เด็กปกติต้องการ แต่ไม่จำเป็นสำหรับเด็กกลุ่มนี้ที่สามารถรับรู้ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นวิธีการหนึ่งคือการปรับหลักสูตรให้กระชับ ตัดเนื้อหาที่เด็กกลุ่มนี้รู้แล้วออก และนำเวลามาเพิ่มพูนประสบการณ์ของเด็ก เราเรียกหลักสูตรประเภทนี้ว่าหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ของเด็ก และหลังจากพัฒนาเด็กไปได้ระยะหนึ่ง พบว่าเด็กมีความถนัดในด้านต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน การพัฒนาหลักสูตรก็จะเป็นการขยายประสบการณ์เพื่อเพิ่มคุณภาพและศักยภาพของผู้เรียนในเรื่องที่ถนัดและสนใจ โดยใช้การขยายหลักสูตร หรือจัด Honors Program หรือให้เด็กไปทำงานภายใต้การดูแลของผู้เชี่ยวชาญ จึงกล่าวโดยสรุปว่าเราจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษออกเป็น

1. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program)
2. หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program)
3. หลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program)
4. หลักสูตร Honors Program
5. การให้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแล (Mentoring Program)

1. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program)

จากการวิจัยพบว่า เด็กในระดับอายุเดียวกันมีความแตกต่างเรื่องความสามารถพิเศษถึงอย่างน้อย 7 ชั้นปี ในแต่ละสาขาวิชา (อุษณีย์ โพธิสุข, 2543 อ้างอิงจาก George, 1995) ดังนั้น การจัดการศึกษาที่จัดตามระดับอายุมากกว่าระดับความพร้อม จึงเป็นปัญหาที่ไม่เฉพาะตัวเด็กที่รู้สึกล้มเหลว แต่เป็นสิ่งที่กระทบกันดีในวงการศึกษ **พาสโซ** (อุษณีย์ โพธิสุข, 2543 อ้างอิงจาก Passow, 1993) กล่าวว่า การที่เด็กต้องทำสิ่งที่ต่ำกว่าความสามารถของตัวเอง เป็นเรื่องที่ทำรุนแรงมากกว่าการที่เด็กทำงานยากกว่าเป็นบางครั้งบางคราว

การจัดการศึกษาแบบลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program) เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นทางการศึกษาได้มากขึ้นวิธีหนึ่ง แต่ต้องมีกระบวนการที่ถูกต้องรัดกุม จึงจะเป็นผลดีกับเด็ก

กลยุทธ์ทางการศึกษาใด ๆ ที่เด็กสามารถเรียนได้สูงกว่าวัยของตัวเอง เรียกว่าการสอนแบบลดระยะเวลาทั้งสิ้น

ประโยชน์ของการจัดการศึกษาแบบลดระยะเวลาเรียน คือ

1. ช่วยให้เด็กเก่งไม่เบื่อหน่ายการเรียนปกติในวิชาที่เขาไปได้เร็วกว่าเพื่อน ๆ
2. สามารถเรียนตามศักยภาพของตัวเอง
3. ลดทัศนคติทางลบกับการเรียนรู้ ลดความทะนงตัว
4. เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนสิ่งที่ยากขึ้น ให้เหมาะสมกับความสามารถของตัวเอง

5. เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการถดถอยทางศักยภาพของเด็ก
หรือทำลายศักยภาพของตัวเอง

2. หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program)

เป็นวิธีการจัดการศึกษาแบบขยายกิจกรรมในหลักสูตรให้กว้าง
และลึกซึ้งกว่าที่มีอยู่ในหลักสูตรปกติ เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ
เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหา ซึ่งเด็กอาจใช้เวลามากกว่า
หรือน้อยกว่าที่เด็กอื่นในชั้นเรียนเดียวกันก็ได้

การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์ สามารถวางแผนในการ
จัดการศึกษาให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษระดับอายุต่างกัน แต่มี
ความสนใจและมีความสามารถใกล้เคียงกันมาเรียนด้วยกันเป็นบาง
ชั่วโมง โดยปรับเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้มข้นขึ้นและกว้างขวางมาก
ขึ้น (อุษณีย์ โพธิสุข, 2543)

วัตถุประสงค์ในการจัดหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Gray
A. Davis, Sylvia, Rimm, 1994)

1. ทำให้มีทักษะพื้นฐานและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยไม่จำกัด
ด้านอายุ
2. ให้แนวทางและเนื้อหานอกจากหลักสูตร
3. ให้เรียนรู้ได้กว้าง หลากหลาย และซับซ้อน
4. นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนเนื้อหาและความลึกซึ้งของ
เนื้อหาเอง
5. เนื้อหามีความซับซ้อน เหมาะสมกับเด็ก
6. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และทักษะการแก้ปัญหา

7. ส่งเสริมทักษะการคิดระดับสูง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
8. พัฒนาความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
9. สร้างแรงจูงใจและการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการพัฒนาอาชีพ

สำหรับหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านภาษาอังกฤษก็เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษในระดับที่กว้าง ยาก และลึกซึ่งกว่าหลักสูตรปกติ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ และทักษะที่เป็นรากเหง้าของความสามารถทางภาษา มากกว่าที่จะเน้นเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อการเรียน เพื่อฝึกทักษะกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา และการนำกระบวนการและทักษะเหล่านี้ไปใช้ในการศึกษาสื่ออื่น ๆ หรือภาษาอื่น ๆ ได้ต่อไป

3. หลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program)

เป็นวิธีการจัดโปรแกรมการศึกษานอกหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ที่สามารถตอบสนองความสนใจและความสามารถในรายบุคคลได้ดีขึ้น ทั้งยังสามารถทำเป็นงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้ทั้งสิ้น เด็กสามารถเรียนเกินกว่าหลักสูตร

การขยายหลักสูตรภาษาอังกฤษ เป็นการสร้างประสบการณ์ และความเป็นเลิศในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ ภายใต้การดูแลของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ สืบสวนสอบสวนหาความรู้และทักษะที่อยู่นอกเหนือจุดมุ่งหมายในการเรียนของหลักสูตรปกติ โดยเฉพาะทักษะที่ต้องใช้

ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ และฝึกให้ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่าง
ชัดเจน ตลอดจนการทำโครงสร้างการเรียนรู้ ผังการเรียนรู้ การ
วางแผนการศึกษา และการจัดการ ในแง่หนึ่งนั้นหลักสูตรขยาย
ประสบการณ์จึงเหมือนกับหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์

4. การจัด Honors Program

Honors Program มักจะจัดโดยมหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียน
ที่มีความสามารถทางวิชาการและมีความสามารถสูงกว่าเด็กทั่วไป
โปรแกรมนี้เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการเรียนเพิ่มเติมหรือเรียน
หลักสูตรที่กว้างและลึกกว่าหลักสูตรธรรมดา ซึ่งการสอนจะเจาะลึก
และได้ลงปฏิบัติจริง นักเรียนจะได้เรียนรู้อย่างใกล้ชิดจากอาจารย์
มหาวิทยาลัย ที่จะมาสนับสนุนและส่งเสริมทั้งในด้านความสามารถ
ทางวิชาการและทักษะทางสังคม

เมื่อเรียนจบในหลักสูตร Honors Program นักเรียนจะได้รับ
ใบประกาศนียบัตรเพื่อรับรองความสามารถพื้นฐาน ความถนัด เพื่อ
นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

หลักการจัด Honors Program รวมไปถึงสาขาวิชาที่เปิดก็จะ
แตกต่างกันไปในแต่ละมหาวิทยาลัย นักเรียนมีโอกาสได้เลือกเรียน
ตามสาขาที่ตนเองถนัดและสนใจ

5. การให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแล (Mentoring Program)

การให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ดูแล (Mentoring Program) นี้มีใช้กัน

มากอยู่แล้วในสาขาวิชาการแพทย์ กฎหมายและธุรกิจ แต่ทางด้าน ศิลปะและภาษายังไม่มีการนำมาใช้อย่างเป็นทางการ ผู้เรียนต้อง ไขว่คว้าหาที่เรียนเองตามความสนใจ คือสนใจเรื่องใดก็หา “พระ อาจารย์” แล้วไปฝากเนื้อฝากตัวอันเป็นวิธีการศึกษาวิชาชีพเดิมใน สังคมไทย การนำวิธีการให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแลมาใช้ ในสังคมไทย จึงน่าจะเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย เพราะเข้ากับพื้นฐานเดิม ของสังคมไทยอยู่แล้ว

ในบทความที่ฮันทลีย์ และอัลเลน (Sara Beth Huntley and Jonathan Allen) เสนอในที่ประชุม World Council for Gifted and Talented Children Intanbul, 1999. นักการศึกษาได้ให้คำจำกัด ความว่า ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือ “ครู” หมายถึง การที่ผู้ เรียนเคารพ มีศรัทธาในผู้มีประสบการณ์หรือผลงานที่เขาชื่นชอบ “ครู” เหล่านี้จะมีสายตาไว เห็นศักยภาพในตัวผู้เรียน และต้องการดึง ศักยภาพนี้ออกมา โดยจะเต็มใจที่จะสั่งสอนมอบวิชาความรู้ ทักษะ เทคนิคและช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้ก้าวหน้าในอาชีพ เขาจะเป็นต้นแบบ ให้ผู้ที่มีความสามารถพิเศษ สร้างฐานความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ดึงเข้า มาร่วมงาน เป็นการสร้างโอกาสที่ให้ประสบการณ์ ให้คำวิจารณ์ที่มี ค่า ช่วยแนะนำ แก้ปัญหา อีกทั้งเป็นตัวอย่างทั้งทางด้านพฤติกรรม ทัศนคติ ทักษะ และส่งเสริมผู้เรียนในอาชีพการงาน

การให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถ โดดเด่น โดยมากจะทำในระดับมัธยมศึกษาที่เด็กมีความสนใจอย่าง ชัดเจน และมีทักษะพื้นฐานทางสังคมดี ทางการจัดระบบวิธีเรียนของ ตนเองได้ดีแล้ว เด็กสามารถทำงานภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การให้คำแนะนำนี้ ฮันท์เลย์ และ อัลเลน (Sara Beth Huntley and Jonathan Allen, 1999) ได้เสนอว่ามี 4 รูปแบบ คือ

1. การให้คำปรึกษาระยะสั้น
2. การให้คำปรึกษาระยะยาว
3. การให้คำปรึกษาตลอดชีวิต และ
4. การให้คำปรึกษาแก่กันและกัน

โดยแบ่งการให้คำปรึกษาเป็น 3 ช่วง คือ

1. การสอน (Input)
2. กระบวนการทำงาน (Process)
3. การพัฒนาผลงาน (Output)

ส่วนเทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษาต้องใช้คือ

การเป็นผู้ฟังที่ดี การให้ความสำคัญไม่แสดงความคิดเห็น
ให้เวลาลูกศิษย์ให้คิด (ออกม้าง ๆ) และตัดสินใจเองว่าอะไรคือสิ่งที่
ดีที่สุดที่ควรทำเอง การเฝ้าสังเกตวิธีการทำงานและผลงานของลูกศิษย์
การให้คำปรึกษาในด้านเป้าหมาย ความรู้สึก แผนงาน ข้อมูลหรือ
กระบวนการที่ขาดไป ความก้าวหน้าของงาน การแก้ปัญหา และ
การพัฒนาผลงาน เทคนิคที่น่าลอง การมองโลกในแง่ดีอย่างมี
อารมณ์ขัน การให้ข้อมูลป้อนกลับ (วิพากษ์) ให้กำลังใจ และการ
ช่วยเหลือที่พัฒนาผลผลิตหรือแสดงผลงาน

2.7 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

กรอส และคณะ (Gross and other, 2001) ได้เสนอการพัฒนา
หลักสูตรว่าผู้พัฒนาควรตั้งคำถามต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทำให้ผู้มีความสามารถพิเศษเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ตนไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อนหรือไม่
2. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถนำเนื้อหาที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่
3. มีจุดมุ่งหมายที่สนองตอบความต้องการของชีวิตประจำวันและการทำงานของนักเรียนหรือไม่
4. มีจุดมุ่งหมายที่พัฒนาทักษะและกระบวนการคิด ไม่ใช่ยึดยึดเนื้อหาให้เด็กหรือไม่
5. กำหนดว่าจุดมุ่งหมายใดผู้เรียนควรจะรู้ก่อนการพัฒนาหรือไม่
6. มีจุดมุ่งหมายใดที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามลำพังโดยปราศจากครูผู้สอนหรือไม่
7. มีจุดมุ่งหมายใดตอบสนองนโยบายและความต้องการของรัฐและโรงเรียนหรือไม่

2.8 การจัดตารางเรียนเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ

การจัดตารางเรียนเพื่อสนับสนุนผู้มีความสามารถพิเศษได้จัดในรูปแบบต่าง ๆ หลากรูปแบบ ซึ่งแต่ละโรงเรียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม ดังนี้

1. จัดโครงการวันเสาร์ และระหว่างปิดภาคเรียน
2. จัดให้ทำโครงการพิเศษ เช่น โครงการภาษา โครงการวิทยาศาสตร์
3. จัดชมรม หรือกลุ่มที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน
4. มีโครงการพิเศษ เช่น โอลิมปิก ค่ายวิทยาศาสตร์
5. จัดโครงการฝึกทักษะการคิดระดับสูง

6. จัดโครงการส่งเสริมความก้าวหน้า ให้เรียนสิ่งที่ยากและ
ซับซ้อน หรือให้เรียนในชั้นที่สูงกว่า
7. จัดการศึกษาเฉพาะเรื่อง
8. จัดห้องศูนย์วิทยากร
9. มีการแข่งขันประกวดต่าง ๆ
10. มีการพัฒนาศูนย์สื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
11. ฝึกเด็กให้เป็นผู้สอน
12. จัดห้องเรียนพิเศษในบางวิชา
13. จัดโรงเรียนพิเศษ
14. พ่อแม่สอนเองที่บ้าน

2.9 การพัฒนาบุคลากรสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ในเรื่องการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ต้องมีการฝึกหัดครูหรือฝึกอบรมครูให้มาสอนเด็กเหล่านี้เป็นพิเศษ ครูก็ควรจะเป็นคนเก่งด้วย และนอกจากจะผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกหัดครูธรรมดาแล้ว ก็ควรจะผ่านการอบรมวิธีสอนและจิตวิทยาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ การจัดทำหลักสูตร และกระบวนการกลุ่มอีกด้วย ครูที่ได้รับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่งแล้วนำมาอบรมวิชาครูภายหลังน่าจะมีความรู้ลึกซึ้ง เหมาะที่จะสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษในสาขาของตนได้ อย่างไรก็ตามจะให้ครูเก่งทุกอย่างคงเป็นไปได้ ควรจะมีศูนย์ส่งเสริมเป็นพิเศษที่ฝึกเด็กเหล่านี้ และร่วมมือกับครู เช่น ศูนย์ส่งเสริมทักษะวิทยาศาสตร์ ภาษา คณิตศาสตร์ เป็นต้น

2.10 ทำไมจึงต้องพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

สงบ ลักษณะ (2544) กล่าวว่า การเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยดำเนินไปในลักษณะเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศอยู่หลายปี แต่ยังใช้ภาษาอังกฤษไม่ได้ดี ทั้งการรับและการแสดงออก หรือไม่สามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว การสอนเป็นแบบท่องจำ การใช้เป็นการจำประโยคซ้ำ ๆ การเรียนแปลแบบไม่มีความหมาย และไม่สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ดี ปัญหาเหล่านี้จัดเป็นปัญหาที่ไม่ใหญ่หลวงมากต่อการพัฒนาการศึกษาของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก ๆ โดยเฉพาะเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าปกติทางภาษาอังกฤษเท่านั้น ยังเกิดขึ้นกับเด็กทั่วไปทุกคน

ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษให้มีความสอดคล้องและก้าวทันกระแสโลกาภิวัตน์ เด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าปกติด้านภาษาอังกฤษจะได้ไม่ถูกทอดทิ้งให้หยุดนิ่งอยู่กับหลักสูตรเก่า ๆ ด้วยความเบื่อหน่ายและมีความสุขกับการเรียนรู้ ได้แสดงออกถึงศักยภาพที่มีอยู่กับหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนแล้วโดยเฉพาะ

2.11 การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

หลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาประกอบด้วยหลักสูตร 3 รูปแบบ คือ

1. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program)
2. หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program)
3. หลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program)

สำหรับเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโครงการวิจัยนี้ ใช้หลักสูตรขยายประสบการณ์ โดยเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ ในภาคการศึกษาเดียวกัน ตามข้อจำกัดที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

หลักสูตรขยายประสบการณ์

หลักสูตรขยายประสบการณ์เป็นหลักสูตรที่สนองความสนใจและความสามารถเป็นรายบุคคล โดยมุ่งที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพที่เกินกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรปกติกำหนด งานที่ทำงานมีลักษณะเป็นโครงการ ซึ่งนักเรียนจะได้เลือกตามความถนัดและความสนใจ โดยจะใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาในหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์เป็นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรขยายประสบการณ์

1. เพื่อคัดเลือกผู้มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถดังต่อไปนี้

2.1 มีทักษะในการสำรวจความสามารถพิเศษทางภาษาอังกฤษ โดยสามารถระบุความชอบและความถนัดของตนเองได้

2.2 สามารถทำงานเป็นทีม โดยใช้กระบวนการกลุ่มได้อย่างมีระบบ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นกัลยาณมิตร และมีความสุขในการทำงาน

2.3 มีความเป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถค้นคว้าความรู้จากแหล่ง
ข้อมูลภาษาอังกฤษต่าง ๆ

2.4 มีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษในระดับ
ต่าง ๆ คือ

2.4.1 ความรู้ความจำ

2.4.2 ความเข้าใจและการนำไปใช้

2.4.3 การวิเคราะห์

2.4.4 การสังเคราะห์

2.4.5 การประเมินค่า วิจัย

2.4.6 การสร้างสรรค์ความคิดของตนเอง

2.5 สามารถแปล ถ่ายทอดความคิดจากภาษาที่มีวัฒนธรรม
หนึ่งเป็นอีกวัฒนธรรมหนึ่ง คือจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
และจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยใช้ทั้ง 4 ทักษะ

2.6 เป็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากล
ที่จะเปิดโลกทัศน์และเพิ่มพูนโอกาสในสังคมของตนให้กว้างขึ้นในทุก
สาขาวิชาชีพ

2.7 สามารถสร้างผลงานภาษาอังกฤษที่ใช้ประโยชน์ได้
ในชีวิตจริง โดยผลงานนั้นมีเนื้อหาในสาขาวิชาใดก็ได้

2.8 สามารถเรียนรู้และปฏิบัติตนได้ด้วยตนเอง และ
ประเมินพัฒนาการของตนเองและเพื่อนได้

ตารางที่ 2.1 ความแตกต่างระหว่างกลยุทธ์ระยะเวลาเรียน และกลยุทธ์ขยายประสบการณ์

กลยุทธ์ระยะเวลาเรียน	กลยุทธ์เพิ่มประสบการณ์	กลยุทธ์ขยายประสบการณ์
ยึดหลักสูตร เนื้อหา มาตรฐาน การวัดเชิงเปรียบเทียบ	ยึดหลักสูตร เนื้อหา มาตรฐานการวัด ผลให้แข่งกับตนเองและงาน	ยึดหลักสูตร ยึดความถนัด ความสนใจของผู้เรียน
มีกรอบจำกัดระยะเวลา (ตารางสอน) สถานที่ (ห้องเรียน) เด็กทุกคนที่ใช้	มีกรอบจำกัดระยะเวลา (ตารางสอน) สถานที่ (ห้องเรียน) เด็กทุกคนที่ใช้	ไม่มีกรอบจำกัดระยะเวลา สถานที่ที่ต้องการสอดคล้องกับเด็กอื่น ผู้เรียนจึงสามารถเลือกทำกิจกรรมได้ตามความสนใจ
กลยุทธ์รวมกันต้องทำตาม กิจกรรม ส่วนใหญ่จึงบังคับ	กลยุทธ์รวมกันต้องทำตาม กิจกรรม ส่วนใหญ่จึงบังคับ แต่มีโอกาสให้เด็กเลือกทำงานตามความต้องการ	เลือกทำกิจกรรมได้ตามความสนใจ
ครอบคลุมหลักสูตรในเวลาจำกัด นักเรียนต้องไขการสังเคราะห์ และวิจารณ์งานระดับสูง	ขนาดของโครงงานจะเล็ก เพราะต้องทำหลายโครงการ มีการฝึกการวางแผนงาน การจัดการ และการทำงานเป็นทีม	เป็นโครงงานใหญ่ที่แตกต่างเป็นโครงการย่อยที่มีผู้รับผิดชอบ จึงเป็นการฝึกการวางแผน การจัดการ การทำงานเป็นทีม
เน้นระดับความรู้ ความจำ การนำเสนอ ความรู้	เน้นการนำความรู้ไปใช้	เน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริงทันที
ฝึกการศึกษาหาความรู้ภายใต้ขอบเขตที่กำหนด และการนำเสนอ	เป็นแบบฝึกหัดในห้องเรียน แต่เน้นการฝึกการคิดระดับสูง	เป็นการเตรียมเข้าสู่อาชีพหรือวิชาชีพในชีวิตจริง
ประเมินโดยมาตรฐานของโรงเรียน เหมือนเด็กปกติ	ประเมินโดยครูเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าจะให้เด็ก และเพื่อนช่วยประเมิน	ประเมินโดยสังคม มีอาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญในสถานการณ์จริง

ตารางที่ 2.2 ลักษณะร่วมกันของหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์

หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์	หลักสูตรขยายประสบการณ์
ซับซ้อนและยากกว่าหลักสูตรปกติ	
พัฒนาการคิดในระดับสูง โดยเฉพาะในระดับการแก้ปัญหา และระดับความคิดสร้างสรรค์	
เน้นความหลากหลายและทางเลือกหลาย ๆ ทาง	
ไม่เน้นการแข่งขันกับผู้อื่น สอนความร่วมมือ	
เน้นการแข่งขันกับตนเอง และการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ	
สอนให้เป็นผู้สร้าง ไม่ใช่ผู้บริโภค	

2.12 การทำโครงการในหลักสูตรขยายประสบการณ์

มัลลิกา พงศ์ปริตร และศรีภูมิ อัครมาส ได้แปลและเรียบเรียงหนังสือของ แคโรลิน แชปแมน (Carolyn Chapman, 1993) ที่ได้ให้คำจำกัดความของพหุปัญญาหรือความสามารถพิเศษทั้ง 8 ด้านของ การ์ดเนอร์ อันได้แก่ ความสามารถพิเศษด้านวาจา/ภาษา ดนตรี/จังหวะ ตรรกะ/คณิตศาสตร์ ทักษะสัมพันธ์/มิติสัมพันธ์ ร่างกาย/การเคลื่อนไหว ความสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักตนเอง และด้านธรรมชาติ โดยได้ให้ข้อสังเกตที่จะใช้ระบุว่าเด็กคนใดมีความสามารถพิเศษด้านใด และการสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ในห้องเรียน พร้อมทั้งได้ให้ตัวอย่างบทเรียนและกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษนั้น ๆ ด้วย ทุกบทเรียนแสดงให้เห็นถึงการบูรณาการความสามารถพิเศษมากกว่าหนึ่งด้าน และในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับ

ความสามารถพิเศษทางวาจา/ภาษา ก็มีการใช้ทักษะทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ในลักษณะของการบูรณาการ และใช้ทักษะการคิด ในระดับสูงหลายรูปแบบโดยเน้นกระบวนการลงมือปฏิบัติจริง

งานวิจัยทางสมองที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ได้พิสูจน์แล้วว่า เราจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้มีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และเฝ้ามอง ของคนจะงอกเพิ่มขึ้นได้เมื่อมีการกระตุ้นจากการต้องคิดแก้ปัญหา แซลลี เบร์มัน (Sally Berman, 1997 ศรีภูมิ อัครมาส แปลและเรียบเรียง) จึงเสนอว่า การทำโครงการน่าจะเป็นคำตอบที่ดีที่สุด เพราะผู้เรียนจะต้องบูรณาการทักษะหลายด้านในการลงมือปฏิบัติงาน อันเปรียบเสมือนโจทย์ชีวิตให้สำเร็จลุล่วง โดยการไต่บันไดปัญญา 3 ชั้น (three story intellect) จากคำอุปมาของโอลิเวอร์ เวนเดน โฮล์มส์ (Oliver Wendell Holmes) ที่ว่า

บางคนเป็นบันไดปัญญาชั้นเดียว

บางคนเป็นขั้นบันไดปัญญาสองชั้น

บางคนเป็นขั้นบันไดปัญญาสามชั้น ที่วิหังแสงสว่างไสว

เหล่าผู้รวบรวมข้อมูล

ที่ไร้จุดหมายเกินข้อมูลนั้น

คือปัญญาชนชั้นเดียว

ปัญญาชนสองชั้น เปรียบเทียบ หาเหตุ สรุปรวบยอด

จากน้ำแรงของเหล่าผู้รวบรวมข้อมูล และของตน

ปัญญาชนสามชั้น สร้างจุดมการณ์ จินตนาการ และคาดการณ์

ปัญญาสุดเรื่องรองนั้น ทอทอดจากท่วงแสงเบื้องบน

ไม่ว่าผู้เรียนจะเลือกทำโครงการเรื่องใด ผู้เรียนจึงควรมีขั้นตอนการทำงานที่เปรียบเหมือนการไต่บันไดปัญญา 3 ชั้นนี้ คือ บันได

ปัญญาขั้นที่ 1 ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล อันอาจได้มาจากการอ่าน การค้นคว้า การไปเยี่ยมชมแหล่งข้อมูล การสัมภาษณ์บุคคลที่เป็น แหล่งข้อมูลและ/หรือการค้นหาในอินเทอร์เน็ต

บันไดปัญญาขั้นที่ 2 ได้แก่ การเรียบเรียงข้อมูล อันประกอบด้วยการนำข้อมูลมาร่าง วิเคราะห์ วิจาร์ณ สร้างผังหรือกราฟหรือ คิดคำนวณ สร้างต้นแบบ วาดหรือหาภาพประกอบและอื่น ๆ เพื่อให้ ได้ข้อมูลที่รวบรวมมาสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องส่งผลสู่จุดหมายรวมที่ต้องการ

บันไดปัญญาขั้นที่ 3 ได้แก่ การใช้ข้อมูล ซึ่งหมายรวมถึง การ ทดลองหรือทดสอบข้อมูลที่เรียบเรียงแล้ว (ซึ่งอาจเป็นต้นแบบสิ่ง ประดิษฐ์ก็ได้) การประเมิน การปรับปรุงแก้ไข การทำซ้ำขั้นตอนเดิม และการนำเสนอข้อมูล หรือการนำไปใช้ประโยชน์จริง

แซลลี เบอร์มัน ได้ให้ตัวอย่างการทำโครงการไว้ 9 โครงการ ที่ ปรับใช้กับนักเรียนทุกระดับ โดยมีรายละเอียดทุกขั้นตอนที่จะให้ผู้ทำ โครงการบรรลุบันไดปัญญาทั้ง 3 ขั้นได้

ไซมอน เฮนส์ (Simon Haines, 1989 มัลลิกา พงศ์ปริตร และ ศรีภูมิ อัครมาส แปลและเรียบเรียง) ก็ได้ให้ตัวอย่างการทำโครงการ ภาษาอังกฤษ 25 โครงการสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพร้อมทั้ง เสนอแนะหลักการในการทำโครงการ การเตรียมแหล่งข้อมูล ขั้นตอน การทำโครงการ และกิจกรรมเตรียมความพร้อมในรูปของโครงการ สำหรับผู้เรียนใช้ฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญในทักษะต่าง ๆ ก่อน ออกปฏิบัติงานจริง รวมทั้งข้อคิดเห็นทั้งครูและผู้เรียนในหลายประเทศ ทั่วโลกที่ได้ผ่านการทำโครงการมาแล้ว ซึ่งสรุปได้ว่ามีผลเป็นที่น่าพอใจ เป็นอย่างมากทั้งทางด้านความคิดและจิตใจ ผู้แปลได้ให้ตัวอย่าง

การทำโครงการของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยในโรงเรียน 4 แห่งไว้ด้วย

เนื่องจากการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาพหุปัญญาหรือความสามารถพิเศษหลายด้าน ซึ่งการทำโครงการก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายนั้น มีกระบวนการที่แตกต่างไปจากกรอบการศึกษาทั่วไป เพื่อให้กระบวนการพัฒนามีครบวงจรสมบูรณ์ ลักษณะการวัดและประเมินงานของผู้เรียนจึงควรต้องแตกต่างไปให้รับกันด้วย เจมส์ เบลลันกา แครโรลิน แชปแมน และอลิซาเบธ ซวอร์ตซ (James Bellanca, Carolyn Chapman, Elizabeth Swartz, 1997 เฉลิวศรี พิบูลชล แปล ศรีภูมิ อัครมาส บรรณาธิการฉบับแปล) ได้เสนอรูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 8 ด้าน โดยให้ความสำคัญในเรื่องกระบวนการ (process) พอๆ กับชิ้นงาน (product) ตามแนวคิดของการ์ดเนอร์ และเน้นการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) และมาตรฐานการปฏิบัติ (performance standard) รวมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ตลอดชีวิต (life - long standard) ได้สนับสนุนให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนฝึกการคิดย้อนไตร่ตรอง (reflect) และเขียนข้อคิดจากการย้อนไตร่ตรอง (reflection) นั้นลงสมุดอนุทินการเรียนรู้ (journal) เพื่อฝึกการวิเคราะห์ประเมินตนเอง อันจะทำให้สามารถปรับปรุงตนเองและงานให้ดียิ่งขึ้น

ข้อคิดจากเอกสารอ้างอิงทั้งหลายที่กล่าวมาในบทนี้ จึงเป็นพื้นฐานนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งจะกล่าวถึงในบทต่อไป

บทที่ 3

รายงานผลของการพัฒนาหลักสูตรและ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

3.1 การพัฒนาหลักสูตรและการกำหนดความถนัด ทางภาษาขั้นสูงของผู้เรียน

ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ว่า การจัดหลักสูตรโดยทั่วไปมีอยู่หลายประเภท แกลททอน (Glattthorn อ้างโดย นาดยา ปิรันธนานนท์ และคณะ, 2542) ได้แบ่งหลักสูตรออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. **หลักสูตรต้นแบบ** (Recommended Curriculum) เป็นหลักสูตรที่องค์กร หน่วยงาน หรือบุคคลจัดทำขึ้นเพื่อตั้งให้เป็นหลักสูตรตามอุดมการณ์ ปรัชญาที่ผู้จัดทำต้องการให้เห็นเป็นแนวทางในการนำไปใช้

2. **หลักสูตรของสถาบัน** (Written Curriculum) เช่น หลักสูตรของกรมวิชาการ เป็นหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย คู่มือ หรือคำแนะนำหลักสูตร (curriculum guides) แผนภูมิแสดงขอบข่ายและการจัดลำดับการเรียนรู้ในมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนโปรแกรมการเรียน หลักสูตรประเภทนี้ถือเป็นหลักสูตรที่เป็นทางการ

มีผลบังคับใช้กับสถานศึกษาหรือท้องถิ่นนั้น ๆ (official curriculum) เพราะเป็นหลักสูตรที่ใช้ควบคุมการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายการจัดการศึกษาของท้องถิ่นหรือสถานศึกษา ได้มีการนำไปปฏิบัติจริงสู่ห้องเรียน

3. หลักสูตรของครู (Taught Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ครู ได้นำไปใช้จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนจริง

4. หลักสูตรเสริม (Supported Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกในการจัด โปรแกรมการเรียนต่าง ๆ ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่ส่งเสริม สนับสนุนการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน

5. หลักสูตรเตรียมสอบ (Test/Assessed Curriculum) ได้แก่ แบบทดสอบ และการประเมินผลนักเรียนในลักษณะต่าง ๆ

6. หลักสูตรที่ผู้เรียนได้รับจริง (Learned Curriculum) เป็น หลักสูตรระดับล่างสุด เพราะคือทุกสิ่งทุกอย่างที่นักเรียนได้เรียนรู้จริง ในโรงเรียน ไม่ว่าจะจากการได้รับการเรียนการสอนโดยตรง หรือจาก ประสบการณ์ต่าง ๆ โดยอ้อมที่โรงเรียนจัดให้

การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น จะต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาและวิธีการ เพื่อให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้อย่างแท้จริง หลักสูตรที่พัฒนาแล้ว (Differentiated Program) สำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องคำนึงถึงลักษณะนิสัย ความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของเด็ก การสร้างหลักสูตรที่พัฒนาให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องการการคัดสรรเนื้อหา วิธีการสอนและเสนอผลงานบนพื้นฐานของลักษณะนิสัย ความ

ต้องการและความสนใจของเด็กแต่ละคน ต้องเป็นหลักสูตรที่ทั้งครูและเด็กสร้างขึ้นร่วมกัน ทำไปพร้อมกับการเรียนการสอนของเด็กตลอดเวลา เพราะเป็นการพัฒนาซึ่งเน้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ที่กระตุ้นและท้าทายให้เด็กคิดค้นคว้า ทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการสร้างกรอบนอก (หลักสูตร) ให้เหมาะสมและได้ระดับกับเนื้อหา (ความสามารถพิเศษของเด็ก) (ดุขฎิ บริพัตร, หม่อม, 2540) ต้องเป็นหลักสูตรที่ไม่พึ่งพาหนังสือหรือแบบฝึกหัดบทใดบทหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่พึ่งพาครูคนเดียวและไม่พึ่งตารางสอน มิฉะนั้นหลักสูตรที่พัฒนาจะไม่มีลักษณะยืดหยุ่น มีหลายรูปแบบตามความต้องการของเด็กแต่ละคน

ในงานวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เสนอหลักสูตรต้นแบบ (Recommended Curriculum) เป็นหลักสูตรที่คณะผู้วิจัยต้องการให้เห็นเป็นแนวทางในการนำไปใช้ โดยทั่วไปหลักสูตรประเภทนี้มีได้เป็นหลักสูตรที่บังคับให้ใช้ทั่วประเทศ แต่เป็นเพียงหลักสูตรที่มุ่งให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก่ท้องถิ่นและสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรของตนเองขึ้นมา โดยยึดความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 กระบวนการเสาะหาผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

ในการปฏิบัติจริงแล้ว จะไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเสาะหาผู้มีความสามารถพิเศษในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพราะผู้ที่เข้าสู่หลักสูตรขยายประสบการณ์ได้นั้นจะต้องผ่านการคัดเลือกและมีทะเบียนมา

แล้วจากการเรียนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ แต่เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการนำร่อง และมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและงบประมาณ จึงได้ให้นักเรียนกลุ่มเดียวกันกับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านการเสาะหา ซึ่งได้ประสบปัญหาพอสมควรตั้งที่จะกล่าวถึงต่อไปในการอภิปรายผล

3.3 หลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program)

หลักสูตรนี้นำเสนอในรูปแบบของการให้นักเรียนทำโครงการ (project) ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ดังนี้ (งานวิจัยนี้ติดตามผลเฉพาะในภาคเรียนที่ 1)

3.3.1 โครงสร้างหลักสูตร

ภาคเรียนที่ 1 นักเรียนทั้งชั้นทำโครงการ 1 โครงการร่วมกันคือโครงการ English Show เพื่อแสดงในงานโรงเรียน และ/หรือ ออกอากาศสถานีโทรทัศน์ โดยมีโครงการย่อย 3 โครงการ แต่ละโครงการก็จะมีชิ้นงานย่อยอันนำไปสู่ชิ้นงานรวม คือการจัดงานแสดงความสามารถพิเศษทางภาษาอังกฤษซึ่งเป็นงานโรงเรียนในที่สุด

1. **ปฐมนิเทศ** : โครงการคืออะไร (What is Project Work ?)
2. **โครงการ 1** : อ่านได้อ่านดี (The Joy of Reading)
ชิ้นงาน : บทวิจารณ์หนังสือ (นวนิยาย / เรื่องสั้น / เรื่องทำขึ้น) / บทความ / เพลง (Book / Article / Song Review)
3. **โครงการ 2** : เขียนได้เขียนดี (The Joy of Writing)
ชิ้นงาน : บทละคร / บทบรรยาย / บทเพลง / บทพูดทำขึ้น (Script

of play / commentary / song / talk)

4. โครงการงาน 3 : พูดได้พูดดี (The Joy of Speaking in the English Show)

ชิ้นงาน : การแสดงละครภาษาอังกฤษ 1 เรื่อง *

การแสดงสไลด์ / วิดิทัศน์ภาษาอังกฤษ 1 เรื่อง *

การแสดงเดี่ยวไมโครโฟนภาษาอังกฤษ 1 เรื่อง *

การร้องเพลงภาษาอังกฤษ 2 เพลง และไทย (แปลจากอังกฤษ) 1 เพลง *

การพูดดำเนินรายการ

* หมายเหตุ : จำนวนเรื่องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

ภาคเรียนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกทำโครงการเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใดก็ได้เป็นภาษาอังกฤษตามความถนัดและความสนใจ โดยเลือกทำอย่างน้อย 1 โครงการจาก

ก) โครงการใดโครงการหนึ่งที่เสนอแนะไว้ต่อไปนี้

ข) โครงการที่นักเรียนคิดขึ้นเองโดยความเห็นชอบของครูที่ปรึกษา

ค) โครงการในลักษณะคล้ายคลึงและ / หรือต่อเนื่องจากโครงการที่ทำในภาคเรียนที่ 1

โครงการเสนอแนะ

หัวข้อต่อไปนี้เป็นเพียงโครงการเสนอแนะ หัวข้อที่มี * สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหัวข้อ “ตัวอย่างเค้าโครง” หรือจาก

“แผนการสอน ภาคเรียนที่ 1” ในหนังสือคู่มือครูและแผนการสอน
ทุกโครงการสามารถจัดขอบข่ายให้กว้างขึ้นหรือแคบลงได้ตามความ
ต้องการ

1. ด้านการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้วยตัวเอง (Self - Access
Center) ของโรงเรียน

- โครงการจัดอันดับหนังสือยอดนิยม
- โครงการชิงโชคกับภาพยนตร์
- โครงการแนะนำหนังสือใหม่

ฯลฯ

2. ด้านการละครและภาพยนตร์

- โครงการละครและการแสดงบนเวที *
- โครงการผลิตภาพยนตร์ (สไลด์ / วีดิทัศน์) *
- โครงการสรุละครและภาพยนตร์คุณภาพจากสื่อมวลชน
(โทรทัศน์ โรงภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร)
- โครงการวีดิทัศน์หรือโปรแกรม Power point แนะนำโรงเรียน

ฯลฯ

3. ด้านพ่อแม่และชุมชนร่วมด้วยช่วยกัน

- โครงการเยี่ยมชมสถานประกอบการ *
- โครงการสำรวจคุณสมบัติภาษาอังกฤษของผู้สมัครงานที่
บริษัทต้องการ *
- โครงการเชิญพ่อแม่และชุมชนเป็นวิทยากรที่โรงเรียน
- โครงการสัมภาษณ์ประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการ
เรียนภาษาอังกฤษ *

- โครงการ English Rally

ฯลฯ

4. ด้านพี่สอนน้อง เด็กช่วยผู้ใหญ่

- โครงการสอนภาษาอังกฤษน้องในโรงเรียน
- โครงการสันทนากการสำหรับผู้ป่วยเด็กในโรงพยาบาล /

สถานสงเคราะห์เด็ก

- โครงการสันทนากการคนชราในโรงพยาบาล / สถาน
สงเคราะห์คนชรา

- โครงการแนะนำสถาบันภาษา * (บนถนนสีลม)

- โครงการ English Camp

ฯลฯ

5. ด้านการท่องเที่ยว

- โครงการจัดทำสื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว *
- โครงการยุวมัคคุเทศก์ *
- โครงการทัศนศึกษาต่างจังหวัด
- โครงการศึกษาภาษาอังกฤษและทัศนศึกษาต่างประเทศ
- โครงการติดตามร้านอาหาร *
- โครงการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น * (บนถนนสีลม)

ฯลฯ

6. ด้านการเขียนและการแปล

- โครงการจัดทำจดหมายข่าว / หนังสือพิมพ์
- โครงการจัดทำ Homepage
- โครงการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

- โครงการนักเรียนรุ่นเยาว์
 - โครงการนักเรียนรุ่นเยาว์
7. อื่น ๆ

7.1 หนังสือ **สร้างพหุปัญญาด้วยโครงการ** แปลโดย ศรีภูมิ อัครมาส จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า ปี 2544 (แปลจาก **Project Learning for the Multiple Intelligences Classroom** โดย Sally Berman สำนักพิมพ์ Skylight Training and Publishing, Arlington Heights, Ill. 1997) ให้ข้อเสนอแนะและขั้นตอนอย่างละเอียดในการจัดทำโครงการต่อไปนี้ บางโครงการนั้น เนื้อหาสาขาวิชาอื่น ๆ (วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ เทคโนโลยี) ซึ่งนักเรียนจัดทำโดยนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ หรือค้นคว้าข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษแล้วนำเสนอเป็นภาษาไทยและ / หรือภาษาอังกฤษได้ เช่น

- โครงการเสาะหาจุดเด่นของจังหวัด (โครงการสาขาสังคมศึกษา)
- โครงการศึกษาชีวิตนก / สัตว์ป่า (โครงการสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)
- โครงการเขียนชีวประวัติผู้สูงอายุ (โครงการสาขาภาษา)
- โครงการศึกษางานของผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (โครงการสาขาวิทยาศาสตร์ / สุขศึกษา)
- โครงการประดิษฐ์เครื่องทนต์น้ำ (โครงการสาขาวิทยาศาสตร์)
- โครงการทำคู่มือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (โครงการ

สาขาศิลปะ / ภาษา)

- โครงการอาหารและโภชนาการ (โครงการสาขา
วิทยาศาสตร์การอาหาร / สังคมศึกษา)

- โครงการออกแบบรถเข็นสินค้า (โครงการสาขา
เทคโนโลยีประยุกต์)

- โครงการการเขียนหนังสือวิทยาศาสตร์สำหรับเด็ก
(โครงการสาขาวิทยาศาสตร์ / ภาษา)

7.2 หนังสือ **โครงการอังกฤษ** แปลโดย มัลลิกา พงศ์ปรีตร
และศรีภูมิ อัครมาส จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น
อินโดไชน่า ปี 2545 (แปลจาก **Projects for the EFL Classroom**
โดย Simon Haines สำนักพิมพ์ Thoman Nelson Ltd., Walton on
Thames, Surrey 1989) ให้ข้อเสนอแนะและการจัดทำโครงการสำหรับ
ผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะ และ
มีตัวอย่างงานของนักเรียนและความคิดเห็นของครูและนักเรียนจาก
ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยในการทำโครงการด้วย

- โครงการจัดทำประวัตินักเรียนในชั้นเรียน
- โครงการการสำรวจการใช้ภาษาอังกฤษในท้องถิ่น
- โครงการจัดทำคู่มือนักท่องเที่ยวจากมัคคุเทศก์
- โครงการสำรวจอิทธิพลวัฒนธรรมอังกฤษหรืออเมริกัน

ในชีวิตประจำวัน

- โครงการทัศนศึกษาประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็น
ภาษาราชการ

- โครงการสร้างคลังการอ่านในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

- โครงการนทฤทธิรุษวันอังกฤษ
- โครงการจัดทำข่าวเกี่ยวกับประเทศของตน
- โครงการสำรวจทัศนคติชาวต่างประเทศต่อประเทศ
ของตน
- โครงการศิลปะภาษาอังกฤษ
- โครงการสำรวจสถานประกอบการอังกฤษหรืออเมริกัน
ในประเทศของตน
- โครงการก่อตั้งชมรมภาษาอังกฤษ
- โครงการการพูดภาษาอังกฤษ
- โครงการการจัดงานออกร้านเพื่อตั้งกองทุน
- โครงการผลิตรายการวิทยุภาษาอังกฤษ
- โครงการวัฒนธรรม / กีฬา / ครอบครัว / การเมือง /
ชนกลุ่มน้อยในอังกฤษ

ฯลฯ

3.3.2 เวลาเรียน

1. ใช้ 60 คาบ ตลอดแต่ละภาคเรียน ในรายวิชาโครงการภาษาอังกฤษและ / หรือชั่วโมงกิจกรรม
2. นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้วยตนเอง โดยนัดพบครูเพื่อปรึกษาเป็นระยะ ๆ

3.3.3 สถานที่ ในและนอกโรงเรียนตามแต่ลักษณะของโครงการที่เลือกทำ

3.3.4 ขั้นตอนการทำโครงการ นักเรียนควรมีขั้นตอนหลักในการทำโครงการดังนี้

1. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล (Gathering Information) ซึ่งอาจหาได้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เทป วีดิทัศน์ อินเทอร์เน็ต การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ การพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน การไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ การเก็บรวบรวมภาพ แผนที่ แผ่นพับ การจดบันทึก การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เป็นต้น

2. ขั้นการวิเคราะห์ / เรียบเรียงข้อมูล (Processing Information) ซึ่งหมายถึง การระดมพลังสมอง การวิเคราะห์ การทำผังข้อมูล การวาดหรือร่างแบบจำลอง การร่างความคิด การทำต้นแบบ การหาข้อมูลให้ครบ การมองภาพรวม การหาจุดเน้น การหลอมรวมความคิด เป็นต้น

3. ขั้นตอนการนำข้อมูลไปใช้ (Applying Information) ซึ่งหมายถึงการสร้างแบบจำลอง การเติมรายละเอียดให้สมบูรณ์ การสร้างความคิดรวบยอด การทดลองเพื่อประเมินค่า การให้เพื่อนประเมินงาน การประเมินตนเอง การประเมินตามเกณฑ์ การใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ การนำเสนอผลงาน และการฉลองความสำเร็จ เป็นต้น

ขั้นตอนเหล่านี้เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการทำโครงการในภาคเรียนที่ 1 มาแล้วอาจดูรายละเอียดได้จาก “แผนการสอนภาคเรียนที่ 1” หรือจากหนังสือที่แนะนำในข้อ 7.1 ได้หัวข้อ “โครงการ”

3.4.5 การวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลนักเรียนใน 2 ด้านคือ

ก) การวัดและการประเมินผลงาน (product) ของนักเรียน ทุกครั้งที่นำเสนอชิ้นงาน โดยใช้หลักเกณฑ์ลักษณะ เช่น Worksheet 1.6, 1.8, 2.3, 3.2 ที่เสนอไว้ในแผนการสอนภาคเรียนที่ 1

ข) การวัดประเมินพัฒนาการ (process) ของนักเรียนทุก ครั้งที่ลงมือปฏิบัติ โดยใช้เกณฑ์ในลักษณะ เช่น Worksheet 1.4, 1.9, 2.5, 2.6, 3.3 ที่เสนอไว้ในแผนการสอนภาคเรียนที่ 1 และใช้การวัด แบบ

- ก. ประเมินตนเอง
- ข. ประเมินโดยเพื่อน
- ค. ประเมินโดยครู
- ง. ประเมินโดยพ่อแม่ / ผู้ปกครอง / และ / หรือสังคม (ผู้บริหาร/คณาจารย์)

ส่วนครูผู้สอนเองก็มีการประเมินผลการดำเนินงานราย วิชานี้ โดยใช้แบบสำรวจตนเองสำหรับครู Worksheet T1 (ดู “แผน การสอนภาคเรียนที่ 1”) ทั้งนี้ให้ครูสร้างแบบประเมินผลที่หลากหลาย และมีความถี่ในการวัดในระดับเดียวกับที่ปรากฏใน “แผนการ สอนภาคเรียนที่ 1” โดยใช้การประเมินผลเหล่านั้นเป็นแนว และปรับ ให้เหมาะสมกับโครงงานของนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ไป ครูควรประเมิน นักเรียนจาก

1. แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) และ 2. แฟ้มกระบวนการ พัฒนาการ (processfolio) ครูสามารถดูตัวอย่างแบบประเมินและคำ แนะนำการสร้างและการใช้รวมทั้งเรื่องแฟ้มสะสมผลงานและแฟ้ม กระบวนการพัฒนาการเพิ่มเติมได้จากหนังสือ 108 วิธีวัดและประเมิน

พหุปัญญา แปลโดย เฉลียวศรี พิบูลชล สำนักพิมพ์ เพียร์สัน เอ็ด-ดูเคชั่น อินโดไชน่า ปี 2544 (แปลจาก Multiple Assessments for Multiple Intelligences โดย James Bellanca, Carolyn Chapman และ Klizabeth Swartz จัดพิมพ์โดย Skylight Training and Publishing, Arlington Heights, Ill ในปี 1997)

3.4 บริบทของการนำหลักสูตรไปใช้

การสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษนั้น จะต้องจัดอย่างรอบคอบ รัดกุม และจะต้องพัฒนาเด็กโดยองค์รวมทั้งทางด้านวิชาการ อารมณ์ จิตพิสัย และจริยธรรมควบคู่กันไป จึงต้องอาศัยบุคลากรที่มีวุฒิภาวะ มีความรู้ ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ อีกทั้งโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะความสามารถในการดึงผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาลูก เพราะเด็กใช้เวลาที่บ้านมากกว่าเวลาที่อยู่กับครูในโรงเรียน โรงเรียนจึงควรสำรวจความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้ก่อนตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมโครงการหรือไม่

ตารางที่ 3.1 แบบประเมินความพร้อมของโรงเรียน

ลำดับ ที่	ความพร้อม	มี	ไม่มี
1	ผู้บริหารมีนโยบายและความต้องการที่จะพัฒนาให้ โรงเรียนมีศูนย์การให้บริการ
2	ผู้บริหารได้ / จะจัดสรร <ul style="list-style-type: none"> ● งบประมาณ.....บาท ● วัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็น ● สถานที่ ● บุคลากร (ครูพิเศษ ที่ปรึกษา นักวิจัยพี่เลี้ยง วิทยากร)
3	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกทางด้าน <ul style="list-style-type: none"> ● การจัดตารางสอนและตารางเรียน ● การคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษ ● การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่จำเป็น ● การวัดพัฒนาการเรียนรู้ในการวิจัยห้องเรียน ● การวัดการประเมินผล รวมทั้งการเรียนข้ามรายวิชา ● การประสานงานกับผู้ปกครอง
4	นักเรียนมีมากกว่า 1,500 คน และควรเป็น โรงเรียนสหศึกษา
5	หัวหน้าหมวดให้การสนับสนุนและสนใจในการ พัฒนาหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนอย่างจริงจัง
6	หัวหน้าหมวดและครูภาษาอังกฤษ 1-2 คน ได้รับ การอบรมให้มีความรู้ในด้านทฤษฎี วิธีการสอน การสร้างหลักสูตร และแผนการสอนสำหรับเด็ก ที่มีความสามารถพิเศษ

ลำดับ ที่	ความพร้อม	มี	ไม่มี
7	ครูผู้สอนได้รับการปลดจากภาระงานอื่น อย่างน้อย 4-6 ชั่วโมง
8	ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายมาแล้วอย่างน้อย 3-5 ปีและมีความสนใจ และอยากพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
9	มีนักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ เป็นที่ปรึกษา
10	สมาคมผู้ปกครอง ครู หรือศิษย์เก่าแสดงความจำนง ที่จะสนับสนุนโครงการอย่างเป็นรูปธรรม
	รวม 20 คะแนน		

3.5 แผนการเรียนหลักสูตรขยายประสบการณ์

การลงทะเบียนเรียนของนักเรียนจะได้รับการแนะนำให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก และวิชาภาษาอังกฤษโครงการ และเนื่องจากโครงการวิจัยนี้ทำ 2 โครงการพร้อมกันกับนักเรียนกลุ่มเดียวกัน คือ โครงการวิจัยที่ใช้หลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และโครงการวิจัยที่ใช้หลักสูตรขยายประสบการณ์ การจัดตารางสอนของทั้ง 2 โครงการจึงผสมผสานกันอยู่อย่างแยกไม่ได้ และแต่ละโรงเรียนได้ปรับตารางสอนตามสภาพและความเหมาะสม

3.5.1 ตารางเรียนของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

นักเรียนลงทะเบียน วิชาภาษาอังกฤษหลัก II (อ 017) ซึ่งมีเวลาเรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ เพื่อให้เรียนทั้ง 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และ หลักสูตรขยายประสบการณ์ โดยจัดแยกเป็นคาบเดี่ยวตลอด และในการปฏิบัติจริงสามารถใช้เวลาได้เพียง 28 คาบเท่านั้น เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมอื่นให้นักเรียนทำมาก เช่น กิจกรรมที่มีวิทยากรมาบรรยายพิเศษ กิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมทางกีฬา

การจัดการเรียนการสอนของทั้ง 3 หลักสูตรใน 28 คาบ จึงเป็นการดึงเนื้อหาบางส่วนของทั้ง 3 หลักสูตรมาบูรณาการกัน โดยจัดลำดับดังนี้

1. Maze (หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์)
2. What is Project Work? (หลักสูตรขยายประสบการณ์)
3. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน 2 ครั้ง
4. Choose the best story. (หลักสูตรขยายประสบการณ์)
5. How to write a summary. (หลักสูตรขยายประสบการณ์)
6. การสร้างคลังการอ่าน (หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์)
7. Writing a review. (หลักสูตรขยายประสบการณ์)

3.5.2 ตารางเรียนโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

ในภาคเรียนที่ 1 ระหว่างการทำกรทดลอง นักเรียนลงทะเบียนดังนี้

- 1) ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 11-12 (อ 017-อ 018) เรียนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนจำนวน 30 คาบ (4 คาบ/

สัปดาห์) สัปดาห์ที่ 10-12 สอบ อ 017 และ อ 018 และเรียนหลักสูตร
เพิ่มพูนประสบการณ์ตลอดภาคเรียน เพื่อนำความรู้และประสบการณ์
ไปใช้ในหลักสูตรขยายประสบการณ์

2) ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษโครงการ อ 025
ตลอดภาคเรียน (2 คาบ/สัปดาห์) โดยจัดคาบคู่เพื่อให้นักเรียนมีเวลา
เพียงพอในภาคปฏิบัติ นักเรียนเลือกทำโครงการตามความสนใจ
ปฏิบัติการจริงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ประเมินผลจาก End
Product โดยใช้เนื้อหาจากหลักสูตรขยายประสบการณ์

หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์
อิงเวลาของรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 11 จำนวน 2 คาบ และหลักสูตร
ขยายประสบการณ์ จำนวน 4 คาบ/สัปดาห์ อิงเวลาของภาษา
อังกฤษหลัก 11 จำนวน 2 คาบ และเวลาของภาษาอังกฤษโครงการ
2 คาบ

การจัดคาบสอน จัดเป็นคาบเดี่ยว 2 คาบ คาบคู่ 1 คู่ให้
อยู่ในช่วงสุดท้ายของวัน เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้เวลาอย่างต่อเนื่อง
และมีอาจารย์เจ้าของภาษา คือ Mr. Matthew Sheno สอนทักษะการ
ฟัง - พูด จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์

การจัดการเรียนการสอนของทั้ง 3 หลักสูตรในการปฏิบัติ
จริงได้นำมาบูรณาการกัน โดยในหลักสูตรขยายประสบการณ์นั้นใช้
แผนการสอนในหลักสูตรเป็นแนว และปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เหมาะสม
กับสถานการณ์จริง

3.5.3 ตารางเรียนโรงเรียนสตรีวิทยา

นักเรียนในหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ ในภาคเรียนที่ 1 จะใช้ชั่วโมงเรียนของภาษาอังกฤษ 2 รายวิชา จำนวน 6 คาบดังนี้

อ 017 ภาษาอังกฤษหลัก 1 จำนวน 4 คาบ

อ 025 ภาษาอังกฤษโครงงาน จำนวน 2 คาบ

แต่เนื้อหาในภาคเรียนที่ 1 จะครอบคลุมภาษาอังกฤษรายวิชาดังต่อไปนี้

อ 017 อ 018 อ 019 อ 0110

อ 025 อ 025 ก อ 025 ข อ 025 ค

การจัดตารางสอนจะจัดให้ผู้สอนในหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ให้ตรงกัน ทั้งนี้เพื่อสามารถนำบางตอนของบางหน่วยของทั้งสองหลักสูตรมาหลอมรวมกันหรือจัดลำดับการนำเสนอ เพื่อให้ได้ผลผลิตได้ในเวลาที่รัดกุมและจำกัดในบางกรณีเนื่องจากทางโรงเรียนสตรีวิทยามีกิจกรรมหลากหลายของแต่ละรายวิชา จึงจำเป็นต้องตั้งรับในกรณีที่เวลาเรียนไม่ครบ

3.6 การประเมินคุณภาพหลักสูตร

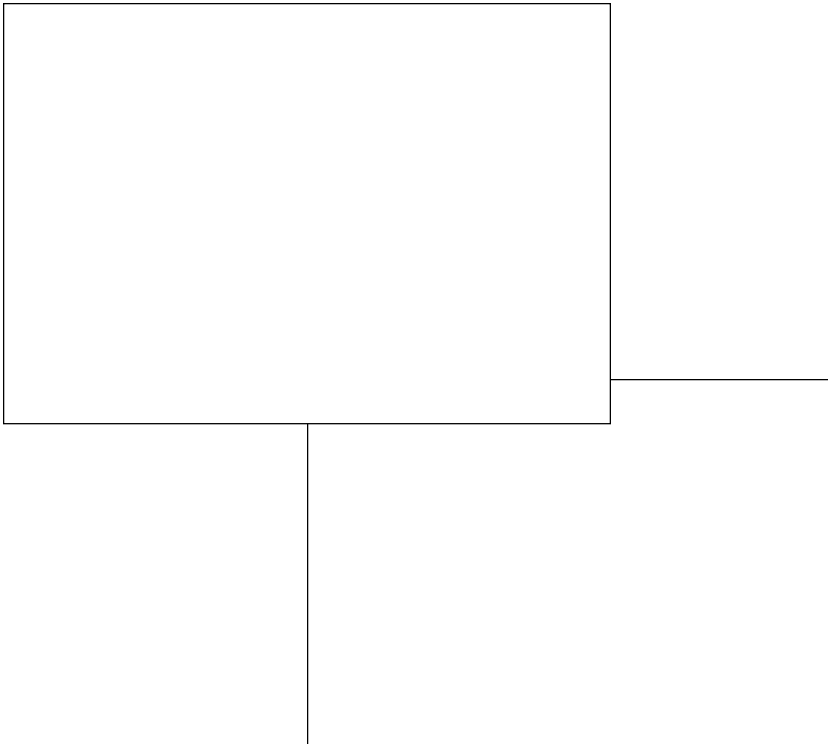
การประเมินหลักสูตรได้ทำหลังทดลองใช้ไปแล้ว 1 ภาคการศึกษา เพื่อศึกษาคุณภาพของหลักสูตร โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการคือ

ก. ให้ผู้เรียนประเมินตนเองตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณว่าหลักสูตรดังกล่าวสามารถพัฒนาผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด

ข. รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสำรวจความคิดเห็นต่อโครงการโดยรวมและบันทึกของผู้เรียน เฉพาะหลักสูตรขยายประสบการณ์เพื่อศึกษาความสอดคล้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลเชิงปริมาณ

ค. สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้สอน และสรุปเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนและครูจากโรงเรียนในโครงการ
รายละเอียดขั้นตอน ข้อ ก - ค ในแต่ละโรงเรียนมีดังนี้

3.6.1 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

The image shows two empty rectangular boxes, one above the other, intended for data entry or notes related to the school mentioned in the section header.

ตารางที่ 3.2 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

หลังจากเรียนหลักสูตรขยายประสบการณ์ไปแล้ว นักเรียนคิดว่ามีความรู้
เกณฑ์ 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4 = เห็นด้วย, 3 = ไม่แน่ใจ, 2 = ไม่เห็นด้วย, 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์	นักเรียนคนที่ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	รวม	%
1. ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามความถนัดและความสนใจของตน	3	4	5	2	4	4	3	3	3	4	4	4	3	3	4	4	4	4	3	71	74.73
2. ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเกินกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรปกติกำหนด	3	5	4	3	5	4	3	2	4	4	4	4	2	4	5	3	4	3	4	70	73.68
3. ทำให้ผู้เรียนได้รู้กระบวนการเรียนรู้และทักษะที่เป็นรากเหง้าของความสามารถทางภาษา นอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตร	3	5	4	4	5	4	4	4	3	3	3	3	2	3	4	3	3	3	4	67	70.52

เกณฑ์	นักเรียนคนที่ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	รวม	%
4. ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา	4	5	4	3	4	4	3	3	4	5	4	3	4	4	4	4	4	3	3	72	75.78
5. ทำให้ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการและทักษะที่ได้เรียนไปใช้ในการทำโครงการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและผู้อื่น	4	5	4	2	4	3	3	2	4	4	5	4	3	4	5	5	3	4	4	72	75.78
6. ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินค่า และความคิดสร้างสรรค์	4	4	3	3	5	3	4	3	4	4	4	3	3	4	4	3	2	4	4	70	73.68
7. ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน	4	4	4	5	5	5	5	3	4	4	4	4	4	4	4	3	4	5	5	80	84.21

เกณฑ์	นักเรียนคนที่ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	รวม	%
8. ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	4	3	3	2	5	3	5	2	5	5	4	4	4	5	4	3	4	4	4	73	76.84
9. ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทรและการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคม	3	4	3	2	4	2	4	3	4	4	3	4	4	4	4	3	3	3	4	65	68.42
ค่าเฉลี่ยรวม																				71.11	74.84

จากตารางที่ 3.2 จึงสรุปได้ว่า หลักสูตรนี้สามารถตอบสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ร้อยละ 74.84 ตามการประเมินของนักเรียนโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โดยจุดประสงค์ที่บรรลุเป้าหมายสูงสุด คือ จุดประสงค์ที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน (ร้อยละ 84.21) ส่วนจุดประสงค์ที่บรรลุเป้าหมายน้อยที่สุดคือ จุดประสงค์ที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทร และการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพในสังคมไทย (ร้อยละ 68.42)

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นโดยรวมต่อโครงการทั้งหมด อันประกอบด้วยหลักสูตรทั้ง 3 คือ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ โดยแสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล ดังตารางที่ 3.3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 แบบสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโครงการจัดหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

ที่	ชื่อ	ความคิดเห็น
1	นายธนพัฒน์ พรบุญรัตน์	เป็นโครงการที่ทำให้นักเรียนที่เรียนดีทางภาษาได้ดึงเอาความสามารถออกมาใช้อย่างเต็มที่ แต่ควรมีหลักสูตรที่แน่นอน ออกมาให้ทุกคนเรียนเท่า ๆ กัน

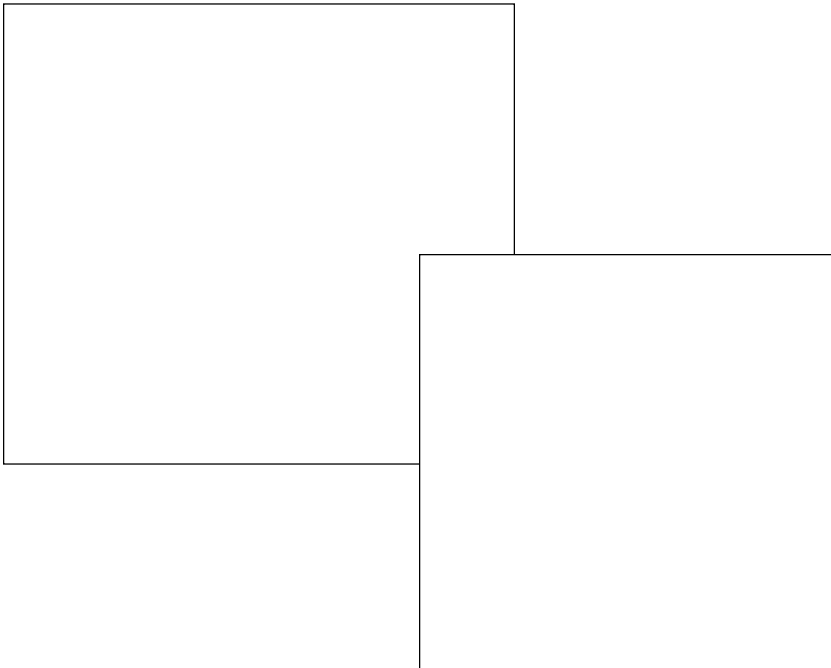
ที่	ชื่อ	ความคิดเห็น
2	นายชูเกียรติ วงศ์วีรัตน์	ดี เพราะเป็นการนำนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมารวมกัน เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันและคิดว่ามีประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็ก
3	นายกฤษดา เลาลิขิตนันท์	ดี เพราะเป็นโครงการที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ควรทำโครงการนี้ต่อ เนื่องจากเป็นโครงการที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถพิเศษได้พัฒนาความสามารถของตนเองได้สูงยิ่งขึ้น โดยโครงการนี้จะมีหลักสูตรต่างๆ (เช่น ละครระยะเวลาเรียน, ขยายประสบการณ์, เพิ่มพูนประสบการณ์) ซึ่งจะคอยรองรับความรู้ความสามารถของนักเรียน ช่วยให้พัฒนาได้เร็วและมากกว่านักเรียนที่เรียนปกติ แล้วในภายภาคหน้านักเรียนเหล่านี้จะมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้สูง
4	นายจิรภัทร เตชคุณวุฒิ	ชอบ เพราะได้รับสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่เคยได้และมีประโยชน์แก่ตัวนักเรียน ควรที่จะมีต่อไป แต่หลักสูตรการเรียนรู้ควรจะเป็นรูปเป็นร่างมากกว่านี้ เพราะเท่าที่เป็นอยู่บางครั้งมองดูแล้วไม่ชัดเจนในเนื้อหา
5	นายญาณวุฒิ พงศ์พุกษา	ชอบ เพราะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสนใจด้านภาษาได้รับการพัฒนาทางด้านภาษามากขึ้น จนสามารถนำไปสอนและเผยแพร่ไปสู่คนอื่นได้ จึงมีประโยชน์มาก ควรมีการจัดโครงการต่อไป เพื่อให้เด็กนักเรียนรุ่นต่อไปได้ศึกษาโครงการนี้

ที่	ชื่อ	ความคิดเห็น
6	นายกร มยุระสฤณ	ชอบ เพราะมีอะไรที่แปลกใหม่จากห้องเรียนที่ดีกว่าเดิม ได้ทำโครงการต่างๆ มากมาย มีประโยชน์
7	นายจักระพงษ์ ไพบุลย์-วัฒนพงศ์	ชอบ เนื่องจากเป็นโครงการสำหรับนักเรียนที่มีคะแนนดี เพื่อที่จะได้รับการสอนที่รวดเร็ว กระชับ และนักเรียนรู้เรื่อง ควรที่จะนำความรู้ไปเผยแพร่แก่คนอื่น เพื่อที่จะใช้ทั่วประเทศ จะทำให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับด้านภาษาดีขึ้นมาก
8	นายศุภทัต อัมพูข	ชอบ เพราะทำให้เราได้ฝึกการเรียนรู้ที่กว้าง และลึกมากกว่าปกติ เป็นโครงการที่น่าจะทำต่อ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าโครงการนี้
9	นายคณาพจน์ โขมฤทธิ์	ชอบ เพราะเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อ นักเรียน และเป็นการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เป็นโครงการที่ควรทำต่อ แต่ควรมีการวางแผนการสอนที่ดีกว่านี้
10	นายณัฐกาญจน์ แก้ว-เขตต์การ	ชอบ เพราะนำความสามารถด้านภาษา มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นโครงการนี้ควรมีต่อไปเพื่อเด็กจะได้ใช้ความสามารถ ส่วนที่ควรปรับปรุงควรจะแจ้งกิจกรรมให้ชัดเจน
11	นายสุชกมล สุนธะตามร์	ชอบ เพราะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งถ้าเรียนตามปกติอาจไม่ได้แสดงเต็มที่

ที่	ชื่อ	ความคิดเห็น
12	นายพนิต อนุรัตน์	ชอบ เพราะได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ควรทำต่อไป
13	นายชฎานิน สราญสม	ชอบ เพราะเป็นการพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาที่มีอยู่ให้เพิ่มขึ้น และได้แสดงออกถึงความสามารถของตนในทางที่ถนัดอย่างเต็มที่
14	นายศักดิ์รินทร์ เมธีวารานนท์	ชอบ เพราะทำให้นักเรียนได้แสดงออก ได้รู้จักการร่วมกันทำงานและทำให้รู้จักสามัคคีกัน และยังให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนออกมาอย่างชัดเจน จึงควรทำโครงการต่อ แต่ควรดำเนินการให้ให้รอบคอบ
15	นายวุฒม์ นาคนาเกร็ด	รู้สึกชอบ เพราะเป็นโครงการที่ดี ทำให้นักเรียนที่มีพื้นฐานด้านภาษาแน่นอยู่แล้วไม่ต้องมานั่งเบื่อกับการสอนซ้ำ ๆ ควรจะมีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันระหว่างโรงเรียนให้มากขึ้น
16	นายพงศ์วรรณ ดิยะพรไชย	ชอบ เพราะนักเรียนมีความคิดเป็นของตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ควรทำต่อ แต่ให้มีแบบแผนเป็นโครงร่างบอกต่อนักเรียนเป็นลำดับจะเป็นการดีมาก

ข้อมูลเหล่านี้จะต้องพิจารณาประกอบกับบันทึกผู้เรียน เฉพาะหลักสูตรขยายประสบการณ์ ซึ่งในกรณีของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยได้ทำในลักษณะแผนภูมิ PMI คือในแต่ละครั้งที่จบขั้นตอนการทำงานชิ้นงานย่อย ผู้เรียนจะเขียนประเมินความรู้สึกในทางบวก (P = Plus) ความรู้สึกในทางลบ (M = Minus) ข้อคำถามหรือข้อค้ำข้องใจอันอาจมี (I = Interesting question) เกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น ๆ ที่ผ่านมา และแสดงความคิดเห็นดังกล่าว อาจพิจารณาได้จากใบงานบางส่วนในระหว่างการร่วมหลักสูตรนี้ของผู้เรียนด้วย ซึ่งได้สุ่มตัวอย่างมานำเสนอรายละเอียดตามลำดับต่าง ๆ ของงานจากต้นไปจนถึงประมาณปลายโครงการดังนี้

The image shows two empty rectangular boxes. The first box is a large vertical rectangle on the left side of the page. The second box is a smaller horizontal rectangle positioned below and to the right of the first box, partially overlapping its bottom edge. Both boxes are intended for the student to provide feedback or observations as described in the text above.

ถ่ายย่อจากหน้า 47

ถ่ายย่อจากหน้า 48

74

รายงานวิจัย
การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ถ่ายย่อจากหน้า 49

ถ่ายย่อจากหน้า 50

ถ่ายย่อจากหน้า 51

ถ่ายย่อจากหน้า 52

ถ่ายย่อจากหน้า 53

ถ่ายย่อจากหน้า 54

ถ่ายย่อจากหน้า 55

ถ่ายย่อจากหน้า 56

ถ่ายย่อจากหน้า 57

ถ่ายย่อจากหน้า 58

จากแผนภูมิ PMI - How did we learn? ข้อมูลส่วนใหญ่ในทางบวกจะตรงกับการประเมินหลักสูตรของนักเรียนในตารางที่ 3.2 ที่บ่งชี้ว่าสิ่งที่ตนบรรลุเป้าหมายสูงสุดคือ การรู้จักการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน รวมทั้งการมีอิสระทางความคิดและการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์ที่บรรลุอยู่ในระดับ 2 (ร้อยละ 76.84)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในการเรียนทางด้านลบนั้น ก็มีการกล่าวถึงการที่เพื่อนหลายคน “ไม่ร่วมมือทำงาน” หรือ “เห็นแก่ตัว” ซึ่งก็ตรงกับสิ่งที่นักเรียนระบุไว้ว่าจุดประสงค์ข้อที่บรรลุผลน้อยที่สุด (ร้อยละ 68.42) คือเรื่องการฝึกความเอื้ออาทร

นอกจากนี้จะเห็นว่า ใน Worksheet 1.3 ซึ่งใช้ในตอนต้นของหลักสูตร ให้นักเรียนระบุความสนใจและความถนัดของตนในการทำโครงการนั้น นักเรียนระบุได้อย่างชัดเจน มีความกระตือรือร้นที่จะได้ทำงานตามความสนใจและความถนัด และโดยภาพรวมทั้งกลุ่มแต่ละคนมีความถนัดที่หลากหลาย และสามารถนำมารวมทีมเป็นกลุ่มย่อยเพื่อเสนอชิ้นงานร่วมกันในโครงการใหญ่ คือ English Show ในด้านต่างๆ ได้ แต่ด้วยข้อจำกัดหลายประการที่จะได้กล่าวถึงต่อไป ทำให้ชิ้นงานในลักษณะหลากหลายนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้ดังเจตนารมณ์แต่แรกของนักเรียน และที่สุดตามการรายงานจากการสัมภาษณ์ผู้สอน นักเรียนทุกคนได้เปลี่ยนใจทำแต่เรื่องเพลงเท่านั้น และทำได้ถึงเฉพาะขั้นตอนการเขียนบทวิจารณ์ แต่มิได้ไปถึงการผลิตและนำเสนอชิ้นงาน ซึ่งข้อมูลนี้จะปรากฏในการบันทึกของผู้เรียนในแผนภูมิ PMI ที่เกี่ยวกับเรื่อง Choose the best story/song หรือ writing a summary ซึ่งจะตรง

กับการประเมินของผู้เรียนว่า การนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย ซึ่งก็คือการผลิตและการนำชิ้นงานไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงนั้น ผู้เรียนได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 68.42)

ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการผู้เรียนในการใช้หลักสูตรนี้ อาจพิจารณาประกอบด้วยบันทึกของครูเกี่ยวกับการทำกิจกรรมและลักษณะของผู้เรียนดังนี้

ถ่ายย่อจากหน้า 60

ถ่ายย่อจากหน้า 61

ถ่ายย่อจากหน้า 62

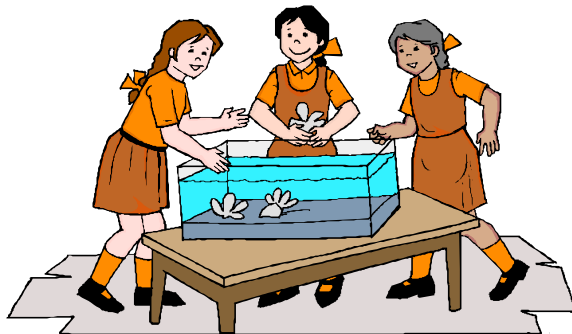
ถ่ายย่อจากหน้า 63

ถ่ายย่อจากหน้า 64

บันทึกของครูเกี่ยวกับการทำกิจกรรมและลักษณะของผู้เรียนข้างต้นนี้ มีความสอดคล้องกับการประเมินหลักสูตรของผู้เรียน และบันทึกของผู้เรียนทั้งในจุดประสงค์ที่บรรลุมากที่สุด และในจุดประสงค์ที่บรรลุน้อยที่สุด โดยในจุดประสงค์ที่บรรลุน้อยที่สุดคือเรื่องที่เกี่ยวข้องการผลิตและนำเสนองาน หรือการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทยนั้น ผู้สอนได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า อาจเป็นเพราะนักเรียนบางคน “ยังไม่เห็นประโยชน์และคุณค่าของโครงการ” (ซึ่งตรงกับบันทึก PMI ของนักเรียนว่า “ทำไมเราต้องทำโครงการ” “เราจะได้ประโยชน์อะไรจากการทำโครงการ” “นักเรียนยังไม่ได้รับการเตรียมตัวดีพอ” “โครงการยังไม่ค่อยมีความแน่นอน” “ไม่มีความชัดเจนในรูปแบบงาน”) และครูระบุต่อไปว่านักเรียนต้องการ “บทเรียนที่น่าดึงดูด” “ต้องการครูที่ย่วยุให้แสดงออก” “ต้องการผู้เชี่ยวชาญในการสอน” และ “ถ้ามีผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้และให้แนวปฏิบัติก็จะสร้างประสบการณ์ให้ (นักเรียน) มากขึ้นได้”

นอกจากนี้ครูยังได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบสำรวจตนเองของครู ที่บันทึกไว้หลังจบแต่ละช่วงของการให้นักเรียนทำชิ้นงานย่อยดังนี้

ถ่ายย่อจากหน้า 66

ถ่ายย่อจากหน้า 67

ถ่ายย่อจากหน้า 68

ถ่ายย่อจากหน้า 69

ถ่ายย่อจากหน้า 70

ถ่ายย่อจากหน้า 71

ถ่ายย่อจากหน้า 72

3.6.2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

นักเรียนในโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ได้ประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์หลังการเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง The Joy of Reading และ The Joy of Writing ดังตารางที่ 3.4 และ 3.5 ตามลำดับ ส่วนหน่วยการเรียนรู้สุดท้าย คือเรื่อง The Joy of Speaking in the English Show นั้น เนื่องจากจะมีการนำเสนอผลงานการแสดงในภาคเรียนที่ 2 จึงยังไม่ได้มีการประเมินหลักสูตรในส่วนนี้

ตารางที่ 3.4 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

แบบวัดพัฒนาการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ในหลักสูตรขยายประสบการณ์ภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง The joy of reading แล้วนักเรียนเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้เพียงใด

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การประเมิน	ความคิดเห็น					รวม	ร้อยละ
	5	4	3	2	1		
1) ทำให้ผู้เรียน สามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตน	10	13	2			108	86.40
2) ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ เกินกว่าเกณฑ์หลักสูตรปกติกำหนด	12	11	1	1		109	87.20
3) ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ และทักษะที่เป็นรากเหง้าของความสามารถทางภาษา นอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตร	12	11	2			111	88.80
4) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา	14	9	2			112	89.60

เกณฑ์การประเมิน	ความคิดเห็น					รวม	ร้อยละ
	5	4	3	2	1		
5) ทำให้ผู้เรียนสามารถบอกระบวนการและทักษะที่ได้เรียนไปใช้ในการทำโครงการอันเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	8	12	4			102	81.60
6) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์ ประเมินค่า และความคิดสร้างสรรค์	11	10	4			107	85.60
7) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการวางแผน การวางแผนการทำงานร่วมกัน	11	8	6			105	84.00
8) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	12	9	4			108	86.40
9) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทรและการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย	8	10	7			101	80.80
ค่าเฉลี่ยรวม						107	85.60

เกณฑ์การประเมิน	ความคิดเห็น					รวม	ร้อยละ
	5	4	3	2	1		
5) ทำให้ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการและทักษะที่ได้เรียนไปใช้ในการทำโครงงานอันเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	9	10	5	1		102	81.60
6) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์ ประเมินค่า และความคิดสร้างสรรค์	12	9	5	1		113	90.40
7) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการจัดการ การวางแผนการทำงานร่วมกัน	8	13	2	2		102	81.60
8) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	10	10	4	1		114	91.20
9) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทรและการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย	6	12	6	1		98	78.40
ค่าเฉลี่ยรวม						106.8	85.51

ตารางที่ 3.4 แสดงให้เห็นว่าจุดประสงค์ของหลักสูตรที่นักเรียนบรรลุได้มากที่สุด (ร้อยละ 89.60) คือ เรื่องการทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา ซึ่ง ณ จุดที่นักเรียนประเมินยังเป็นส่วนเริ่มต้นของโครงการที่นักเรียนได้เริ่มอ่านหนังสือหลากหลาย เพื่อที่จะนำไปสู่การเลือกเรื่อง เขียนบทละคร และนำเสนอผลงาน โดยแสดงเป็นละครเป็นโครงงานรวมเมื่อปลายภาคเรียนต่อไป จุดประสงค์ข้อที่บรรลุได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 80.80) จึงเป็นเรื่องที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทร และการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย ซึ่งในตารางที่ 3.5 ต่อมาก็ยังเป็นจุดประสงค์ที่บรรลุได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 78.40) เช่นกัน แต่ในตารางนี้จะเห็นว่าผู้เรียนได้เริ่มทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น อันเป็นกระบวนการสำคัญของการทำโครงการ ซึ่งเป็นเนื้อหาวิชาหลักของหลักสูตรนี้ไว้ในอันดับสูงสุด (ร้อยละ 91.20) ตารางนี้แสดงว่าหลักสูตรสนองจุดประสงค์โดยเฉลี่ยได้ ร้อยละ 85.51

ประเด็นดังกล่าวนี้สามารถพิจารณาเพิ่มเติมได้อีกจากบันทึกของผู้เรียน ซึ่งเขียนในลักษณะ Journal แสดงความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับกิจกรรมในหลักสูตรดังตัวอย่างที่สุ่มมานี้

ถ่ายย่อจากหน้า 76

ถ่ายย่อจากหน้า 77

ถ่ายย่อจากหน้า 78

ถ่ายย่อจากหน้า 79

ถ่ายย่อจากหน้า 80

ครูผู้สอนก็ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้
ความคิดเห็น ครั้งแรกที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ดูแล
นักเรียนในโครงการความสามารถพิเศษทางภาษา จึงได้อ่าน
วัตถุประสงค์และเนื้อหาหลักสูตรอย่างคร่าว ๆ ก็คิดว่า นักเรียน
ในโครงการน่าจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับภาษาไม่
แตกต่างไปจากนักเรียนปกติเท่าไรนัก แต่เมื่อได้ลงมือปฏิบัติจริง
ได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เข้ากับสถานการณ์จริง ก็กลับพบว่า
นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างมาก เด็กได้มีโอกาสแสดงความสามารถ
อย่างเต็มที่ มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีการใช้
วิจารณญาณในการคิดที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจกัน ช่วยเหลือซึ่ง
กันและกัน นักเรียนเหล่านี้มีพัฒนาการทางด้านสมอง อารมณ์
และสังคมที่ดีขึ้นตามลำดับ

ครูผู้สอนยังได้รายงานความก้าวหน้าของการนำหลักสูตรไปใช้เป็น
ระยะ ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นลำดับ ดังราย

ละเอียดในเอกสารหมายเลข 4.2 ต่อไปนี้

เอกสารหมายเลข 4.2

แบบรายงานความก้าวหน้าของการนำหลักสูตรไปใช้ ครั้งที่ 1

รายงานโดย ครูผู้สอน

ชื่อ นางพวงจิต ปวโรภาส โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1. ขณะนี้สอนอะไรไปแล้วบ้าง

What is a Project? โครงการที่ 1 : อ่านได้อ่านดี (The Joy of Reading)

2. ต้องปรับสื่อการสอนหรือเพิ่มสื่ออะไรไปบ้าง

จัดกิจกรรม Open House ซึ่งเป็นกิจกรรมเร่งด่วนของฝ่ายวิชาการ
โรงเรียน มอบหมายให้หมวดวิชาต่างประเทศที่ 1 รับผิดชอบ นักเรียน
ในโครงการความสามารถพิเศษได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้จัดกิจกรรม

นำเนื้อหา Module 2 โครงการ 4 มาปรับสอนในโครงการ 5 เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการ 1 : อ่านได้อ่านดี (The Joy of Reading)

3. การตอบรับของนักเรียนเป็นอย่างไร

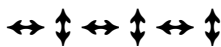
นักเรียนได้ให้ความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วม

กิจกรรมทุกอย่างและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยให้เหตุผลว่าเป็นงานที่ท้าทายความสามารถและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกมาก นักเรียนสามารถเลือกที่จะทำในสิ่งที่ตนเองถนัดได้

4. ความช่วยเหลือที่ต้องการจาก

โรงเรียน ขอให้อำนวยความสะดวกในเรื่องของเวลากับนักเรียน ซึ่งบางครั้งนักเรียนอาจต้องกลับบ้านช้ากว่าปกติมาก หรือบางครั้งต้องใช้เวลาในการหยุดเพื่อมาจัดกิจกรรมนักวิจัย ต้องการให้ช่วยแนะนำในเรื่องการทำวิจัย

5. ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

แบบรายงานความก้าวหน้าของการนำหลักสูตรไปใช้ ครั้งที่ 2

รายงานโดย ครูผู้สอน

ชื่อ นางผจงจิต ปวโรภาส โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1. ขณะนี้สอนอะไรไปแล้วบ้าง

โครงการที่ 2 : เขียนได้เขียนดี (The Joy of Writing)

2. ต้องปรับสื่อการสอนหรือเพิ่มสื่ออะไรไปบ้าง

ให้นักเรียนเขียนบทละครจากเรื่องที่นักเรียนเลือกอ่านในแผน
การสอนที่ 1 แล้วนำมาเสนอเป็นรายบุคคล ให้พยายามนำเสนอเพื่อให้
เพื่อนเลือกของเราเพื่อนำไปทำเป็นบทละคร

3. การตอบรับของนักเรียนเป็นอย่างไร

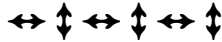
นักเรียนพอใจที่จะนำเสนอผลงานเพื่อให้เพื่อนคัดเลือก บางคน
เขียนและนำเสนอ 2 - 3 เรื่อง

4. ความช่วยเหลือที่ต้องการจาก

โรงเรียน อยากให้ห้องสมุดของโรงเรียนหรือห้องสมุดของหมวด

วิชาต่างประเทศมีหนังสือเรื่องสั้น หรือนวนิยายภาษาอังกฤษบ้าง
นักวิจัย ต้องการให้ช่วยแนะนำในเรื่องการทำวิจัย

5. ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

แบบรายงานความก้าวหน้าของการนำหลักสูตรไปใช้ ครั้งที่ 3

รายงานโดย ครูผู้สอน

ชื่อนางผจงจิต ปวโรภาส โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1. ขณะนี้สอนอะไรไปแล้วบ้าง

โครงการที่ 3 : พูดได้พูดดี (The Joy of Speaking)

2. ต้องปรับสื่อการสอนหรือเพิ่มเติมอะไรไปบ้าง

นำวิดีโอเทปภาพยนตร์มาให้นักเรียนศึกษาวิธีการนำเสนอในทุก
รูปแบบเป็นตัวอย่างในเวลาหลังเลิกเรียนหรือช่วงว่าง บางครั้งก็
นำกลับไปดูที่บ้าน

3. การตอบรับของนักเรียนเป็นอย่างไร

นักเรียนให้ความสนใจ เพราะเป็นความบันเทิงด้วย ได้ผ่อนคลาย
ความตึงเครียดจากการเรียน

4. ความช่วยเหลือที่ต้องการจาก

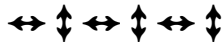
โรงเรียน ห้องสมุดควรมีคลังวิดีโอเรื่องที่น่าสนใจ เพื่อให้

นักเรียนได้เยี่ยมโดยสะดวก

นักวิจัย ต้องการให้ช่วยแนะนำในเรื่องการทำวิจัย

5. ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

เนื่องจากนักเรียนมีเวลาว่างในโรงเรียนน้อยมาก หลังจากเลิกเรียนก็ยังคงต้องกลับไปเรียนพิเศษต่อ เมื่อนักเรียนจะแสดงละครจึงมีปัญหาในเรื่องการทำฉากละคร การฝึกซ้อม การทำสไลด์ ฯลฯ จึงจำเป็นต้องนำเสนอการแสดงละครในภาคเรียนที่ 2 หลังจากสอบกลางภาคเสร็จ (วันพฤหัสบดี ที่ 10 มกราคม 2545)

เมื่อจบโครงการในภาคเรียนที่ 1 ครูผู้สอนนักเรียนโรงเรียน
บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ก็ได้ประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์
ดังนี้

หลักสูตร

ตามปกติหลักสูตรนี้จะทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 หลังจากผ่านหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูน
ประสบการณ์มาแล้ว แต่เนื่องจากปีการศึกษานี้อยู่ระหว่างการทดลอง
นำหลักสูตรมาใช้ก่อนอาจดูเหมือนว่ายากเกินไปสำหรับนักเรียนที่มี
พื้นฐานความรู้เพียงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้น จึงต้องมีการปรับ
เปลี่ยนหลักสูตรบ้างเพื่อให้ง่ายขึ้นในระยะแรก หรือต้องใช้เวลา
มากกว่าที่หลักสูตรกำหนด หลังจากนั้นจึงให้การเรียนการสอนเป็นไป
ตามหลักสูตร

หลักสูตรอาจปรับหรือเสริมให้เข้ากับกิจกรรมในหมวดวิชาต่าง
ประเทศได้บ้างตามความเหมาะสม เพราะนักเรียนในโครงการเป็นผู้
มีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรม และจากการสำรวจความต้องการ
ของผู้เรียน ต้องการให้จัดกิจกรรมนอกห้องเรียนให้มากกว่านี้

หลักสูตรของวิชาโครงการภาษาอังกฤษมักจะถูกคาดหวังจากผู้
เรียนว่าจะได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
อย่างเต็มที่ ดังนั้นหลักสูตรจึงควรมุ่งเน้นในเรื่องเปิดโอกาสให้นักเรียน
ได้นำความสามารถและความถนัดของตนเองอย่างเต็มที่

ผู้เรียน

นักเรียนในหลักสูตรนี้เป็นผู้ที่ได้รับการคัดสรรความสามารถทุกด้านในวิชาภาษาอังกฤษอยู่แล้วจึงไม่มีปัญหาในเรื่องภาษาอังกฤษ และเด็กกลุ่มนี้จะเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนทุกวิชา จึงไม่สามารถทุ่มเทเวลาให้กับวิชาใดวิชาหนึ่งมากได้ ดังนั้นจึงเป็นอุปสรรคบ้างในเรื่องของเวลาที่จะต้องใช้ปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนต้องดูแลในเรื่องการจัดเวลาให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้นักเรียนเครียดจนเกินไป

ผู้บริหาร

ฝ่ายบริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการ นางพรณี เพ็งเนตร และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ นางสมบุญ บุศยศิริ เล็งเห็นความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงให้การสนับสนุนโครงการนี้อย่างเต็มที่ โดยอำนวยความสะดวกเรื่องการลงทะเบียนเรียน การจัดตารางสอน การจัดสถานที่เรียนให้เหมาะสม อีกทั้งยังให้กำลังใจเป็นอย่างมาก จึงทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้ตามความคาดหมาย

ผู้สอน

ควรเป็นผู้มีใจรักในการเป็นผู้ให้อย่างจริงจัง ต้องให้ทั้งเวลา กำลังกายและกำลังใจ และควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านการจัดกิจกรรม เป็นผู้ชอบแสวงหาความรู้ เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนได้

หากผู้สอนและผู้เรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สามารถเป็นที่ปรึกษากันได้ ผู้เรียนจะกล้าปรึกษาหากมีปัญหา ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี

ปัญหาของผู้สอนที่พบในขณะทดลองใช้หลักสูตรนี้คือ ต้องสอน สัปดาห์ละ 19 คาบ ทำให้ไม่มีเวลายุ่มเทให้กับโครงการนี้อย่างเต็มที่ การแก้ปัญหาของผู้สอนขณะนี้คือต้องใช้เวลาหลังเลิกเรียนบ่อย ๆ แต่ก็จะมีอุปสรรคบ้าง เช่น ผู้ปกครองบางคนก็ต้องมารับลูกกลับบ้าน ผู้เรียนบางคนต้องรีบไปเรียนพิเศษ

ผู้ปกครอง

เป็นความโชคดีที่ผู้ปกครองนักเรียนโครงการนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ สนับสนุนการศึกษาของบุตรอย่างเต็มที่ ยอมทุ่มเทเพื่อให้บุตรได้รับความรู้ ประสบการณ์ และคุณธรรมจริยธรรม

จากการได้เป็นผู้สอนนักเรียนโครงการนี้ ทำให้รู้สึว่าการจัดการ ศึกษาตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนจะทำให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนผู้สอนอย่างแท้จริง น่าที่จะดำเนินการ โครงการนี้ต่อไป และควรที่จะขยายไปยังโรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งผู้ เรียนและผู้สอน รวมถึงควรจะขยายออกไปอีกหลาย ๆ วิชา

3.6.3 โรงเรียนสตรีวิทยา

นักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยาได้ประเมินหลักสูตรหลังการเรียน
ดังนี้

ตารางที่ 3.6 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนสตรีวิทยา

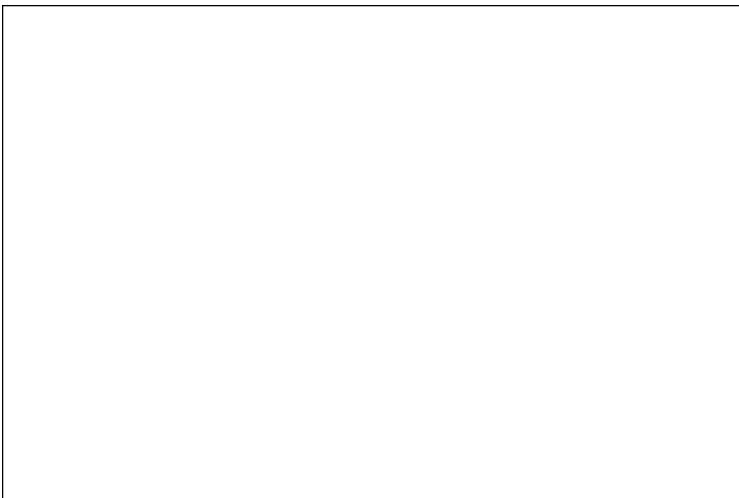
หลังจากเรียนหลักสูตรขยายประสบการณ์แล้ว นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้เพียงใด
 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = ไม่เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์	ความคิดเห็น (N = 23)	x5	x4	x3	x2	x1	รวม	ร้อยละ
1) ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจและ ความสามารถของแต่ละคน		10	9	4			98	85.22
2) ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ เกินกว่าเกณฑ์หลักสูตรปกติกำหนด		8	3	12			88	76.52
3) ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ และทักษะที่เป็น รากเหง้าของความสามารถทางภาษา นอกเหนือจากที่ ปรากฏในหลักสูตร		4	13	6			90	78.26
4) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา		8	10	5			95	82.61
5) ทำให้ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการและทักษะที่ได้เรียน ไปใช้ในการทำโครงการอันเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม		5	13	5			92	80.00

เกณฑ์	ความคิดเห็น (N = 23)	x5	x4	x3	x2	x1	รวม	ร้อยละ
6	ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิเคราะห์ ประเมินค่า และความคิดสร้างสรรค์	5	10	8			89	77.39
7	ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการจัดการ การวางแผน การทำงานร่วมกัน	9	10	4			97	84.35
8	ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีมยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	5	10	8			89	77.39
9	ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทรและการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย	5	13	5			92	80.00
ค่าเฉลี่ยรวม							92.2	80.19

ตารางที่ 3.6 นี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนสตรีวิทยามีความเห็นว่าคุณสมบัติของต่อจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ร้อยละ 80.19 โดยนักเรียนบรรลุจุดประสงค์เรื่องการทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของแต่ละคนได้สูงสุด (ร้อยละ 85.22) และได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน ตามมาอย่างสูงมากเป็นอันดับที่สอง (ร้อยละ 84.35) ส่วนจุดประสงค์ที่นักเรียนบรรลุได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 76.52) คือ เรื่องการทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเกินกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรปกติกำหนด และเรื่องการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นซึ่งบรรลุน้อยเป็นอันดับที่สอง (ร้อยละ 77.39)

ข้อมูลดังกล่าวนี้ควรต้องพิจารณาประกอบบันทึกของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรซึ่งได้สุ่มตัวอย่างมาดังนี้

122

รายงานวิจัย
การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ถ่ายย่อจากหน้า 88

ถ่ายย่อจากหน้า 89

ถ่ายย่อจากหน้า 90

ถ่ายย่อจากหน้า 91

126

รายงานวิจัย
การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ถ่ายย่อจากหน้า 92

ถ่ายย่อจากหน้า 93

จะเห็นได้ว่าบันทึกผู้เรียนในลักษณะ Journal สะท้อนให้เห็นการประเมินหลักสูตรได้แจ่มชัดขึ้น เนื่องจากชิ้นงานจากโครงการรวม คือ การแสดงละครที่ทุกคนได้เลือกทำงานตามความถนัด ผู้เรียนจึงพอใจและรู้สึกมีพัฒนาการในด้านนี้สูงสุด และเมื่อลงปฏิบัติงานก็ได้ใช้ทักษะในการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน จึงประเมินเรื่องนี้สูงตามมาเป็นอันดับสอง โดยระบุว่า “ประสบการณ์ชีวิต” ที่ “ไม่สามารถค้นพบได้ในห้องเรียน” หรือ “หาที่ไหนไม่ได้แล้ว” แต่จากบันทึกการทำงานนี้หลายคนยังห่วงในเรื่องของเนื้อหาหลักสูตรปกติที่คุ้นเคยและรู้สึกว่าขาดหายไป โดยกล่าวว่า “ควรมีการสอน ไวยากรณ์ การพูด การฟัง และสิ่งที่ไปใช้ในชีวิตประจำวัน” หรือ “รู้สึกได้เรียน Grammar และ Vocabulary น้อย เหมือนไม่ได้ความรู้ใหม่” “เรียนแล้วไม่ทราบว่าจะเก็บคะแนนจากไหน” จึงอาจทำให้รู้สึกว่าไม่ได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเกินกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรปกติกำหนด และประเมินจุดประสงค์ข้อนี้ไว้ว่าบรรลุได้น้อยที่สุด นอกจากนี้ระหว่างช่วงเตรียมการแสดงละครหลายคน “ไม่สามารถอยู่พร้อมกันในการซ้อมการแสดง” ซึ่งปัญหานี้ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญมากในการทำละครนี้ เนื่องจากทุกคนในโครงการต่างมีภาระของตน “ไม่สามารถจัดเวลาให้ตรงกันได้” ฉะนั้นทักษะการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น จึงบรรลุได้น้อยไปด้วยเป็นอันดับสอง เช่นเดียวกับเรื่องการคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินค่า และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งได้ค่าประเมินน้อยในระดับเดียวกัน แต่ในบั้นปลายเมื่อผลงานการแสดงละครออกมา “ดีเกินคาด” “ทำให้คนดูมีความสุข และ

ประทับใจในการแสดง” นักเรียนจึงได้เห็นความสำคัญของการเรียนตามความถนัด การทำงานร่วมกันและประเมินค่าทั้งสองเรื่องนี้ไว้ในอันดับสูง

ครูผู้สอนได้ให้ความเห็นประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ในทำนองเดียวกันดังการประเมินต่อไปนี้

หลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จหรือไม่

จากการประเมินตัวเองและจากการประเมินผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาการเรียนรู้เชิงวิชาการและการพัฒนาการด้านการเสนอผลงานของผู้เรียน ดิฉันคิดว่าประสบความสำเร็จจากพอสมควร ผู้สอนสอนอย่างมีความสุข ในขณะที่เดียวกันผู้เรียนก็เรียนอย่างมีความสุข มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้และมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานของตัวเอง

แต่สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนนั้นก็คือ ความสำเร็จในด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด รวมถึงความรับผิดชอบและภาวะการตัดสินใจมีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นลำดับจนถึงเป็นที่น่าพอใจยิ่ง

หลักฐานการตอบสนองต่อการเรียน

หลักฐานที่พอจะแสดงให้เห็นถึงการตอบสนองที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตรนี้ก็คือ การเขียนบันทึกแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้เรียน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการเขียนบันทึกของผู้เรียนบอกให้รู้ว่า ผู้เรียนชอบวิธีการเรียนอย่างที่เป็นอยู่มากกว่าที่จะกลับไปเรียนในหลักสูตรเก่า ๆ อย่าง

ที่เคยผ่านมา แม้ว่าหลักสูตรนี้อาจจะสร้างความกดดันให้กับผู้เรียนในบางครั้งก็ตาม เพราะผู้เรียนต้องทำงานหนักกว่าผู้ที่เรียนในหลักสูตรเก่าหลายเท่าตัว แต่ผู้เรียนเองได้รับประโยชน์ด้านต่าง ๆ มากกว่าผู้เรียนในหลักสูตรปกติในหลากหลายรูปแบบ และผู้เรียนเองก็สามารถประเมินตัวเองได้ในทุก ๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ หรือคุณธรรมและจริยธรรม ให้รู้จักฝึกตนในการข่มใจ ข่มอารมณ์ และรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อใดก็ตามที่ประสบปัญหาจากการทำงาน

การพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรนี้พัฒนาผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน ด้านความรู้ การลำดับขั้นตามความคิด ไหวพริบ อารมณ์ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ คุณธรรม จริยธรรม ความรักสามัคคี การรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และยอมรับซึ่งกันและกัน ดิฉันยอมรับว่าผู้เรียนพัฒนาหมดในทุก ๆ ด้าน ก็ได้จากการสังเกตพฤติกรรมเมื่อเวลาทำงานเดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม รวมถึงผลงานที่ต้องทำงานร่วมกัน ที่เห็นอย่างเด่นชัดก็คือ meeting เพื่อหาเรื่องในการแสดงละคร และงานชิ้นใหญ่ที่เป็น End Product ของผู้เรียนก็คือ การร่วมแรง ร่วมมือ ร่วมใจในการทำผลงานละครให้ออกมาดี จุดการทำงานร่วมกันในสังคมตรงนี้ ดิฉันยอมรับว่า ผู้เรียนเขาพัฒนามาก ซึ่งจุดนี้จะเป็นจุดที่บอกให้รู้ว่าในอนาคตของเขาจะสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้หรือไม่

เขายอมรับซึ่งกันและกัน พุดคุยกันอย่างตรงไปตรงมา รู้จักใช้คำพูดที่ดีประนีประนอม และใช้คำพูดที่ไม่ทำลายความรู้สึกของคนอื่น ดิฉันคิดว่าจุดนี้สำคัญมากกว่าความรู้ความสามารถเชิงวิชาการที่เขา

ได้รับเสียอีก เพราะการเก่งวิชาการหากอยู่ในสังคมไม่ได้ก็ไม่มีประโยชน์ การยอมรับความสามารถของผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความจริงใจ มันเป็นจุดที่ดีเลิศมากสำหรับสังคมปัจจุบันที่ต้องการพฤติกรรมเช่นนี้เหลือเกิน นักเรียนกลุ่มนี้เขาจะไม่รู้สึกรู้ว่าเขาจะต้องแข่งขันกับใคร ๆ เขามีแต่คิดจะช่วยเหลือกัน จุดนี้เป็นจุดที่แสดงถึงคุณธรรมจริยธรรมที่เกิดขึ้นในใจของพวกเขา และเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังต่อไป

ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้สอนและนักเรียนในหลักสูตรนี้ยังอาจพิจารณาในรายละเอียดได้อีกจากตัวอย่างบันทึกของผู้สอนในระยะเริ่มแรก ระยะกลาง และระยะปลายของการดำเนินงานดังนี้

บันทึกเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544

ตั้งแต่โรงเรียนเปิด และเริ่มสอนนักเรียนในโครงการพิเศษกลุ่มนี้ ฉันรู้สึกว่ามันเป็นอะไรที่ใหม่สำหรับฉันมาก มันเป็นสิ่งใหม่และท้าทายฉันในฐานะผู้สอนมาก แต่รู้สึกแปลก ๆ เพราะไม่ค่อยคุ้นกับการสอนตามแผนการสอนที่มีคนอื่นเขียนให้ ใช้เวลาอ่านเพื่อทำความเข้าใจต่อแผนการสอนก็หลายเที่ยว อ่านไปเตรียมไปสอนไป ก็ค่อย ๆ คุ้นขึ้น เต็ม ๆ เองเขาก็รู้สึกว่ามันแปลกสำหรับพวกเขาและใหม่สำหรับพวกเขา

เต็ม ๆ คุยให้ฟังว่า เขารู้สึกว่ามันคิดว่าที่จะให้พวกเขาไปเรียน Blue Print เหมือนคนอื่น ๆ ซึ่งมันง่ายและน่าเบื่อ Grammar ก็ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่เห็นมีอะไรที่จะเพิ่มพูนความคิดความอ่านของพวกเขาเลย

ในขณะที่เดียวกันฉันเองก็รู้สึกว่ แผนการสอนดี ยอมรับถึง
ความอดทนและความเสียสละของอาจารย์ศรีภูมิที่เสียสละและ
รวบรวมความคิดและแนวคิด เขียนเป็นแผนการสอนออกมาให้
เราได้ใช้ โดยเราไม่ต้องเสียเวลาทำเลย และคิดว่าสักพักใหญ่ ๆ ก็
คงจะคุ้นเคยกับแนวทางนี้

เด็กเองก็กระตือรือร้นที่จะเรียน ดูเหมือนว่าพวกเขาจะภาคภูมิใจ
ใจที่ได้อยู่ตรงนี้ แต่อีกหลายๆ ส่วนเขาก็รู้สึกหวั่นวิตกและมีอีก 2
- 3 คน พยายามลาออกแต่ด้วยพี่ปากของพี่แดง (อาจารย์ปิยนุช)
ทำให้เด็ก 2 - 3 คนนี้หยุดคิดและก้มหน้าก้มตาเรียนต่อไป ปาก
พี่แดงเนี่ยะเหยี่ยมจริง ๆ

บันทึกวันที่ 12 กรกฎาคม 2544

หลังจากได้ดู meeting ของเด็กเพื่อตัดสินใจว่าจะเลือกใคร
เป็นเรื่องใด ฉันรู้สึกชื่นชมนักเรียนของเราเหลือเกิน พวกเขาทำ
meeting ได้ดีมาก มีประธาน รองประธาน สมาชิก มีการแสดง
ความคิดเห็น เอาเรื่องของตัวเองที่อ่านมา present พร้อมเหตุผล
ให้เพื่อน ๆ ฟัง เด็กทำได้ทุกคน บอกให้รู้ถึงการอ่านค่อนข้าง
มากและการเตรียมตัวเพื่องานนี้โดยเฉพาะ มีการ present ของตัว
เองและแสดงความคิดเห็นใส่ลงไปในส่วนของผู้อื่นด้วย เด็ก
เลียนแบบ meeting ได้เหยี่ยมมาก ภาษาพูดที่ใช้ก็ทำได้ทุกคน
ฉันเริ่มเห็นถึงการพัฒนาของพวกเขาชัดเจนในวันนั้น และ ณ บัดนี้
ตัวฉันเองก็สอนใกล้จะจบหลักสูตร Extension ของตัวเองแล้ว
และเด็กเขามารายงานว่าเขาตัดสินใจที่จะทำละครเรื่อง Four Wed-

dings and a funeral และเล่า concept อย่างกว้าง ๆ ให้ฟังว่า มันเป็นเรื่องแบบ sad - comedy แต่พวกเขาจะตัดแปลงเรื่อง และได้มีการนัดที่จะเลือกตัวละครในคาบต่อไป แต่ฉันรู้สึกกังวลตรงที่สามี่ป่วย และครึ่งต่อไปก็ตรงกับแพทย์นัดพบอีก ฉันคงอยู่ดูไม่ได้แน่นอน เห็นก็ต้องวานพี่แดง ฉันก็เลยคุยกับพี่แดง พี่แดงบอกว่าจะอยู่ดูให้เอง และจะนัดอาจารย์ Tom มาดูด้วย Tom เขาจบมาทางการเขียนบทละคร และฉันก็จะวานให้เขาได้ดูบทให้เต็ม ๆ ด้วย ฉันมีความรู้สึกที่เต็ม ๆ เขายังค้นไม่พบว่าตัวเอง ก็นัดที่จะแสดงเป็นตัวละครในบทใด เขายังไม่สามารถบอกได้หรือตัดสินใจว่าบทใดที่เหมาะสมกับตัวเขาเอง คงต้องขอเวลาสักระยะหลังจากนี้หน้าที่ของฉันก็เป็นเพียงที่ปรึกษา และให้การช่วยเหลือให้คำแนะนำตามโอกาสและวาระที่เต็ม ๆ ต้องการ

ฉันรู้สึกที่เต็ม ๆ ตื่นเต้นมากกับการทำละคร ฉันเห็นพวกเขา เริ่มทบทวนเวลาที่จะเตรียมการทำอะไรต่ออะไรเพื่อให้ละครออกมาดีที่สุด พวกเด็ก ๆ อยากได้วันและเวลาที่ชัดเจนว่าพวกเขาจะแสดงแน่นอนเมื่อไร แต่ฉันก็ยังบอกไม่ได้ ได้แต่บอกว่า ไม่ควรเกิน 15 กันยายน เพราะหลังจากนั้นคือทุกคนต้องสอบปลายภาคแล้ว ดังนั้นทุกอย่างต้องเร่งหมด โหนจะซ้อมอีก ฉันเองก็เริ่มกังวล เพราะยอมรับว่าเวลาเหลือน้อยเต็มที ตัวละครยังไม่เด่นชัด บทก็ยังไม่เสร็จ ซ้อมก็ยังไม่เริ่ม แต่ฉันก็เก็บความรู้สึกเหล่านั้นไว้เอง เพื่อไม่ให้นักเรียนเสียกำลังใจ และจะให้เวลากับพวกเขา ตัวฉันเองก็ใช้ว่าจะว่างนัก สอนก็เยอะถึง 4 รายวิชา รวม course นี้ด้วย แถมเป็นผู้ประสานงาน ม. 2 ด้วย ประกอบกับช่วงนี้ สามี่ป่วย

อีกต่างหาก วุ่นวายเหลือเกิน ชักจะแย่แล้ว ดีไม่ดีตัวฉันเองนี่แหละจะลาจากโลกนี้ไปเสียก่อนใคร คิดแล้วก็เกิดอาการหนักและเจ็บหลังไปหมด เครียดชัด ๆ เลยเรา นอนหอะ

บันทึกวันที่ 6 กันยายน 2544

เป็นอะไรที่บอกถึงความภาคภูมิใจที่ฉันมีในตัวเด็ก ๆ มาก เด็กแต่ละคนได้สำเร็จดีมากในความรู้สึกรู้สึกของฉัน หลังจากที่พี่แดงกับฉันเหนื่อยจนใจจะขาด เสียสละเวลาอยู่ฝึกซ้อมกับเด็กฝึก ๆ ตื่น ๆ มาหลายคืน ฉันยังจำช่วงซ้อมบนเวทีจริงได้ พี่แดงกับฉันเครียดมาก Tom กับ Trent ก็มาคุยด้วย ฉันรู้สึกไม่ได้ตั้งใจเลย เด็กไม่มีความพร้อมเพรียงเลย ทะเลาะกัน ร้องห่มร้องไห้กัน ขูลมุนวุ่นวาย ฉันกับพี่แดงก็ตำหนิเด็กกันสุด ๆ เครียดมาก และไม่มีความมั่นใจเลยสักนิดว่าเด็กจะทำออกมาได้ดีมากอย่างไร วันจริงคือวันนี้ คงจะถึงจุดกดดันกันสุด ๆ ของพวกเด็ก ๆ นะมั้งว่า เขาจะต้องแสดงจริง ๆ แล้วนะ พวกเขาจะต้องทำให้ได้

เมื่อละครจบ เด็ก ๆ มีแต่ใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ดูเหมือนว่าเหมือนกับได้ยกอะไรหนัก ๆ ออกไปแล้ว ตัวละครทุกคนแสดงบทของตัวเองได้ดีหมด แต่ฉันมองว่าปัญหาคือ เรื่องเครื่องเสียง เครื่องเสียงไม่ค่อยดี ฉันวิ่งไปขอยืมไมค์ลอยจากบริษัทนักร้องสมา 4 ตัว และใช้ไมค์ลอยของฉันด้วยอีก 1 ตัว เรามีทั้งหมด 5 ตัว ตัวละครเด่น ๆ แสดงดีหมด เพียงแต่เสียงที่ออกลำโพงค่อนข้างมีปัญหา ฉันต้องวิ่งคอยบอกระหว่างห้อง control ซึ่งอยู่ชั้นสองกับชั้นล่างเสียงน่องบวมเลยเชียว แต่ผู้ชมที่เป็น

นักเรียนชั้น ม. 2 ส่วนใหญ่ก็สนุกสนานกัน เรียกเสียงให้หัวเราะกันมาก มีการถ่าย VDO ไว้จนหมดทุกขั้นตอน ถ้าหากจะต้องมีการแสดงอีก เห็นที่ต้องมุ่งเน้นปรับเรื่องเสียงเสียแล้วจะแต่ยาก เพราะตำแหน่งลำโพงในห้องประชุมของเรามัน fix ที่ไว้หมดแล้วยากที่จะแก้ไข ฝ่ายโสตบอกว่า ถ้าตั้งไปกว่านี้ก็จะหอนเครื่องแอมป์ทั้งหมดต้องยกไปอยู่หน้าเวที เหมือนละครเวทีมืออาชีพทั่วไปจึงจะ work แต่ของเราทำไม่ได้ เพราะห้อง control อยู่ไกลเวทีมาก

ฉันยอมรับว่าผลงานชิ้นนี้ ถ้าไม่คิดเรื่องเสียงที่ตั้งไม่พอแล้วประสบความสำเร็จเกิน 90% ฉันภูมิใจในตัวพวกเด็ก ๆ มาก เขาพร้อมเพรียงกันอย่างอัศจรรย์ มีจริง ๆ มันเป็นผลงานชิ้นโบว์แดงของพวกเขาจริงๆ

หมดภาระหน้าที่ฉันแล้วสำหรับ course นี้ต่อจากนี้ก็คงจะเหนื่อยน้อยลงแล้วละ โขโย

3.6.4 สรุปการประเมินการใช้หลักสูตรในโรงเรียน
กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์
สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา

ตารางที่ 3.7 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์โดยนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียนหลังการเรียน

เกณฑ์	ความคิดเห็น	กรุงเทพ คริสเตียน	บดินทร เดชา	สตรีวิทยา	ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
1) ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจและความ สามารถของตน	ความคิดเห็น	74.73	85.60	85.22	81.85
2) ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเกินกว่า เกณฑ์ที่หลักสูตรปกติกำหนด	ความคิดเห็น	73.68	86.80	76.52	79.00
3) ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้และทักษะที่เป็นรากเหง้า ของความสามารถทางภาษา นอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตร	ความคิดเห็น	70.52	87.60	78.26	78.79
4) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา	ความคิดเห็น	75.78	89.20	82.61	82.53
5) ทำให้ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการและทักษะที่ได้เรียนไปใช้ ในการทำโครงการอื่นเป็นประโยชน์	ความคิดเห็น	75.78	81.60	80.00	79.12
6) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแบบวิเคราะห์ ส่งเคราะห์ วิจัย ประเมินค่าและความคิดสร้างสรรค์	ความคิดเห็น	73.68	88.00	77.39	79.69
7) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน และการทำงาน ร่วมกัน	ความคิดเห็น	84.21	82.80	84.35	83.78

เกณฑ์	ความคิดเห็น	กรุงเทพ คริสเตียน	บดินทร เดชา	สตรีวิทยา	ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
8)	ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถ และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	76.84	88.80	77.39	81.01
9)	ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทร และการนำความสามารถไป พัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย	68.42	79.60	80.00	76.00
	ค่าเฉลี่ยรวม	74.84	85.55	80.19	80.19

ตารางที่ 3.7 นี้แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรขยายประสบการณ์สามารถสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 80.19 โดยนักเรียนเห็นว่าได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกันเป็นอันดับสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.78 ส่วนในเรื่องการฝึกความเอื้ออาทร และการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทยนั้น นักเรียนบรรลุได้น้อยที่สุดที่ ร้อยละ 76.00

จากบันทึกของนักเรียนและครู ทุกคนพอใจและเห็นประโยชน์รวมทั้งความแตกต่างของหลักสูตรนี้จากหลักสูตรปกติเป็นอย่างมาก และต้องการให้โครงการนี้ดำเนินต่อไปและเผยแพร่ไปยังกลุ่มนักเรียนและโรงเรียนอื่น ๆ ถึงแม้จะยังมีปัญหาและอุปสรรคในด้านการจัดการเวลา บุคลากร และงบประมาณอยู่บ้างก็ตาม

นอกจากนี้ เนื่องจากโครงการพัฒนาความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วย 3 หลักสูตรคือ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ ซึ่งในการปฏิบัติจริงในการวิจัยนี้ ใช้นักเรียนกลุ่มเดียวกัน ผู้สอนทั้ง 3 หลักสูตรก็ทำงานร่วมกันหรือบางครั้งสอนแทนกันอย่างไร้ขีดเนื้อหาหลักสูตรก็ได้นำมาบูรณาการ การจะประเมินหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งแยกออกมาโดยเฉพาะจึงเป็นการยากยิ่ง และไม่เหมาะสม เนื่องจากจะทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ฉะนั้นถึงแม้นักเรียนและผู้สอนประจำหลักสูตรขยายประสบการณ์จะได้พยายามให้ข้อมูลเฉพาะหลักสูตรนี้ ดังที่ได้นำเสนอข้างต้นแล้ว แต่เพื่อการประเมินที่สมบูรณ์ขึ้น คณะผู้วิจัยจึงขอเสนอความคิดเห็น สรุปผลและข้อเสนอแนะโครงการนี้โดยความร่วมมือจากผู้สอนในหลักสูตรเพิ่มพูนประสบ-

การณ้ประกอบกรพิจารณาสรุปรการประเมินการใช้หลักสูตรขยาย
ประสบการณ์ด้วย ดังต่อไปนี้

3.6.4.1 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

ถ้ามีการเสนอหลักสูตรเช่นนี้ในอนาคต อยากร
จะให้มีการทดลอง หรือเสนอแผนงานด้วย ระยะเวลาที่นานพอสมควร
ค่อย ๆ สร้าง (เปลี่ยนแปลงค่านิยม) ความเชื่อมั่นและความเข้าใจ
ของนักเรียนสักระยะหนึ่งก่อน แล้วจึงให้บทเรียนจากใกล้ตัว แล้ว
จึงค่อย ๆ ไกลตัวเพื่อให้เขาได้คุ้นเคย และในท้ายที่สุด เกิดความรู้สึก
ที่ไม่ลำบากนักที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

3.6.4.2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

ด้านผู้เรียน นักเรียนที่เข้าเรียนหลักสูตรนี้
ควรได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการ โดยพิจารณาความสมัครใจของ
ผู้เรียนเอง ผลของการทำแบบทดสอบวัดแววภาษา ซึ่งควรมีมากกว่า
1 แบบ และสำหรับความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษควรอย่างยิ่ง
ที่จะคำนึงถึงความรู้ความสามารถในเนื้อหาภาษาอังกฤษของผู้เรียน
เป็นสำคัญ การใช้แบบทดสอบ TOEFL เป็นเครื่องมือในการวัดนับว่า
เชื่อถือได้ ผู้เรียนในหลักสูตรนี้ควรมีคุณสมบัติเฉพาะคือนอกจาก
มีความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีแล้ว ยังควรเข้าใจ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างชัดเจน พร้อมทั้งจะทุ่มเทเวลาในการ
ทำงาน รักการแสวงหาความรู้ มีพื้นฐานความรู้การใช้คอมพิวเตอร์
มีกำลังใจสูงพอที่จะสร้างสรรค์ผลงานตามความถนัดและความสนใจ
ของตน เนื่องจากผู้เรียนจะมีโอกาสได้แสดงศักยภาพภายในตนเอง
สูงมาก

ด้านผู้ปกครอง ครอบครัวมีบทบาทสำคัญที่จะต้องเข้าใจบุตรหลาน และควรมีความพร้อมทุกด้านที่จะให้การสนับสนุน มิฉะนั้นผู้เรียนอาจเกิดภาวะความเครียด ขาดกำลังใจไม่สามารถแสดงออกซึ่งความสามารถ ความถนัด ในการที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ สังเกตจากการเรียนการสอนในกลุ่มของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจระบบการเรียนการสอน เป็นที่ปรึกษาที่ดี มีคุณภาพ และเกื้อหนุนบุตรหลานในระดับที่น่าพอใจ (ข้อมูลได้จากบันทึกของผู้เรียน) เช่น เมื่อมีการทำกิจกรรม Oral Presentation นักเรียนฝึกซ้อมการพูดกับคุณพ่อคุณแม่ หรือคุณยายก่อน จึงนำเสนอ หรือยกบ้านให้กลุ่มเพื่อนของลูกไปทำงานค้างคืน หรือให้ทุนและลงมือทำขนมอบให้ลูก นำมาจำหน่ายในงานของโรงเรียน (Open House) เพื่อหาทุนทำกิจกรรม หรือจัดหารถให้ลูกขนเครื่องดนตรีชุดใหญ่มาโรงเรียนเพื่อฝึกซ้อม จะมีบ้างที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังกับบุตรตนเองหลายด้านเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่มีเวลาทุ่มเทกับงาน และต้องปลีกตัวจากกลุ่มบ่อยครั้ง ทำให้มีปัญหาความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อแก้ไขและสอดแทรกการอบรม

ด้านผู้บริหาร การดำเนินโครงการของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ราบรื่นดี อุปสรรคแก้ไขได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนเต็มที่ ทั้งในส่วนของหัวหน้าสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ทุกฝ่ายต่างพร้อมเกื้อหนุนด้านทรัพยากร การเอื้ออำนวยด้านความสะดวกในการบริหารจัดการ ให้ความไว้วางใจ

ครูผู้สอนในการดำเนินการ เนื่องจากมีหลายเรื่องหลายประเด็นที่ต้องดำเนินการเป็นกรณีพิเศษ เช่น การจัดตารางสอนของนักเรียนและครู การลงทะเบียนเรียน การใช้เวลา สถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การดำเนินโครงการสัมฤทธิ์ผล โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) มีห้องศูนย์ภาษาอังกฤษที่มีพื้นที่กว้างขวางและวัสดุอุปกรณ์ค่อนข้างพร้อม นักเรียนสามารถใช้ทรัพยากรได้โดยสะดวก การจัดทำเอกสาร การวัดผลประเมินผล การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการให้โอกาสนักเรียนเสนอผลงานต่อสาธารณชนภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้เรียนเองก็ได้รับกำลังใจในส่วนนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งหากแต่ละฝ่ายต่างมีความคิดติดกรอบคงจะทำงานยากอย่างยิ่ง ผู้เรียนก็จะไม่สามารถพัฒนาความสามารถอย่างเต็มที่ นับว่าโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) มีโอกาสงดงามในการดำเนินโครงการนี้ เนื่องจากผู้บริหารทุกระดับที่ผ่านมา มีวิสัยทัศน์อย่างยิ่ง

ด้านสังคม โครงการได้รับการสนับสนุนเผยแพร่สู่สาธารณชน แม้จะยังอยู่ในวงจำกัด แต่น่าจะคาดหวังได้ว่าจะมีผู้ปกครองและนักเรียนให้ความสนใจโครงการนี้มากขึ้น เมื่อโครงการนี้ดำเนินการต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่งและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับประเทศ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ได้รับโอกาสที่ดีในการเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน ทั้งการร่วมกิจกรรม นำเสนอโครงการ จัดบอร์ดนิทรรศการ ในงานปฏิรูปการศึกษา ก้าวหน้าสู่ปีที่ 3 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ระหว่างวันที่ 17 - 19 สิงหาคม 2544 นักเรียนในโครงการภาษาอังกฤษ นางสาวกนิยะ

อิสระประชา เป็นตัวแทนนักเรียนให้สัมภาษณ์ในรายการเข้าวันนี้ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2544 ณ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และล่าสุดคือ ข่าวการศึกษา เรื่องอัจฉริยะ บดินทรพุง หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก เครื่องสำนึกพิมพ์เนชั่น ฉบับประจำวันที่ 18 ตุลาคม 2544 จากบันทึกของนักเรียนเกี่ยวกับการให้สัมภาษณ์ทางทีวี พบว่ามีผู้สนใจถามมาในรายการมากมายเกี่ยวกับโครงการความสามารถพิเศษนี้ และนักเรียนมีความภูมิใจที่ได้เรียนหลักสูตรนี้มาก

ด้านผู้สอน ผลจากการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ภาษาอังกฤษ ทำให้เข้าใจได้ว่าผู้สอนในหลักสูตรพัฒนาความสามารถพิเศษภาษาอังกฤษทุกหลักสูตรคือหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์และหลักสูตรขยายประสบการณ์ ควรมีความเข้าใจ เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน สามารถประสานงาน ร่วมมือช่วยเหลือกัน สามารถบูรณาการหลักสูตรทั้งด้านเนื้อหา เวลา ทักษะ กระบวนการ กิจกรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ จะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลได้รวดเร็วและไปด้วยกัน ผู้เรียนก็จะมีความสุข เนื่องจากทุกหลักสูตรมีทิศทางเดียวกัน นอกจากนั้นผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเฉพาะเช่นกัน คือ ควรเป็นครูที่เสียสละได้ทั้งร่างกาย แรงใจ กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา และเหนือสิ่งอื่นใด คือต้องมีเวลาให้กับนักเรียนและมีความพร้อมด้านความรู้ ความสามารถ มีเวลาค้นคว้าและเข้าสู่แหล่งเรียนรู้เพื่อเตรียมข้อมูลให้ครอบคลุมความสามารถเด็กอย่างเพียงพอ สิ่งบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินโครงการประการหนึ่งคือ ผู้เรียนต้องมีศรัทธาต่อครู เพราะเมื่อเรามีศรัทธาต่อกัน กำลังใจ ความไว้วางใจก็จะเกิดขึ้น ผู้เรียน

และผู้สอนเองก็จะมีความเพียรที่จะพัฒนาตนเอง ซึ่งจะทำให้ทั้งสองฝ่ายบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งด้านการเรียนการสอน นักเรียนก็มีความสุขในการเรียน ได้ค้นพบตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อชีวิต จึงนับเป็นโอกาสที่ดีที่เข้าร่วมงานในโครงการนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอนในอนาคต โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารคือผู้อำนวยการ และหัวหน้าหมวดวิชา ขณะนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายจะให้การสนับสนุนดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง แม้ยังไม่มีรูปแบบชัดเจน แต่เชื่อมั่นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะผลักดันให้โครงการดำเนินต่อไปได้ในที่สุด การจัดการเรียนการสอนอาจต้องปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมให้ทันสมัย สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของนักเรียนมากขึ้น ความจำเป็นอีกประการหนึ่งคือ การจัดจ้างครูเจ้าของภาษาที่มีความรู้ความสามารถจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาทักษะการฟัง การพูดอย่างมีประสิทธิภาพ และในปีการศึกษา 2545 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มีนโยบายจัดทำห้องโครงการความสามารถพิเศษ Gifted Center ให้แก่นักเรียนโครงการพัฒนาความสามารถพิเศษภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

อย่างไรก็ตาม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โครงการความสามารถพิเศษภาษาอังกฤษปีการศึกษา 2544 จะจบหลักสูตรภาษาอังกฤษภายในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 อย่างแน่นอน และจะเป็นความภาคภูมิใจของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งดำเนินการโดย

ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ประสานมิตร และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ร่วมกับสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

3.6.4.3 โรงเรียนสตรีวิทยา

ผู้เรียน ครูผู้สอนวิชาอื่น ๆ ยังไม่ค่อยเข้าใจ
มากนักว่างานของนักเรียนกลุ่มนี้เป็นอย่างไร การสั่งงานและการ
เข้มงวดในวิชาแต่ละวิชาที่เกิดขึ้นพร้อมกัน โดยเฉพาะการให้ทำโครง
งาน ผู้เรียนก็ต้องจัดสรรเวลาเพื่อตนเองจะได้มีเวลาในการจัดการกับ
งานที่ได้รับมอบหมายได้ตามกำหนด ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ที่ทางโรงเรียน
ไม่ได้วางแผนจัดบูรณาการวิชา ผู้สอนก็สั่งตามความเห็นของตนเอง
ต่างคนต่างทำ แม้กระทั่งในหมวดเดียวกัน หลายรายวิชามีได้มีการ
วางแผนร่วมกัน นักเรียนกลุ่มนี้จึงมีภาระหนักเกินความจำเป็น ไม่
สามารถจะแบ่งเวลาไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้ นอกจากตามตารางสอน
ดังนั้นการออกนอกสถานที่จึงไม่สะดวก ซึ่งจะมีผลกระทบกับอีก
หลายรายวิชา

ผู้สอน เนื่องจากอาจารย์ภายในหมวดลาออก
จากราชการก่อนเกษียณหลายคน ไม่สามารถจะลดชั่วโมงภาษา
อังกฤษลงได้ ก็เท่ากับมารับเพิ่มนักเรียนในกลุ่มนี้ ปีการศึกษานี้สอน
ม.2 หนึ่งรายวิชา 2 คาบ ม.6 หนึ่งรายวิชา 12 คาบ กิจกรรม 1 คาบ
และนักเรียน ม. 4 โครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษอีก 6 คาบ
ใน 6 คาบนี้ได้สลับกับ อาจารย์วิบูลย์ศิริ ในบางคาบต้องเข้าสอน
ด้วยกัน ร่วมสังเกตการณ์ บางสัปดาห์ต้องสอนติดต่อกัน 6 คาบ
เพื่อให้ได้เนื้อหาต่อเนื่อง และเพื่อจะได้ทำหลักสูตรในโครงการขยาย

ประสบการณ์ได้ อย่างไรก็ตามก็มิได้มีผลต่อสุขภาพจิตหรือสุขภาพกาย เพราะในหลักสูตรมีขั้นตอนชัดเจนอยู่แล้ว ปัญหาอยู่ที่เวลาไม่เพียงพอในแต่ละวัน เพราะมีกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน ที่ต้องรับผิดชอบด้วย เช่น งานสภานักเรียน งานที่ปรึกษาขมรมภาษาอังกฤษ ระหว่างโรงเรียนสตรีวิทยาและโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยเกี่ยวกับการทำค่ายภาษาอังกฤษ งานศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แต่ละภาระงานต้องใช้เวลาเดียวกับนักเรียน และการไปทำกิจกรรมนอกสถานที่ จึงต้องแบ่งเวลาให้ทัน เพราะงานนักเรียนในโครงการพิเศษจะต้องทำให้เป็นปัจจุบันจึงจะดี แต่งานหลายชิ้นที่เกี่ยวกับเอกสารการกรอก หรือการสรุปจะทำไม่ทันเพราะต้องใช้เวลาไปประชุมงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับงานบริหารจัดการในโรงเรียนหลายจุดยังไม่เป็นระบบ ทำให้ต้องจัดการทุกอย่างให้ทันเวลา หากโรงเรียนจัดบูรณาการจัดสาระการเรียนรู้แต่ละหลักสูตรให้สัมพันธ์กัน การจัดกิจกรรมก็จะไม่ซ้ำซ้อน ไม่เสียเวลาโดยใช่เหตุ ซึ่งเรื่องนี้คณาจารย์หลายท่านได้เสนอให้มีการจัดการแล้วตั้งแต่เริ่มมีการอบรมเรื่องมาตรฐานการเรียนรู้ในครั้งแรก ๆ ที่โรงแรมตรัง แต่ก็ยังไม่มีการดำเนินการใด ๆ ทางหมวดได้จัดการไปส่วนหนึ่ง และก็ต้องรอให้รับกับทางโรงเรียนก็ยังไม่มีการจัดการ ดังนั้นผู้สอนในโรงเรียนจะเป็นฝ่ายเสนอ โน้มน้าว ให้อนุมัติในการจัดการ แทนที่จะเป็นงานที่เริ่มจากแผนงานโรงเรียน ระดมสมอง และออกมาเป็นแนวปฏิบัติ โดยที่ผู้ปฏิบัติไม่ต้องมาโน้มน้าว ชี้แจง บรรยายให้เข้าใจและลงนามให้ปฏิบัติ

ผู้บริหาร ครั้งแรกที่เริ่มให้มีการเสาะหา ได้
เสนอให้ฝ่ายวิชาการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชุมนักเรียนชั้น ม. 3 ทั้งหมด
2. ประชุมครูชั้น ม. 3 ทั้งหมดทุกรายวิชา
รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับเลือก
4. ประชุมเฉพาะนักเรียนที่ได้รับอนุญาตจาก
ผู้ปกครอง
5. ประชุมหมวดวิชาภาษาอังกฤษ
6. นำเรื่องเข้าวาระการประชุมโรงเรียน
7. ประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมความ
สามารถพิเศษ ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ รวมทั้งฝ่ายทะเบียน
วัดผลประเมินผล และฝ่ายแนะแนว

8. จัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับโครงการส่งเสริม
ความสามารถพิเศษนี้ 1 ชุดไว้ที่ห้องศูนย์วิชาการ เพื่อให้อาจารย์ใน
โรงเรียนสามารถศึกษา หาข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้ได้

เนื่องจากฝ่ายวิชาการได้ดำเนินการไม่ครบ
ตามที่เสนอ ในระยะต้น ๆ จึงทำให้เกิดความไม่เข้าใจและต้อง
พยายามสร้างความเข้าใจใหม่ บัดนี้ผู้ปกครองได้เข้าใจมากขึ้น ให้
ความร่วมมือและมาดูผลงานนักเรียนในหอประชุม

สังคม การที่แขกมาศึกษาดูงานที่ศูนย์
พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนสตรีวิทยา
ส่วนใหญ่สนใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการประเมินผล รวมทั้งการคัด

นักเรียน และชั่วโมงสอนของคุณ จากงานที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติ สิริกิติ์ รวมทั้งวิธีการสอน นับว่าเป็นเรื่องที่จะต้องจะประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ปกครองและประชาชนได้รับทราบ

สรุปข้อเสนอแนะแผนงานที่จะทำต่อไป

1. นำเข้าสู่แผนปฏิบัติงานของโรงเรียน
2. เข้าที่ประชุมคณะกรรมการ
3. เข้าวาระการประชุมของโรงเรียน
4. เสนอแนวปฏิบัติในปีการศึกษาต่อไป
5. ประชุมหมวด
6. จัดทำโครงการระยะยาว เพื่อพัฒนา

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

7. พิจารณารายวิชาที่จะจัดทำ

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

4.1 การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ

โครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระบบโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่จะช่วยในการเสาะหาและพัฒนาความสามารถของเด็กในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาในโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

ในระยะเริ่มโครงการ มีโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานครเข้าร่วมโครงการ 7 โรงเรียน แต่ต่อมาผ่านกระบวนการ

ตรวจสอบความพร้อมเพียง 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และโรงเรียนสตรีวิทยา ซึ่งมีความพร้อมในด้านนโยบายของผู้บริหาร การสนับสนุนทางด้านบริหาร การจัดการ งบประมาณและทัศนคติของบุคลากรผู้สอน

หลักสูตรภาษาอังกฤษในโครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานี้มี 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ และหลักสูตรขยายประสบการณ์ โดยหากพิจารณาตามขั้นตอนความเหมาะสมของการเรียนภาษาต่างประเทศแล้ว ผู้เรียนควรจะได้ผ่านการเรียนหลักสูตรลดระยะเวลาเรียน และหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ ก่อนเข้าเรียนในหลักสูตรขยายประสบการณ์ ซึ่งมีเนื้อหาหลักในการทำโครงการตามความถนัดและความสนใจ โดยผู้เรียนจะค้นคว้าและปฏิบัติงานเองเป็นส่วนใหญ่ หากผู้เรียนขาดทักษะในการค้นคว้าหรือตรวจสอบข้อมูล เช่น การใช้พจนานุกรม การใช้คอมพิวเตอร์ ก็จะทำงานในลักษณะดังกล่าวได้ไม่ดีเท่าที่ควร ฉะนั้นหากเป็นการจัดการเรียนตามลำดับปกติ หลักสูตรขยายประสบการณ์ควรจัดเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจากที่นักเรียนได้ผ่านหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาแล้ว แต่เนื่องจากในการดำเนินโครงการนี้ มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและงบประมาณ จึงจำเป็นต้องใช้หลักสูตรทั้ง 3 ในเวลาเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หลักสูตรขยายประสบการณ์ในการวิจัยนี้ จึงเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเดียวกันกับที่ใช้หลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์

หลังจากได้ทำการคัดเลือกนักเรียนในระยะต้นโดยใช้คะแนนเฉลี่ยสะสม 3 ภาคการศึกษา แบบวัดแนวทางภาษา และข้อสอบ TOEFL แล้ว ก็ได้มีการถามความยินยอมจากผู้ปกครองให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ปกครองและนักเรียนหลายคนขอไม่เข้าโครงการ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนที่เพิ่งจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนมาก ได้ไปสอบเข้าโรงเรียนอื่นเพื่อเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เช่น สอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ เป็นต้น

2. นักเรียนบางคนไม่อยากเข้าโครงการเพราะ

2.1 เกรงว่าจะต้องทำงานหนักกว่านักเรียนอื่นที่ไม่ได้เข้าโครงการ

2.2 เกรงว่าจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้เพราะเรียนไม่เหมือนคนอื่น

2.3 เกรงว่าจะไม่มีเวลาเพราะต้องติวทวนวิชา

2.4 เกรงว่าจะไม่ได้อยู่กับเพื่อนที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

2.5 เนื่องจากโครงการเพิ่งเริ่มและอยู่ในระหว่างการทดลอง ผู้เกี่ยวข้องจึงยังไม่สามารถให้คำตอบที่แน่ชัดแก่นักเรียนในประเด็นที่เป็นกังวลได้

อย่างไรก็ตาม เมื่อโครงการดำเนินไปและผลเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนที่เข้าโครงการมีทัศนคติที่ดีมาก ส่งผลให้นักเรียนนอกโครงการเกิดความสนใจและต้องการเข้าร่วมโครงการ ดังปรากฏในข้อมูลบทที่ 3

4.2 การประเมินหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ

การประเมินคุณภาพของหลักสูตรขยายประสบการณ์ด้านภาษาอังกฤษ ได้ดำเนินการโดยให้ผู้เรียนประเมินจุดประสงค์ของหลักสูตรตามที่คิดว่าตนบรรลุใน 9 ข้อ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

จุดประสงค์ข้อที่ 1 ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของตน (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.85)

จุดประสงค์ข้อที่ 2 ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเกินกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรปกติกำหนด (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.00)

จุดประสงค์ข้อที่ 3 ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการเรียนรู้และทักษะที่เป็นรากเหง้าของความสามารถทางภาษานอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตร (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.79)

จุดประสงค์ข้อที่ 4 ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษา (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.53)

จุดประสงค์ข้อที่ 5 ทำให้ผู้เรียนนำกระบวนการและทักษะที่ได้เรียนไปใช้ในการทำโครงการอันเป็นประโยชน์ (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.12)

จุดประสงค์ข้อที่ 6 ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินค่าและความคิดสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 79.69)

จุดประสงค์ข้อที่ 7 ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผนและการทำงานร่วมกัน (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.78)

จุดประสงค์ข้อที่ 8 ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม

ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 81.01)

จุดประสงค์ข้อที่ 9 ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความเอื้ออาทร และการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย (ค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.00)

ทั้งนี้โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทั้งหลักสูตรคือ ร้อยละ 80.19 และพบว่า วัตถุประสงค์ที่นักเรียนบรรลุได้สูงสุด (ร้อยละ 83.78) คือเรื่องการได้ฝึกทักษะการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน ส่วนจุดประสงค์ที่นักเรียนบรรลุได้น้อยที่สุด (ร้อยละ 76.00) คือเรื่องการได้ฝึกความเอื้ออาทร และการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย

ข้อมูลเชิงปริมาณเหล่านี้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งปรากฏในบันทึกของผู้เรียนและครูผู้สอนในลักษณะของ Journal ใบงานระหว่างการเรียนรู้ และแบบประเมินหรือแบบสำรวจอื่น ๆ นอกจากนี้ เนื่องจากในทางปฏิบัติจริงนั้น ได้มีการบูรณาการเนื้อหาทั้ง 3 หลักสูตรเข้าด้วยกันตามความเหมาะสมของการเตรียมผู้เรียนและกระบวนการเรียนภาษาต่างประเทศ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดของโครงการวิจัยด้านเวลา งบประมาณ ดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว ฉะนั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลประเมินหลักสูตรนี้ประกอบกับการประเมินหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ก็พบความสอดคล้องกันด้วย คือจุดประสงค์ที่นักเรียนบรรลุได้สูงสุดในทั้ง 3 หลักสูตรคือ จุดประสงค์ข้อเดียวกัน ที่เป็นเรื่องของการจัดการ การวางแผนและการทำงานร่วมกัน ส่วนจุดประสงค์ที่นักเรียนบรรลุได้

น้อยที่สุดในหลักสูตรขยายประสบการณ์ก็เป็นจุดประสงค์ที่นักเรียนบรรลุได้น้อยเป็นอันดับสอง (โดยมีค่าเฉลี่ยต่างจากอันดับหนึ่งเพียง .04 จากค่าเฉลี่ยเต็ม 5.00) ในหลักสูตรลดระยะเวลาเรียนและหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ ซึ่งคือเรื่องของการฝึกความเอื้ออาทร และการนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย ด้วยข้อจำกัดและลักษณะการบูรณาการเนื้อหาให้เหมาะกับการเรียนตามข้อจำกัด จึงทำให้ไม่อาจเห็นข้อแตกต่างในผลการประเมินหลักสูตรทั้งหมดมากนัก

4.3 การอภิปรายผลกระทบจากโครงการ

ผลกระทบต่อนักเรียน

ทางด้านบวก นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการจัดการจัดการ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน โดยได้ฝึกกระบวนการและทักษะในการเรียนภาษาตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตน ในลักษณะของการทำงานเป็นทีม เกิดการยอมรับความสามารถและการเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งได้ฝึกการคิดแบบวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินค่า และความคิดสร้างสรรค์ ในการใช้ภาษาอังกฤษที่เกินกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรปกติกำหนด โดยมีเป้าหมายที่จะนำความสามารถไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมได้จากการทำโครงการในลักษณะของโจทย์ชีวิต ที่ส่งผลต่อสังคมในชีวิตจริง ทั้งนี้โดยมีพัฒนาการด้านกระบวนการสูงกว่าด้านชิ้นงานผลผลิต

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้นักเรียนจะบรรลุจุดประสงค์ในเรื่องการผลิตชิ้นงานรวมให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในชีวิตจริง ซึ่งเป็นหัวใจของ

หลักสูตรนี้ได้น้อยที่สุดจากการประเมิน คือมีเพียงโรงเรียนเดียวเท่านั้นที่ได้แสดงละครไปแล้ว ส่วนอีกโรงเรียนหนึ่งมีกำหนดจะจัดแสดงในเดือนมกราคม 2545 และโรงเรียนที่สามยังไม่มีกำหนดที่แน่นอนนั้น ค่าเฉลี่ยที่ปรกฏก็ยังนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ต่ำนัก คือ ร้อยละ 76.00 และไม่ห่างจากค่าเฉลี่ยของจุดประสงค์ที่บรรลุสูงสุดคือ ร้อยละ 83.78 มากนัก รวมทั้งค่าเฉลี่ยรวมทั้งหลักสูตรคือ ร้อยละ 80.19 ก็ถือว่าเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างไปในระดับสูง จึงอาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัดและความสนใจ โดยรู้จักการจัดการและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้แสดงความสามารถที่มีอยู่ได้มากกว่าเดิม แตกต่างจากหลักสูตรปกติที่คุ้นเคยมาก่อน จนนักเรียนหลายคนกล่าวว่าเป็นประสบการณ์ชีวิตที่ไม่อาจหาได้ในห้องเรียนธรรมดา และไม่ต้องการที่จะกลับไปเรียนแบบเดิมอีก อยากให้โครงการได้ดำเนินต่อไป นักเรียนทุกคนได้ประโยชน์จากโครงการนี้ มีความหวังและมีความสุขกว่าเดิม นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษโดดเด่นอยู่แล้วก็ถูกค้นพบและมีโอกาสแสดงความสามารถให้ปรากฏยิ่งขึ้นและในวงกว้างขึ้น นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกแต่อาจมีความสามารถไม่โดดเด่นเท่าก็สามารถพัฒนาตนพัฒนาศักยภาพและทัศนคติในแนวใหม่ที่ตนภาคภูมิใจให้สูงขึ้นได้ และแม้นักเรียนนอกโครงการที่ไม่ได้รับการคัดเลือกก็เกิดความสนใจเมื่อเห็นการเรียน และความสามารถของเพื่อน ๆ จึงต้องการที่จะได้มีโอกาสจากการเรียนการสอนเช่นนี้บ้าง

ทางด้านลบ เนื่องจากหลักสูตรมีลักษณะที่เน้นการศึกษาด้วยตัวเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น การผลิตและนำเสนอผลงานให้เกิด

ประโยชน์ในสังคมในชีวิตจริง ซึ่งเป็นการเรียนที่แตกต่างไปจากลักษณะการเรียนปกติที่นักเรียนคุ้นเคยมาก่อน ทำให้นักเรียนต้องปรับพฤติกรรมการเรียน หลายคนยังระบุความต้องการให้ครู “สอน” และ “ช่วย” มากกว่าที่ทำอยู่ และต้องการ “ตัวอย่าง” งานดูเป็นแนวทางให้มากขึ้น บางคนรู้สึกว่าได้เรียนเนื้อหาภาษาเพียงพอในการปรับตัวนักเรียนต้องทำงานหนักขึ้น เพราะยังเรียนวิชาอื่น ๆ เหมือนเดิม เวลาในการทบทวนวิชาอื่นอาจน้อยลง ผู้ที่ปรับตัวไม่ได้มาก จึงไม่สามารถผลิตงาน หรือนำเสนอผลงานตามเป้าหมายได้ หรือในช่วงปฏิบัติงานไม่สามารถร่วมงานกับเพื่อน ๆ ได้ ทำให้เกิดความเครียดทั้งกับงาน ตน และเพื่อน อันส่งผลให้งานไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และตนเองกับเพื่อนก็ไม่สามารถแสดงความสามารถได้เต็มที่เช่นกัน

ผลกระทบในทางลบดังกล่าวนี้ อาจสืบเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนทั้ง 3 หลักสูตรไว้ในภาคเดียวกัน เพราะข้อจำกัดในเรื่องเวลาและงบประมาณในการดำเนินการวิจัย ทำให้นักเรียนยังไม่ได้เนื้อหาภาษาจากหลักสูตรระยะเวลาเรียนเพียงพอ และยังไม่ได้พื้นฐานทักษะด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองมากพอจากหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ ซึ่งในทางปฏิบัติจริงแล้ว ผู้เรียนจะต้องผ่านทั้ง 2 หลักสูตรนี้ก่อนเข้าหลักสูตรขยายประสบการณ์ โดยเรียน 2 หลักสูตรแรกในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเรียนหลักสูตรขยายประสบการณ์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เมื่อต้องมาเรียนทุกอย่างพร้อมกันจึงเป็นการปรับตัวอย่างกระชั้นชิดในระยะเวลาอันสั้น จะสังเกตได้ว่าในระยะแรกของการเรียนในหลักสูตรนี้นั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียน

สามารถผลิตชิ้นงานในโครงการรวมได้หลายรูปแบบ คือ อาจแสดงละคร ทำสไลด์หรือวีดิทัศน์ประกอบคำบรรยายเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเนื้อหาวิชาใดก็ได้ หรือแสดงการเดี่ยวไมโครโฟน หรือแสดงเพลงที่แต่งเองและนำเสนอเพลงที่ผู้อื่นแต่งไว้แล้ว โดยรับบทบาทหน้าที่ต่างกันในกลุ่มย่อย เพื่อนำเสนอร่วมกันในงาน English Show ของโรงเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของการทำวิจัยนี้ แต่ปรากฏว่านักเรียนใน 2 โรงเรียนเลือกทำละครร่วมกันทั้งชั้นโดยมีเพลงประกอบบ้าง ส่วนอีกโรงเรียนหนึ่งนักเรียนเลือกทำเกี่ยวกับเพลงทั้งหมด และยังไม่มีโอกาสนำเสนอผลงาน ทั้ง ๆ ที่จากใบงานที่ให้ระบุสิ่งที่อยากทำในตอนเริ่มหลักสูตรนั้น นักเรียนได้ระบุความต้องการไว้หลากหลายเกือบครบทุกเรื่องที่เปิดโอกาสให้เลือกไว้ แต่สันนิษฐานว่าเมื่อนักเรียนพบว่าตัวเองยังไม่มั่นใจในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานด้วยตนเองเป็นกลุ่มเล็กได้ และงานอาจดูหนักเกินความสามารถ จึงเลือกที่จะทำงานลักษณะเดียวกันร่วมกันทั้งชั้นมากกว่า

ฉะนั้นอาจสรุปได้ว่าการจัดหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตรไว้ในภาคเรียนเดียวกัน เพราะข้อจำกัดเรื่องเวลาและงบประมาณการวิจัยนั้น ทำให้ผู้เรียนแสดงความสามารถไม่ได้เต็มที่ เกิดความเครียดในการปรับตัว ผู้ที่ปรับตัวได้ก็ปรับได้ถึงระดับหนึ่งเท่านั้น แต่อาจยังไม่ใช่ระดับที่สุด ผู้ที่ปรับตัวได้ไม่มากเท่า ก็มีผลงานน้อยหรือขาดคุณภาพหรือขอลาออกจากโครงการ ซึ่งในระดับหนึ่งก็เปรียบเหมือนการบังคับให้ผู้เรียนต้องพร้อมในสิ่งที่ยังไม่พร้อม เพราะไม่ได้รับการเตรียมอย่างเพียงพอตามลำดับ จึงเป็นการตัดโอกาสที่จะได้เป็นผลงานและพัฒนาการที่สูงหรือชัดเจนกว่านี้ไปโดยปริยาย ซึ่งถ้าหากได้

จัดการเรียนหลักสูตรตามลำดับที่ควรจะเป็นและเหมาะสมในบริบทของ การเรียนภาษาต่างประเทศในประเทศไทยแล้วก็อาจจะเห็นผลงาน และพัฒนาการที่สูงกว่านี้ของผู้เรียนได้ และผู้เรียนก็อาจมีความสุข ตามสมควร และตามศักยภาพของตนอย่างเหมาะสมมากกว่านี้

ผลกระทบต่อผู้สอน

ทางด้านบวก ครูผู้สอนได้มีโอกาสพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลายวิธี และในอัตราที่เปิดกว้างขึ้นกว่าเดิม ได้เห็นประโยชน์ของการใช้โครงการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ได้ใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่เน้นการปฏิบัติและเน้นกระบวนการเรียน เช่น แผนภูมิ PMI Journal แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจหรือประเมินตนเองของทั้งคู่และนักเรียน ซึ่งแตกต่างไปจากแบบวัดและประเมินผลทั่วไปในชั้นเรียนปกติ ทำให้เห็นและภาคภูมิใจในความสามารถพิเศษทั้งด้านพัฒนาการและผลงานที่ปรากฏสูงขึ้นและเด่นชัดขึ้นของผู้เรียน อันเกิดจากการให้โอกาสและชี้แนะของครูที่ได้ทุ่มเทเวลา ศึกษาแนวทางอันอาจเป็นเรื่องใหม่และแตกต่างไปบ้าง แล้วปรับให้เหมาะกับสภาพในโรงเรียนและนักเรียนของตน จึงมีความต้องการที่จะดำเนินโครงการต่อไป และปรับขยายวิธีการไปยังชั้นเรียนอื่น ๆ ครูทั้งจากโรงเรียนที่ฝ่ายบริหารและเพื่อนครูด้วยกันให้การสนับสนุน และจากโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนน้อยกว่า ต่างมีความเห็นพ้องต้องกันในประเด็นนี้ ครูเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของชาติเพิ่มขึ้นต่อไป

ทางด้านลบ ครูมีภาระงานมากขึ้น และต้องใช้เวลามากเพื่อศึกษาและเตรียมการสอนในแนวของโครงการพิเศษด้วยเจตนาให้การสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนได้ประโยชน์สูงสุด จึงเห็นดีเห็นอยู่ และบางครั้งมีความเครียด บางโรงเรียนสามารถลดชั่วโมงสอน 6 ชั่วโมงของครูมาใช้ในการสอนโครงการนี้ บางโรงเรียนก็ไม่สามารถทำได้ตามเงื่อนไข ครูจึงต้องแก้ปัญหาด้วยการเพิ่มชั่วโมงสอนทุ่มเทให้กับนักเรียนเองหลังเลิกเรียน จะสังเกตได้ว่าครูในโรงเรียนที่สามารถเพิ่มชั่วโมงสอนได้เท่าหรือมากกว่าที่หลักสูตรกำหนด จะเห็นผลความสามารถของผู้เรียนได้สูงกว่า ครูในโรงเรียนที่ได้ชั่วโมงสอนน้อยกว่าที่หลักสูตรกำหนด ครูในกลุ่มหลังจึงยังไม่เกิดความภาคภูมิใจในนักเรียนเท่าที่ควร

นอกจากนี้ครูที่มีประสบการณ์การสอนมาน้อยในชั้นเรียนปกติหรือครูที่ไม่มีประสบการณ์การสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษเลย ก็ย่อมต้องการเวลาในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ และแผนการสอน ทั้งที่ทางโครงการมีให้และจากแหล่งค้นคว้าอื่น แต่ในช่วงทำการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ภาระงานที่มีมากและไม่ได้ลดลงจากเดิมของครูทำให้ไม่สามารถทำการศึกษาค้นคว้าได้เต็มที่ ครูระบุว่าต้องการคำแนะนำทั้งทางด้านความกระจ่างในเนื้อหา กระบวนการสอน และการทำวิจัย แต่การประชุมพบปะกับผู้ดำเนินโครงการและนักวิจัยเพียงเดือนละ 1 วัน ระหว่างภาคเรียนนั้นไม่เพียงพอ แม้บางคนโทรศัพท์ปรึกษาก็ยังปรับการสอนได้ไม่ทันกับเนื้อหาและแผนการสอนที่ได้รับในเวลากระชั้นชิด และในบางกรณีต้องปรับหรือบูรณาการให้เหมาะกับสภาพนักเรียนของตน ส่งผลให้เกิดความเครียด และอาจ

ทำให้ประสิทธิภาพของงานบรรลุจุดประสงค์ได้ไม่สูงสุด ครูในบางโรงเรียนต้องการการสนับสนุน ความเข้าใจ และการยอมรับจากฝ่ายบริหารและ/หรือจากเพื่อนครูด้วยกันมากขึ้น เพื่อจะได้ปฏิบัติงานอันจะยังประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียนได้สะดวกขึ้น

ผลกระทบต่อพ่อแม่ คณะผู้วิจัยพบว่า ในระยะแรกมีผู้ปกครองที่ยังไม่มั่นใจในโครงการ วิตกว่าหากลูกเข้าโครงการแล้ว อาจมีปัญหาในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เพราะเข้าใจผิดว่าลูกจะไม่ได้เรียนในสิ่งที่เพื่อนในห้องเรียนปกติเรียน ซึ่งมุ่งเน้นการสอบเข้ามหาวิทยาลัย แต่หลังจากเข้าโครงการแล้วพ่อแม่มีความภาคภูมิใจ และพึงพอใจในศักยภาพและผลงานของบุตร ธิดา และให้การสนับสนุนร่วมมือเป็นอย่างดี

ผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อสังคม

ในระหว่างการพัฒนา ทั้งนักเรียนและอาจารย์ในโครงการได้รับเชิญให้ไปแสดงผลงานในงานปฏิรูปการศึกษา ก้าวหน้าสู่ปีที่ 3 ระหว่างวันที่ 17 - 19 สิงหาคม 2544 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ และได้รับเชิญให้ไปออกรายการโทรทัศน์ช่อง 5 และให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา สังคมให้ความสนใจเป็นอย่างมาก มีการสอบถามเข้ามาถึงเรื่องวิธีการดำเนินการสอน การเสาะหาผู้เรียนที่มีคุณลักษณะนี้

4.4 ข้อเสนอแนะ

4.4.1 การจัดหลักสูตรขยายประสบการณ์ด้านภาษาอังกฤษ ควรจัดเมื่อผู้เรียนได้ผ่านหลักสูตรระยะเวลาเรียนมาแล้วในส่วนหนึ่ง และผ่านหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษ หรือมีทักษะและประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมาบ้างแล้ว จะทำให้แสดงศักยภาพในการทำโครงการได้เต็มที่ และเกิดความภาคภูมิใจและความสุขในศักยภาพนั้นของตน อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่สังคมรอบตัวอย่างแท้จริงทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

4.4.2 ครูสามารถปรับเนื้อหาหลักสูตรขยายประสบการณ์ด้านภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียนและโรงเรียนของตนได้ หากในอนาคตมีนักเรียนที่พร้อมจะเรียนหลักสูตรนี้ก่อนขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก็สามารถให้เรียนได้ หรือกลุ่มนักเรียนที่ผ่านหลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์มาแล้วเป็นอย่างดี อาจให้ใช้แผนการสอนภาคเรียนที่ 2 ของหลักสูตรนี้ ซึ่งเป็นการให้เลือกทำโครงการตามความถนัด เป็นกลุ่มย่อย อย่างเปิดกว้างมาก โดยไม่อิงทั้งชั้นเรียนเช่นในภาคเรียนที่ 1 ได้เลย

4.4.3 ควรมีการนำหลักสูตรไปใช้ในลักษณะบูรณาการกับรายวิชาอื่น หรือสหวิทยาการ เพราะภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ได้ทุกสาขาวิชา โดยให้ทำโครงการในเนื้อหาวิชานั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษ เช่น ทำโครงการวิทยาศาสตร์ โดยใช้ภาษาอังกฤษในระหว่างขั้นตอนการค้นคว้า รวบรวม เรียบเรียงข้อมูล และนำเสนอผลงาน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีเวลาเรียนที่สมดุล และเพียงพอที่จะผลิตผลงานที่มีคุณภาพได้ แทนที่จะต้องทำโครงการหลายรายวิชา

ได้ปริมาณแต่ขาดคุณภาพ และไม่เกิดความภาคภูมิใจในศักยภาพของตน รายละเอียดตัวอย่างการทำโครงการในลักษณะบูรณาการกับรายวิชาอื่นได้เสนอแนะไว้ในแผนการสอนภาคเรียนที่ 2 ของหลักสูตรนี้แล้ว

4.4.4 ควรมีการนำแนวคิดในเนื้อหาและกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรนี้ไปปรับใช้ในชั้นเรียนปกติ ในโรงเรียนทั่วไป เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพหุปัญญาตามแนวคิดของการ์ดเนอร์ที่ว่า ปัญญาหรือความสามารถพิเศษนั้นเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ ซึ่งในประเทสหรัฐอเมริกา มีหลายโรงเรียนที่ได้ดำเนินการสอนโดยมุ่งพัฒนาพหุปัญญาในชั้นเรียนปกติกับเด็กทุกคนแล้ว (Chapman, 1993. มัลลิกา พงษ์ปริตร แปล 2544) ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มบุคลากรที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศชาติ และไม่รอเพียงพรสวรรค์ตามความเชื่อเดิมเท่านั้น เด็กทั้งที่มีพรสวรรค์มากหรือน้อยมาก่อนก็จะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความสามารถของตนได้เท่าเทียมกันยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ทั้งนี้ก็มีข้อสังเกตว่า โรงเรียนเล็กในชนบทที่บุคลากรมีความยืดหยุ่น ไม่ติดกรอบหรือค่านิยมในเนื้อหาวิชาการเพื่อมุ่งเข้ามหาวิทยาลัย และมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน อาจพัฒนาการใช้หลักสูตรนี้ได้เร็วกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมืองที่ยังมีอิทธิพลค่านิยมของสังคมเมืองอยู่มาก และมีความกดดันจากปัจจัยภายนอกสูง จึงน่าจะมีการทดลองหรือทำการวิจัยในโรงเรียนในลักษณะดังกล่าว และในระดับชั้นเรียนอื่น ๆ ด้วย

4.4.5 ฝ่ายบริหารและวิชาการของโรงเรียน ควรให้การสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในเรื่องการจัดตารางเรียน การวัดและ

ประเมินผลให้สอดคล้องและเอื้อกัน รวมทั้งงบประมาณการสนับสนุน การพัฒนาความรู้หรือการจัดกิจกรรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมด้านนี้ ของทั้งผู้สอนและผู้เรียนทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น กิจกรรมของ สมาคมครูผู้สอนภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทยหรือศูนย์พัฒนา อัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ การจัดหางบประมาณด้านสื่อการค้นคว้าในห้องสมุดเพิ่มเติมและให้ ทุนสมียอยู่เสมอ รวมทั้งจัดจ้างครูเจ้าของภาษาอังกฤษ ดั่งเงื่อนไข ที่ระบุไว้ในการจัดดำเนินการศึกษาในลักษณะที่ยังมิได้มีการปฏิบัติกัน มาอย่างจริงจังหรือเพียงพอ อันจะเห็นได้จากบันทึกของครูและ นักเรียนในโครงการวิจัยนี้

4.4.6 โรงเรียนควรมีการสร้างเครือข่ายผู้รู้ และร่วมดำเนินการ กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองของนักเรียนหรือผู้รู้ในสาขาวิชาอื่น หรือสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ขยาย ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างแท้จริง ทั้งในหลักสูตรนี้และในหลักสูตร ที่ต่อเนื่องในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และในมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อุดมศึกษาอื่น ๆ สภาพภาพพจน์ที่ว่าครูและโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบการ ศึกษาแต่ผู้เดียว ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยลดภาระงานเชิงปริมาณของ ครูและเน้นงานเชิงคุณภาพไปโดยปริยายด้วย ครูและนักเรียนที่มี คุณภาพยังประโยชน์แก่ชุมชนได้ ก็ย่อมส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของชุมชน การเอื้ออาทรกันทุกฝ่ายจึงย่อมนำมาซึ่ง ความสุข สงบโดยถ้วนหน้า

บรรณานุกรม

- กษกร ธิปัตดี. (2539) การสร้างหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างซับซ้อนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง. ภาควิชาคณะกรรมการการบริการหลักสูตรดุษฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539) หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 : หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539. กรุงเทพฯ ฯ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541) รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ..... ประเด็นการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าปกติ. อุษณีย์ โพลิสุข. (2541)
- เฉลียวศรี พิบูลชล (แปล) ศรีภูมิ อัครมาส. (บรรณาธิการฉบับแปล) (2544) 108 วิธีวัดและประเมินพหุปัญญา. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ดุษฎิ บริพัตร ณ อยุธยา, หม่อม. (2531) เด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพฯ ฯ : ปาณยา.
- _____. (2531) เด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพฯ ฯ : ปาณยา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (2542, 14 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 10 - 12, 19.

- พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. (2540) **สมองกับการเรียนรู้**. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มัลลิกา พงศ์ปริตร. (แปล) ศรีภูมิ อัครมาส (บรรณาธิการฉบับแปล) (2544) **ก้าวไกลกับร้องเท้าคู่เก่ง...วิธีพัฒนาพหุปัญญาในห้องเรียน**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ล้วน และอังคณา สายยศ. (2538) **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4) ภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศรีภูมิ อัครมาส. (แปลและเรียบเรียง) (2544) **สร้างพหุปัญญาด้วยโครงการ**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- สงบ ลักษณะ. (2544) “แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนภาษา,” ใน เอกสารการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่ซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา วันที่ 25 - 29 สิงหาคม 2540. หน้า 3 ศูนย์สารสนเทศ สป.ศธ.
- ลำอาง หิรัญบุรณะ. (2542) **ศักยภาพทางภาษาของเด็กไทย**. ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
_____. (2543) “คู่มือครูสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษเกินกว่าปกติทางภาษาอังกฤษ,” ใน **โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบสำหรับเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าปกติ** กรณีศึกษา : โรงเรียนไผ่ทออุดมศึกษา.

- อินันม อัล มุฟตี. (1996) **ความเป็นเลิศทางการศึกษา : การลงทุนเพื่อพัฒนาพรสวรรค์ของมนุษย์.** ยูเนสโก 1996 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 1997 สำหรับฉบับภาษาไทย.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2537) **วิธีสอนเด็กปัญญาเลิศ.** เอกสารประกอบการสอน กพ. 554 ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2542) **สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะ.** สำนวณแวลูน้อย (เล่ม 1) ชมรมพัฒนาพรสวรรค์. ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ (สาขาการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2543 ก.) “การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์,” ใน รายงานโครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าปกติ. กรณีศึกษา : โรงเรียนไผ่ทอตุ้มศึกษา.
- _____. (2543 ข.) “การสอนแบบเพิ่มพูนประสบการณ์,” ใน รายงานโครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถสูงเกินกว่าปกติ. กรณีศึกษา : โรงเรียนไผ่ทอตุ้มศึกษา.
- Anne Bruetsch. (1999) **Multiple Intelligences Lesson Plan Book : Reaching Their Highest Potential.** Arizona : Zephyr Press.
- Armstrong, T. (1993) **Seven Kinds of Smart : Identifying and Developing Your Many Intelligences.** New York : Penguin.

- Bellanca, J., Chapman, C. & Swartz, E. (1997) **Multiple Assessments for Multiple Intelligences.** Arlinton Heights, Ill : IRI Skylight Training and Publishing Inc.
- Berman, S. (1997) **Project Learning for the Multiple Intelligences Classroom.** Arlinton Heights, Ill : IRI Skylight Training and Publishing Inc.
- Beyer, Barry K. (1987) **Practical Strategies for the Teaching of Thinking.** Boston : Allyn and Bacon, Inc.
- Brooks, J. A. (1987) **“Taba teaching strategies : Effects on higher level cognitive functioning of academically gifted students,”** (Doctoral dissertation, North Carolina State University, 1988) Dissertation Abstracts International, 49 Z10 - A) A 2908.
- Callahan, Carolyn M. (1981) **Superior Abilities.** (Unpublished Manuscript)
- Checkley, K. (1997) **“The First Seven... and the Eighth : A Conversation with Howard Gardner.”** Education Leadership September : 8 - 13.
- Cendening, Corinne P. & Davies, Ruth Ann. (1980) **Creative Program for the Gifted.** New York : R.R. Bowder Company.
- Cline, S. & Schwartz, D. (1999 December) **“Diverse Population of Gifted Children : Meeting Their Needs in the**

- Regular Classroom and Beyond,”** Roeper Review, A Journal on Gifted Education 2000 (23)
- Colangelo, Nicholas & Davis Gary A. (1991) **Handbook of the Gifted Education.** Boston : Allyn and Bacon.
- Davis, Gary A, & Rimm, S.B. (1991) **Education of the Gifted and Talented** (3rd ed.) Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall.
- Dewey, J. (1956) **The Child and the Curriculum and the School and Society** (2nd ed.) Chicago : University of Chicago Press. (Original work published in 1900)
- Dunn, R. S. (1990) **Learning Style Characteristics of Gifted Students.** Gifted Child Quarterly, 24 (1) 3.
- Gallagher, J. J. Aschner, M.J. & Jenne, W. (1967) **Productive Thinking in Classroom Interaction.** Teston, VA : The Council for Exceptional Children.
- Galyean, B. (1983) **Mind Sight : Learning through Imagine.** Toyol Oak, Mich. : Institute for Integrative Learning and Teaching. Available from A. Bruetsch.
- Gardner, H. (1983) **Frames of Mind : The Theory of Multiple Intelligences.** New York : Basic Books.
- _____. (1985) **Frames of Mind : The Theory of Multiple Intelligences.** New York : Basic Books.

- _____. (1993 June) **"Types of Intelligences,"** Roeper Review.
A Journal on Gifted Education. 2000. (22) : 231.
- _____. (1995) **Multiple Intelligences : Theory in Practice.**
New York : Basic Books.
- Hans G., Jellen. & Klaus K., Urban. (1986) **TCT - DP (The
Test for Creative Thinking - Drawing Production)**
Southern Illinois. Carbondale USA.
- Joseph S. Renzulli, (1986) **A Practical System for Identifying
Gifted and Talented Student.** The National Research
Center on the Gifted and Talented. University of
Connecticut.
- Lazear, David. (1991) **Seven Ways of Knowing : Teaching for
Multiple Intelligences.** Arizona : Zephyr Press.
- MacRae - Campbell, L., B. Campbell. & D. Dickinson. (1992).
Teaching and Learning through Multiple Intelligences.
Seattle Wash, : New Horizons for Learning.
- Maker C, June L. (1981) **Strategies for Education Change.**
New York : Macmillan Publishing Co., Inc.
- Mcleod, John & Cropley, Arther. (1989) **Fostering Academic
Excellence.** Oxford : Pergamon Press.
- Merante, Anthony Francis. (1996 :January) **"Instructional
Strategies for the Gifted Child In Pennsylvania
Middle Schools,"** ProQuest - Dissertation Abstracts. DAI -

A 57/07, p 2837, Jan 1997.

Moor, Alan D. & Betts, George T. (1989 October) **“Evaluation of the 1988 Summer Enrichment Program for the Gifted and Talented at the University of Northern Colorado (and) Making a Good Program for Gifted and Talented Children Better : Improving a Program through Evaluation,”** Available : Eric (October 5 - 7 1987); Acc. No. ED 319207.

Nazarro, Jean, Ed. (1978) “ERIC/EC Newsletter, 2” Reaton, VA : **Eric Clearinghouse on Handicapped and Gifted Children.**

Resnick, L. (1987) **Learning in School and out.** Educational Researcher, 16 13 - 20.

Robert J. Sternberg (1986 June) **“Patterns of Giftedness : A Triarchic Analysis,”** Roeper Review. A Journal on Gifted Education. 2000 (22) : 231.

_____. (1999 June) **“A Pattern of Balanced Giftedness,”** Roeper Review. A Journal on Gifted Education. 2000 (22) 231

Schiever, S.W. (1986) **The effects of two teaching / learning models on the higher cognitive process of students in classes for the gifted.** Unpublished doctoral dissertation, University of Arizona, Tucson.

- Sutton, S (1985) **Learning through the Built Environment : An Ecological Approach to Child Development.** New York : Irvington Press.
- Tierney, R.J., Readence, J.E. & Disthe, E.K. (1990) **Reading Strategies and Practices : A Compendium.** (3rd ed) Boston : Allyn & Bacon.
- Ulrey, D., & J. Ulrey. (1992) **“Developmentally Appropriate Practices Meet Multiple Intelligences,”** Intelligences Connections. 2 no.1.

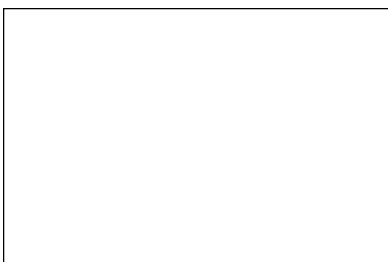
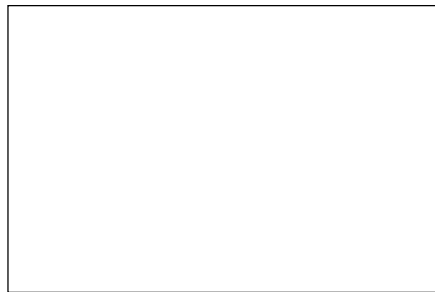
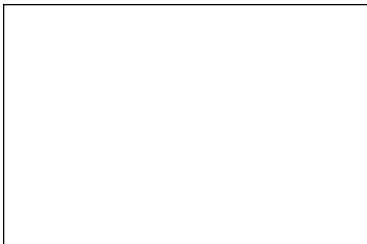
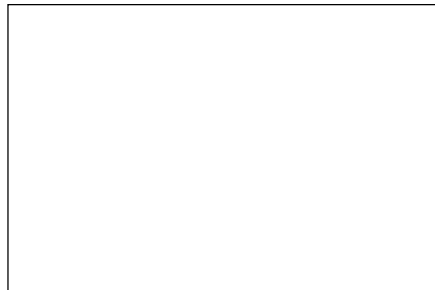
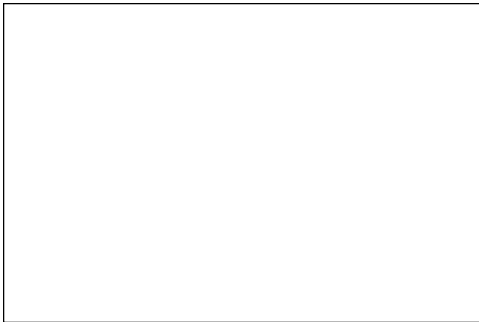

ก า ศ พ น ว ก

ตัวอย่างทำเนียบนักเรียน

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

ตัวอย่างทำเขียบนักเรียน

ถ่ายย่อจากหน้า 1

ถ่ายย่อจากหน้า 2

ถ่ายย่อจากหน้า 3

176

รายงานวิจัย
การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ถ่ายย่อจากหน้า 4

ถ่ายย่อจากหน้า 5

ถ่ายย่อจากหน้า 6

ถ่ายย่อจากหน้า 7

ถ่ายย่อจากหน้า 8

ถ่ายย่อจากหน้า 9

182

รายงานวิจัย
การพัฒนาหลักสูตรขยายประสบการณ์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัว

อย่างผลงานนักเรียน

ถ่ายย่อจากหน้า 118

ถ่ายย่อจากหน้า 119

ถ่ายย่อจากหน้า 120

ถ่ายย่อจากหน้า 121

ถ่ายย่อจากหน้า 122

ถ่ายย่อจากหน้า 123

ผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา : -

ดร. รุ่ง แก้วแดง	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ดร. สิริพร บุญญานันต์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คณະนักวิจัย :-

รศ. ศรีภูมิ อัครมาส	ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มศว.
รศ.ดร. สำอาง หิรัญบุรณะ	ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มศว.
รศ. สนธิดา เกษุรวงศ์	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
นายทศพร ไศภิชร์ธรรมกุล	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
นางผจงจิต ปาวโรภาส	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
นางวิบูลย์ศิริ ดงพูล	โรงเรียนสตรีวิทยา
นางสาวกัลยา บุญยีน	ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มศว.
นางสาวจุไรรัตน์ คนคล่อง	ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มศว.
นางสาวอรทัย เกิดภิบาล	ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มศว.

ผู้รับผิดชอบโครงการ : -

ดร. รุ่งเรือง	สุขาภิรมย์	หัวหน้าโครงการ
นางสาวบุญเทียม	ศิริปัญญา	ประจำโครงการ
นายสมชาย	บัวเล็ก	ประจำโครงการ
นางกนกพร	ถนอมกลิ่น	ประจำโครงการ
นางเนตรนิล	หนูชูแก้ว	ประสานงานโครงการ

บรรณาธิการ : -

นางสาวบุญเทียม	ศิริปัญญา
นางกนกพร	ถนอมกลิ่น

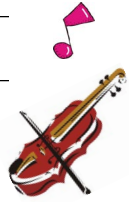
ผู้ประสานงานการพิมพ์และพิสูจน์อักษร :-

นางสาวบุญเทียม	ศิริปัญญา
นางกนกพร	ถนอมกลิ่น

ប៊ុក
៤៤៤

เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรของชาติให้คุ้มค่า
หากท่านไม่ใช้หนังสือเล่มนี้แล้ว
โปรดมอบให้ผู้อื่นนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

สำนักพัฒนาการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)
ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0 2668 7123 ต่อ 2526 โทรสาร 0 2668 7329

หากท่านต้องการเอกสารฉบับนี้ สามารถ Download ได้จาก
Website : <http://www.onec.go.th>